

శ్రీమద్భగవద్గీతా

శ్రీమద్విద్యునితత్త్వ కంఠాభాసేన సత్య సాంత ప్రకాశి.

అశ్వలయశాస్త్రము.

大學錄說○卷四

ಶಿಂಶು ಪುಷ್ಪ ಕರ್ಪು ಪುಷ್ಪ

శ్రీ మద్గురవేనమః

వేదవేదాంతాతీత ద్వైతాద్వైతరహిత పరమతత్వమనందగు,
శక్తిద్వయవిరాసకంబైన

శుద్ధనిర్గుణతత్వకందార్థానేకసదృష్టాంతప్రకాశిక.

అచలలక్షణంబను,

— మూడవసంచిక. —

ఇది

శ్రీగోలకొండ యనంబరగు దక్కా హైదరాబాద్ రాజధానియందు
పెద్దమహారాజగంగునివాసులైన,

శ్రీమద్భాగవత కృష్ణదేశిక ప్రభువరులచే.

రచింపఁబడి

సహాయకార్యదర్శుల ప్రోత్సాహముచే

రాజవర్గమువారలయొక్కయు, బోషకులయొక్కయు, అభిమానుల

యొక్కయు, చందాదారులయొక్కయు, ద్రవ్యసహాయముచే

కారావర్జ్యులరామకృష్ణ సచ్చిదానంద సర్గరుస్వామివారి ప్రీయశిష్యుండగు

గుండా భూషయ్య గుప్త కార్యదర్శిగారిచే.

గుండాబూమిన్న అండ్ బ్రదర్ వారి

శ్రీహరిహరి ముద్రాక్షరశాలయందు ముద్రింపించి ప్రచురింపఁబడియె
శీకిందాబాద్ దక్కా

రుధిరోడ్డానామసం॥ అశ్వజ శు॥ ౧౫ ముద్రాక్షరము

వి॥ ౨౪ - అక్టోబరు ౧౯౨౩ సం॥

మొదటికూర్పు ౧౦౦౦ ప్రతులు.

శ్రీ మద్గురజేనమః

వేదవేదాంతాశీత ద్వైతాద్వైతరహిత పరమతత్వమనందగు,

శక్తిద్వయనిరాసకంబైస

శుద్ధనిర్గుణతత్వకందార్ధానేకసదృష్టాంతప్రకాశిక

అచలలక్షణంబను,

—* మూడవసంచిక. *

ఇది

శ్రీగోలకొండ యనంబరగు దక్కన్ హైద్రాబాద్ రాజధానియందు

పెద్దమహారాజగంజనివాసులైన,

తీమద్భాగవత కృష్ణదేశిక ప్రభువరులచే.

రచియింపబడి

సహాయకార్యదర్శుల ప్రోత్సాహముచే

రాజవర్గమువారలయొక్కయు, పోషకులయొక్కయు, అభిసూనుల

యొక్కయు, చందాదారులయొక్కయు, ద్రవ్యసహాయముచే

పూర్వార్థముల రామకృష్ణ సచ్చిదానంద సర్వదుష్కరీవారి క్రియశిష్యుండగు

గుండా భూమయ్య గుప్త కార్యదర్శిగారిచే.

గుండాబూమయ్య అండ్ బ్రదర్స్ వారి

శ్రీహరిహర ముద్రాశాలయందు ముద్రింపించి ప్రచురింపబడియె.

శకిండాబాద్ దక్కన్

బుక్స్ డ్రాఫ్ట్ నామనంబు అక్టోబరు ౧౯౧౩ బుద్ధవారము

దొ. ౨౨ అక్టోబరు ౧౯౧౩ నంబ

మొదటికూపు ౧౦౦౦ ప్రతులు

ఇది తమమిత్రులకు జూపుడు,

ప్రకటన.

సద్గురువుత్పలారా?

సత్పురుషులారా?

యీ మూడవ సంచిక నేటికి సుపూర్ణమై వెలువడినది. తిరిగి నాల్గవ సంచిక ప్రారంభమై సకలమునకు వెల్లడించ ప్రయత్నించుచున్నారము. గాన, రాజవర్గము వారలు, బోధకులు, అధిమానులు, చందాదారులు, త్వరలో చేరుటకు ప్రార్థితులు.

ఇట్లు బుధజనవిధేయుడు.

గుండా భూమయ్య గుప్త కార్యదర్శి.

యందువలన సకలజనులకు తెలియజేయడం యేమనగా:—

ఈ గ్రంథము ధు||రా||రా||శ్రీ సునతపహించిన వైజాం గవర్నమెంటువారి శాసనము నుబ్బరికట్టరు చేయబడియున్నది గనుక,

గీ|| అదిగాప్రసనితరులు యా!

సదములగ్రంథంబునచ్చు సల్పగదగదా!

విశిష్టారియచ్చునిడత!

పుదు తగు నష్టంబటంచుభావింపుడికన్||

ఈ గ్రంథమును వలయువారు యీక్రింది విలాసమునకు వ్రాసి తెప్పించు కొనవచ్చును.

ఇట్లు

గుండా భూమయ్య గుప్త కార్యదర్శి.

జనరల్ బజారు శికిందాబాద్ డక్కన్

(1)

విజ్ఞాపన.

(శ్రీమద్భాగవతకృష్ణదేశికప్రభువరుచికి.)

శుద్ధనిర్గుణతత్వకందార్ధానేక సదృష్టాంత ప్రకాశిక

ఈ గ్రంథమును 10 సంచికలుగా నేర్పరచి ప్రతి మాసమున కొకసంచికగా ముద్రింపబడును. అభిమానులు గ్రంథ సమాప్తికై యొకేసారి 10 రూప్యములఁ బ్రసరింపజేయును. చందాదారులు మాసమునకొక రూపాయి మాత్రమే యివ్వవలయును. అందుప్రతి మాసమున సంచిక జెందునపుకొక టికెటిగానున్న చందాదారులుగా జేరినట్లేడనే ప్రవేశ చందారూపాయియు యివ్వవలయును. చందాదారులకర్హ కడియవ సంచిక జెందజేయునపుడు ప్రవేశ చందా రూపాయినిమిసహా యిచ్చుకొనుట యాసంచిక యూరక యేయివ్వబడును యందు రాజవర్గము తమ యిచ్చుకొను మునుబట్టియు పోషకులు రెండింతలచందాద్రవ్యమిచ్చియు అభిమానులు గ్రంథమూల్యమును మొదలే చెల్లించియు. చందాదారులు మాసమాసమునకు చందా లిచ్చియు యీ గ్రంథ మద్రీణమును నెరిపేర్చుదురుగాక యీ గ్రంథమును అభిలాషించువారలు కార్యదర్శిగాణికి తమతమ విలాసములకు పూర్తిగా నెలువనైన రాజవర్గమువారలయొక్కయు, పోషకులయొక్కయు, అభిమానులయొక్కయు చందా దారులయొక్కయు, నామధేయముల్ గ్రంథమున ముద్రింపబడును.

శ్రీ

బుధజననిధేయుడు.

గుండాభూమయ్య గుప్తకార్యదర్శి.

శికిద్రాబాద్ దక్కన్

* సహాయ కార్యదర్శులు. *

- ౧ దావతు వాసుదేవుజనార్ధనం గారు (ఆయుర్వేదవైద్యభూషణ) నాలిగూడె.
- ౨ మందిప్పల హనుమంతరావుగారు దీక్షానామం (భూమానంద) రాజయోగి.
శికిద్రాబాద్ హల్ మకాం వరంగల్.
- ౩ అంకెన పల్లి రామస్వామి గారు కనాడిగూడె
- ౪ గొరిడర్ శేషగిరిరావు గారు మిలిగాప్ లైక్ మేన్ తణుకు.
- ౫ సీతాబోజరాజ గారు (కత్తి) నల్లగుట్ట.
- ౬ గాజుల సంగణ బసప్పగారు శికిద్రాబాద్ యిస్టేజ్ వందానగర్.

(2)

యీ గ్రంథం బు నా దరించి న మ॥ రా॥ రా॥ శ్రీ

* బ్రహ్మశ్రీ చివుకుల బసవయ్య అచల దేశికప్రభు శిష్యుడులి *

౧ బ్రహ్మశ్రీ చివుకుల యీశ్వరయ్య శ్రీరాములు గార్లు అన్నంగి పెద్దమల్ల వరం
తాలూకా మంగవోలు.

శికింద్రాబాద్ దక్కన్.

- ౨ శ్రీ సీతాభోజరాజు యెల్లోస గార్లు కత్రి నల్లగుట్ట
3 రత్న మహాదేవు గారు కత్రి శికిబజారు
౪ టంకు బక్కోస గారు కత్రి నల్లగుట్ట
౫ నంద్యాల రామన్న గారు (పద్మశాలి) నెకంపు బ్యాపటాల
* బ్రహ్మశ్రీ చివుకుల యీశ్వరయ్య గారి శిష్యుడులి *

శికింద్రాబాద్ దక్కన్.

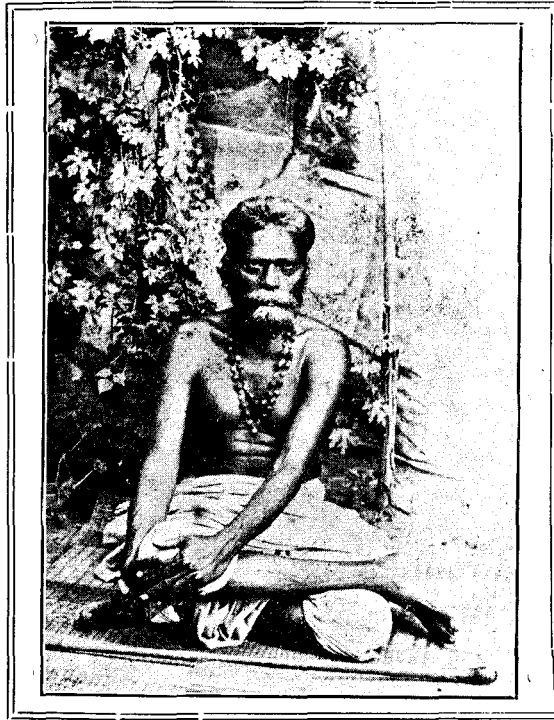
- ౧ మల్లారెడ్డి ప్యాట వడ్లరాజన్న గారి కొమారుడు నరసింలు గారు నల్లగుట్ట
౨ గోరకు లక్ష్మణుసా కొమార్లు పెదయెల్లోస, చినయెల్లోస, రాజంస, సత్తూస,
బాలోస, గార్లు కత్రి నల్లగుట్ట,
3 రత్న రామస్వామి మంకూస గారు కత్రి శికిబజారు
* శ్రీమత్ సీతాభోజరాజు గారి శిష్యుడులి *
- ౧ ఝమకలాల్ దుర్గానాన్ గారు కత్రి శిద్దిపేట హల్ మకాం నరంగల్
౨ సీతా బాలూస గారి యెల్లోస గారు కత్రి నల్లగుట్ట
3 దివాన్ బాలోస గారు కత్రి శికింద్రాబాద్ హల్ మకాం మత్వాడ
జలే వరంగల్
౪ జ్యోతి రాంజిదాస్ గారు కత్రి మత్వాడ జలే వరంగల్

* సీ స మా లి క. *

శ్రీమీర చిత్తురుధాముడొపగడాల | వరదయ్యకునునాణినితయైత |
కుప్పనాంబకుమిగులకోశ్మ-చేపుత్తుడై | జనియించివేక శేష్యునిమేన |
బిలునంబనుచుదిన్న పెద్దలహృదయమం | దణగివిద్యల నెల్లనభ్యసించి |
వసుషశ్రీపీల్ భానవరలక్ష్మణప్రభు | దాసుడై నాగ్గుసానము తెరిగి |
అటుమీనపరిపూర్ణ అచలబోధనుబడసి | ధర్మజైశిష్యాగ్రగణ్యుడనగ |
సచ్చిదానందదీక్షునుబొందిగునిచే | అవధూతయై భ్రాంతికవల జేరి |
ఆశ్రయించినభక్తుల నాదరించి | సాంఖ్యతారక అమనస్క సాధనములు |
దెప్పివిడిపించిఅచలంబు తేటపరచు | సచ్చిదానంద వేంకటేశ్వర ఘనూపం||

|| శ్రీ సచ్చిదానంద వేంకటేశ్వర స్వామి అవధూత ||
|| శ్రీ సచ్చిదానంద వేంకటేశ్వర స్వామి అవధూత ||

3 శ్లో || మహాఅత్మైకతాదాత్ | బ్రహ్మజిహ్వోపదేశిక |
వేంకటేశ్వరయోగేంద్ర | సద్గురుభావమోక్షమహా ||

శ్రీసచ్చిదానంద వేంకటేశ్వర స్వామి అవధూత

శ్లో || అచలపరిపూర్ణ కేవలాత్మస్వస్వరూపకం |
పీలుభానలక్ష్మణప్రభు దేశికేంద్ర కారణం |
బృహద్వశిష్ట సద్విచార సాధుమార్గవర్తనం |
సచ్చిదానంద వేంకటేశ్వర సద్గురుంభ జామ్యహం ||

యోగింధంబు నాదరించిన మ॥ రా॥ రా॥ శ్రీ॥ గింధాభిమానులు.

శికిందాబాద్ దక్కన్.

- ౭౫ మొద్దుపల్లి బుచ్చన్నకొమారుడు మొకటరాజయూచారిగారు. శికిందాబాదు రు॥ ౧౦
- ౭౬ వుపలాచి యల్లయ్య మనియారందు కాణంగారు జనరల్ బజారు. రు॥ ౧౦
- ౭౭ లాలా నారాయణప్రసాద్ గారు వద్దిబాలాపీషాద్ యిందుస్తాని కల్వార్ బార్మీపటాలం వీధి రు॥ ౧౦
- ౭౮ డిగ్గిరెడ్డి నారాయణరెడ్డిగారు ప్రిక్టర్స్ పార్కులైను. రు॥ ౧౦
- ౭౯ కొంజర్ల బాలకృష్ణయ్య రామన్న, మనియారం దుకాణంగారు. జనరల్ బజారు రు॥ ౧౦
- ౮౦ తేర్ల అన్నయ్యశ్రేష్ఠిగారు బార్మీపటాలం వీధి. రు॥ ౧౦
- ౮౧ మరిపల్లి మాణిక్యంశ్రేష్ఠి గారు సెకండు బార్మీ పటాలం వీధి రు॥ ౧౦
- ౮౨ వితానరశింబు శ్రేష్ఠిగారు బార్మీపటాలం వీధి. రు॥ ౧౦
- ౮౩ నాళ్ల శివునారాయణ కంచరిదుకాణం గారు కంచరిబజారు. రు॥ ౧౦

అ త్తా బ్

- ౮౪ జ్యోతి రాజంసాగారి తృతీయపుత్రుండగు రాంజిదాస్ గారు. కత్తి మాజే (మత్వాడ) జలే వరంగల్. రు॥ ౧౦
- ౮౫ నారసింహ్యరెడ్డి దేశాయి గారు సాకిక్ పట్టికాస్లబాద. టపాఖాన మిడుదొడ్డి తాలూకా శిద్దిపేట జలే మెదక్ రు॥ ౧౦
- ౮౬ అనుయునికొండ నవసింబియుండబడే చెరుకూరి శివరామయ్యగారి శిష్యుడు నూతలపాటి బ్రంహ్మయ్యగారు. సాకిక్ అన్నంగి పెద్దమల్ల వరం వంగవోలు తాలూకా వెలంపల్లి పోస్టు రు॥ ౧౦
- ౮౭ జమంజ్యోతి బాలోసాగారు. కత్తి సమూరు నగరం యిలాకే ముక్త్యారక్ ముల్కుసర్ సాలార్జింగు బహద్దూర్ రు॥ ౧౦
- ౮౮ యామా వీరన్నశ్రేష్ఠి గారు సాహు సాకిక్ బేగంపేట. రు॥ ౧౦
- ౮౯ దడుబంజను యల్లోసాగారి కొమారుడు నరుసోసాగారు కత్తి సాకిక్ సాదుల్ నగరం యిలాకే సరపుఖాన్ తాలూకా శింతగర్బి జలే మెదక్ రు॥ ౧౦
- ౯౦ బచ్చు యెల్లయ్య గారి రామయ్య గారు బేగంపేట హల్ మకాం బోనగిర్బిషే శన్ రు॥ ౧౦

యీ గ్రంథం బు నా ద రిం చి న మః॥ రా॥ రా॥ శ్రీ చం దా దా హు లు॥

శికింద్రాబాద్ దక్కన్.

- ౧౧౬ ముటుపూరినారాయణ శ్రేష్ఠిగారు బూరుగు చెట్టుబజారు
 ౧౧౭ అముదా హనుమంతు కొమారుడు అగమచ్యుగారు గానుమండి
 ౧౧౮ పాతాలక్కున్న శ్రేష్ఠిగారు నాలాబజారు
 ౧౧౯ పొడితెట్టి పెంటయ్య గారు బోచరు బజారు

హైద్రాబాద్ దక్కన్.

- ౧౨౦ పత్తి నరసమ్మగారు బషీరుగంజు
 ౧౨౧ ఓగిరాల శేషచలంశర్మ సూరి-లుమాష్టరు శిటి కాలేజి సామియ్యబజారు
 ౧౨౨ చీకోటి గామదాసు ఆచారి గారు కిషోగంజు
 ౧౨౩ తిరుచునాపల్లి త్యాగరాజప్పిల్లెగారు డ్రాఫ్టుమేన్ యీసామియ్యబజారు.
 ౧౨౪ టి. శి. రత్నసభాపతిప్పిల్లెగారు పోస్టల్ యినిస్టిట్యుట్ యింజీనియర్ పోస్టు
 అ తాంబ్

- ౧౨౫ దివాన్ యెల్లోసాగారి బాలోసాగారు కత్తి శికింద్రాబాద్ హల్ మకా
 (మత్వాడ) జలేవరంగల్

- ౧౨౬ పమిడిముక్కల లక్ష్మి పెరుమాళ్లు బెజవాడ.
 ౧౨౭ వర్ధిసిడి బింహయ్య గారు (వేలమూని) పెనుమండ్రపాళ్లు కృష్ణాజిల్లా.
 ౧౨౮ మొగుడపల్లివల్లయ్య శ్రేష్ఠిగారు బేగంపేట.
 ౧౨౯ కత్తివెంకటస్వామి గారు సాకిన్ అన్నంగి పెద్దమల్లవరం వంగవోలు
 తాలూకా వెలంపల్లిపాళ్లు.

- ౧౩౦ శరభారెడ్డి మొకద్దం సాకిన్ దరిపల్లి తాలూకా మేదక్.
 ౧౩౧ గద్దె వెంకటస్వామి రాజయోగి (దీహేనామం) హాఫ్ పూర్ణ చిదానందోపరి
 విజ్ఞానానంద స్వప్రకాశ మహాప్రశాద్, ఉవరుచేట యేలూరు టన్

కృష్ణా జిల్లా.

- ౧౩౨ వి. నాదముని గారు అసిస్టెంటు ప్లేజ్ మాష్టరు అప్పికట్ల.
 ౧౩౩ అపుసుల మోనప్ప గారు సాకిన్ నారాయణపేట్
 ౧౩౪ కిష్టా రెడ్డి మొకద్దం సాకిన్ నూల్ తుమ్మెద తాలూకా యెల్లారెడ్డి
 ౧౩౫ కిష్టారెడ్డి మొకద్దం సాకిన్ గవ్వలపల్లి తాలూకా మేడిచెల్.

* బండి రామస్వామి బ్రంహ్మ నంద రాజయోగి గారిశిష్యుడు *

- ౧౩౬ చిట్టూరి అచ్యుత రామయ్య గారు మంగళవారిపు పేట రాజమండ్రి

గోదావరిజిల్లా

శ్రీగురుభ్యోనమః

శ్రీమద్భాగవత కృష్ణదేశిక విరచిత శక్తిద్వయ నిరాసకంబైన

శుద్ధనిర్గుణతత్వ కందాధానేక సదృష్టాంతప్రకాశిక

—(ః) అచల లక్షణం (*)—

* కందాగ్రము. *

3౨* పుట్టుటగిట్టుటలేకను * పుట్టేగిట్టేటయొక పోడిమొగకక * చట్టవలె కదల
కుండును * బట్టబయల్ యిట్టిచెరిగి * భావింపదగునూ * యొకలేక సేవింపదగునూ *
వట్టియాశలచాతపట్టాబడకనుయీ * గుట్టాదేశికునోట ఘట్టిగజెలసూక * భావింప
దగునూ * యొకలేక సేవింపదగునూ॥

కం॥ బయలెప్పుడుపుట్టిగిట్టదు * బయలెప్పుడుఘట్టుకోదు * బ్రహ్మాండంబు

బయలెప్పుడునైరుంగదు * బయలెప్పుడుజేయబోదు * పనులెన్నెన్న్ ॥౬౦॥

—(శ్రీ శి వ రా మ దీ ప్తి తీ య మ ను బ్ర హ్మ ద్వా శి ష్టం.)—

(అ చ ల బోధ శి ధాంతం.)

యీవుత్తబట్టబయలుతనకుతానేస్వతస్థంఅయింది. చలించకవున్నది ప్రపంచం
చంపుట్టనేలేదు. యిదినిజగురువుపదేశం. యీవుత్తబట్టబైలేపరిపూర్ణం. యీవుత్త
బట్టబైలు నిజగురువుచెప్పక కానలేదు. “ఆచార్యవాన్ స్వరూపోవేద” అనివున్నది
గనుక. ఖంబ్రహ్మ. ఖంబ్రహ్మఅనిసిద్ధాంతవాక్యం. సుండనేవున్నది. వున్నాభ్రాం
తిమాగ్గం. మొదటిదికాదు. మొదలుయేదివున్నదో. అదిచెప్పినవాడునిజగురువు
పుట్టనిచావనిగురువుకావలె. శరీరంఅయివున్నగురువుపనికిరాదు. ఆహంకారమైవున్న
గురువుపనికిరాదు. పుట్టనిచావనియేదోఅదే సత్యంఅనిచెప్పేగురువుకావలె. జ్ఞాన
మాగ్గంవిషేషమే. కర్మాలయొక్క-మాగ్గం విషేషమేగనుక. పుట్టని చావనిది
యీవుత్తబట్టబైలుగనుక. యిదిమొదలుచెప్పవలె. పుట్టనిప్రపంచంయొక్క జోలే
కూడదు. యీవుత్తబట్టబైలువలన. వేదేమాచుపుట్టనేలేదు గనుక. యీవుత్తబట్ట

9 శక్తిద్వయనిరాసకంబైన సుద్ధస్థిగుణతత్వకందాభానేకసదృష్టాశ్రప్రకాశిక
 00000000000000000000000000000000000000000000000000000000000000

బైలుపున్నది । యీపుత్రబట్టబైలుఅత్యంతవిలక్షణం । యీపుత్రబట్టబైలువలన । తుర
 మనే చైతన్యరూపిణిమాయపుట్టినేలేదు । గనుక । యేమీలేదు । యీపుత్ర బట్టబయ
 లుకుపరా యేమీలేదు । లేకుంటేతురమనేశరీరం యేమీలేదు । యీపుత్ర బట్టబైలే
 పున్నది । యీపుత్రబట్టబైలు పుట్టను । పుట్టించదు । అందుకేపరిపంచం పుట్టినేలేదు
 చావదు । యీపుత్రబట్టబయలుమాట్లాడదు । యీపుత్రబట్టబైలుకు వొక్కటైనా
 బాధలేదు । జన్మయు లేదు గనుక । జన్మములేకుంటే । అహంకారములేదు । యీపుత్ర
 బట్టబైలేవున్నది । ద్వంద్వాలుపుట్టినేలేదు । గనుక । యీపుత్రబట్టబైలే వున్నది ।
 అహంకారములేదు । అహంకారములేకుంటే । ప్రపంచభ్రాంతియెవ్వరికి । ప్రపంచం
 యెక్కడవున్నది । యీపుత్రబట్టబైలుకు । యేమీలేదు । యీపుత్రబట్టబైలే పరి
 పూర్ణం । యీవాక్యం సంతతంమరుచకయాదిప్రండవలెను । ప్రయత్నంకొంచమన
 కచయ్యవలెను । యీపుత్ర బట్టబైలే అత్యంతవిలక్షణం । విలక్షణంవలన వికారం
 పుట్టినేలేదు । సదసత్తులనే ద్వంద్వాలు జోలేలేదు “యీపుత్రబట్టబయలుయేమీ
 లేదు ” యిదివిజ గురువాక్యం । మొదటిప్రపదేశం । పుట్టించావనివా డేపరబింహ్మం
 పుట్టనిదేఅమృతం । అత్యంతవిలక్షణంవలన । ప్రపంచం పుట్టినేలేదు । గనుక । యిది
 మొదటిప్రపదేశం । యిదిమహారహస్యం । రాజగుహ్యం । పరమగుహ్యం । అనాధికారు
 లకుచప్పరాదు అనేసీమం వున్నది । పుణ్యంయిచ్చపున్న వానికి చెప్పరాదు । పాపం
 యిచ్చపున్న వానికి చప్పరాదు । మిక్కిలిగురుసాంప్రదాయంయరుగురు । బట్టబయలు
 ప్రభావంయెరుగురు । యేకులంఅయివున్నారో । వానికిపున్న తిస్థితిలయాలుకలిగివున్నా
 వి । అప్రమాణానికేవేదం ప్రమాణం । యీపుత్రబట్టబయలుపుట్టించావనిది । జ్ఞానా
 జ్ఞానాలు శూన్యం । యీపుత్ర బట్టబైలేవిభావం । సంతతం । మరుచకనిరంతరం
 యాదిప్రండవలెను । యీపుత్రబట్టబయలువలన సత్తాపుట్టదు । అసత్తాపుట్టదు । యీపు
 త్రబట్టబయలేనిరంజనం । అత్యంత విలక్షణమే స్వరూపం । (చిదంతిసర్వశాస్త్రాణి)
 మొదటిదిసాక్షి శి మాయ । యీపుత్ర బట్టబైలే అత్యంతవిలక్షణం । మొదటిది
 అదే లేనియెరుక । శృతి । “విషయాదినివతతే । నిరాహారస్యదేహిణః । రసవజంర
 సోష్యస్య । పరందృష్ట్యానివతతే ।” యీపుత్రబట్ట బయలువలన । వేదాలు భగవద్గీ
 తలు । పుట్టినేలేదు । యీపుత్ర బట్టబయలుకు । జ్ఞానాజ్ఞానాలు । విద్యావిద్యలు ।
 సదసత్తులు । అనేద్వంద్వాలు పుట్టినే లేదు । గనుక । యిదేఅత్యంత విలక్షణం ।

జులై ౧౯౫౩ నానందం బైన శుభవర్షార్ద్రాంత్య కందా భాగ సేక సప్తమింత ప్రకాశిత ౩

యీప్రతి బృహదేలు | మునుపేప్రన్నాది | యీవాక్యసంతతుం | మనుషక ప్రండవ
తెను | పుటేనోమీ తోచదు | అక్షరంపాపమే | క్షరంపాపమే | యీప్రతి బృహ
దేలు | నిరాకారం | నిగుణం | నిష్కారం | నిరంజనం |

శ్లో॥ విగ్రహోనిమీయోవిత్త్యో । నిర్వికల్పోనిరంజనః ।

నిర్వకార్నిరాకార్ । నిత్యముక్తిప్రసక్తిః॥

శృతి|| “అనన్తాస్మాదమనాస్త్వ । మదీశుః మజమన్యయం ।

అనూపగుణవర్ణాభ్యం । తద్వృహ్మత్యనధారయేత్ ।

బ్రహ్మమ | విష్ణుమ | మహేశ్వరుడమ | ఛీఁఛీఁఛీఁ గోకులమాటలు కామలకూతలు |

గద్యం ఇతి శ్రీమద్గురు శివరామదీక్షిత ప్రభావే హేందూతవిచారణే

ఉత్తరభాగేతిమృతసారప్రకరణం చతుర్థోఽధ్యాయః॥

* భద్రాద్రి రామశతకము. *

సీ॥ ఆద్యోతములు లేవి యచలమురెండోప్ర॥ కారాబుయన్నడుగాకయుండు॥

క్రిందటగాలేదు ముందరగాబోను । యిప్పుడుగాలేదు యిఘనుగాదు ।

సామ్యకాలం బేక సరణిగా కదలిక । మొదలిక వదలిక బెదిరకుండు ।

యీ ప్రపంచంబున కీ పరిపూర్ణంబు । నకును సంబంధమెన్నటికి లేదు ।

గీ॥ చాపుప్పుట్టకగలిగుండుజగమునకును । చాపుప్పుట్టకలేనిదికేనలాత్తు ।

రమ్యగుణభామభద్రాద్విరామపరశు । రామనరసింహ్యాదాస సంరక్షితాంహ్వ||

* భాగము. *

౯౩ * ఆదిచుక్కాల్తెపైన అచల పరిపూర్ణము రెండో ప్రకారంగాదు క్రిందటగా
లేదు ముందరగాబోసు రుక్మిణుగా లేదు రుక్మగానేగాదు ఆదియెప్పుడు ఒక్క-తీరుగా
నిలచి కదలక మెదలక వదలక బెడరక యుండును. ఈ ప్రపంచంబునకు ఆ పరిపూర్ణ
మునకు సంబంధము యెన్నడులేదు. చావుపుట్టుప్రాలు గలిగినది న్రపంచము. చావు
పుట్టుప్రాలులేనిది పరిపూర్ణమనబడును.

శక్తివ్యయనిరాసకంబైన మధునియశత్రు కందాభావేన సద్వృత్త్యాంతప్రకాశిక

సీ॥ ఆదిమధ్యాంతమోన్యంబైనదానందు । పంచభూతములుజన్మించలేదు ।
బంధముక్తులులేని పరిపూర్ణమగుదురూ । పంచకోశములుద్భవించలేదు ।
జ్ఞానకర్మంబులులేని నస్తువయందు । ప్రకృతీద్వయంబులుత్పత్తిలేదు ।
యచలమునందుమామూనిద్వలూదియు । పాశిద్వయంబులుద్భవములేదు ।
గీ॥ జగము జీవులుస్థావరజంగమములు । బట్టబయలందు యెన్నడుబుట్టలేదు ।
రమ్యగుణధానుభద్రాద్రామపరశు । రామనరసింహాదా ససంరక్షితాంహ్వ

* భా వా ర మ్. *

౯౩ * ఆదిమధ్యాంతశూన్యమైన అతీత అచలపరిపూర్ణ బ్రహ్మమందు పంచభూతములు పుట్టినేలేదు. బంధముక్తులు లేని పరిపూర్ణమందు పంచకోశములు పుట్టినేదు. జ్ఞానకర్మములులేనట్టి బృహదలందు ప్రకృతిద్వయములు పుట్టినేదు అచలమునందు మాయ ఆవిద్యోపాధిద్వయదోషములుజగయుగములు జీవేశ్వరులు స్థానర జంగమములు యెన్నడును పుట్టినేదు.

* సర్వాధికార సంగ్రహము (కేవలాత్మత్వము) *

ప|| చిత్తసింపును. కేవలాత్మతత్వంబు నిరాధారంబును నిరాధేయంబును నిరా
లంబంబును నిరాశ్రయంబును నిర్విభాసంబును నిర్వికారంబును నిర్వికల్పంబును నిరతి
శయంబును నిరవకాశంబును నిరంధ్రంబును నిశ్చలత్వంబును నిర్వాణంబును నిఘో-
రణంబును నిర్మలంబును నిరీశ్వరంబును అనిదేశ్యంబును అప్రబుద్ధంబును అప్రమే-
యంబును అవాగ్మానస గోచరంబును అమనస్కంబును అఖండంబును సర్వ శూన్యం
బును సర్వాధిక సారంబును సర్వాకాశాతీతంబును సర్వపరపూర్ణంబును సర్వా
ధారంబును సర్వతత్వాతీతంబును సచ్చిదానందాతీతంబును తురాతీతంబును సర్వాతి
తంబును సహజసమాదధిస్థితంబును సర్వప్రకాశమానంబును పరాత్పరంబును పరమ
రహస్యంబును పరమపదంబై విలసిల్లుచుండుమరియు.

కం॥ యీవేల్ల వేల్ల నకను * వావిని చటచటచనక * పరిపూణంబై
 గోవేళనై నబాయక * భావింపగ కేవలాత్మ * భాసిలుచుండుక॥

గీ॥ జగములన్నియు జన్మనాశములకొండ । నెప్పుడొకగతి నేపానునివదేను ।
తత్వములమీద నున్నతస్థాయిగుదు । భావనాతీతయుగనొప్పుకేవలాత్మ॥

శక్తివ్యయనిరాసకమైన శుద్ధిగుణమును ఇత్యకందాధాః శక్తసద్వృత్తాంతప్రకాశిక ౧

కం॥ అంతర్భాష్యంబులను * మంత్రైసను వెలితిలేక * నన్యములేక
సంశయమునిడుకొనియు * ద్వంద్వులు లేక * కేవలాత్మవెలుగు ॥

సీ॥ బృహదైత్యుడుపట్టరానంతట * గలశియును నెచట గానరాను ।
కలిగియునుచెలియగా రాదుబుద్ధికి । నేవికృతియులేక కేవలాత్మ॥

గీ॥ చ్రాకటంబుగ నుండును లేక యుండు । నంటియుండు మరెందున నంటకుండు ।
 తెలిసియుండు స్వరూపంబు దెలియకుండు । కేవలాత్మ స్వరూపంబు యీ విధంబు

సీ॥ స్థూలసూక్ష్మవీలయ కాలింబుమీదట । నెద్దిమిగిలి నెలుగు నేకమగుచు ।
 పట్టి సర్వ కారణావ్యక్తమమలంబు । నదియె కేవలాత్మ యుగనమమహా॥

కం॥ జీవునిమీనటనీశ్వరు * డానలచిద్రూపాత్మేజ * మటుపైనినిజం
బైవెలగుకేవలాత్మాను * భావమాముగచలనరహిత * మైసతతంబు॥

౧౪౪ యెంచి గుణజీవమును మాని యీశ్వరస్వప్నమును పొందుచున్నప్పుడు నామమును వదిలి
నలదితనాంగోనత్రాజూడదెలియునెద్ది * యదియెకేవలమగు సిద్ధి లాత్మయనఘా॥

కం॥ వ్యాఘ్రైఃసకలయగమః * ప్రాఘ్రైఃపరమమోక్షః * పద్మైఃసుఖైః
గోఘ్రైఃమునిహృత్సూ * ధ్వాఘ్రైఃకేనలాత్మ * దనయమహాత్మా॥

గీ॥ కామమానసయుతహృషీకములవిడచి | జ్ఞానమునుమీరియానందజలధిదాటి
సోపనటఃమీదచెలువొందు కేవలార్థ్య | అదిమహామోగముల కల్లనాలయంబు

సీ॥ పలుకెరంగులదనపుప్రపంచమెల్ల । నెండుజెనియించువధికింట్లు నెందఱంగు ।
 నట్టినిలయంబుమీదటనతిశయిల్లు । నదిమహాకేవలాత్మయునదియెనిజమూ॥

సీ॥ ఆదిపూర్ణమగుచునంత్యపూర్ణంబగుచు । మధ్యపూర్ణమగుచుమాతముగ
సర్వపూర్ణమగుచు శాశ్వతంబగుచును । పొసగుకేలొత్తపొలుపుమీరా॥

సీ॥ అగణితంబవేద్యమనుషసూనంబు । నకారణంబహుపకంబగుణము ।
నిలియమన్యమంబవిదేశేశ్యమగుచును । దనరు కేవలత్మత్వవిధిమూ॥

కం॥ అనియోకితినిబోధం * చినవినితనమనము నెనశి * చంచలతత్వం
బురుచినిగ్గులుదైయా * తిక్కబెనగొయినిచును * దనదనమునవాంఛకా॥

*ఇతి*శ్రీయోగసారసిద్ధాంతేకేవలాత్మత్వమ్

ప్రకరణనామ పట్టమోఢాయః

ఉ. శక్తిద్వయనిరాసకంబైన సుధస్మిన్ గణతత్వ కందాభావానేక సప్తష్టాంతపరికారిక
ఁ

* త త్త ము. *

५ ३ ३

పైలే బ్రహ్మమూరా । బట్ట । పైలే బ్రహ్మమూరా॥

అనుపల్లవి.

బైలేబింహము బైలేత్తయు బైలేల చలము భ్రమయుడిగినకడు బైలే॥

చరణములు

పుట్టమగిట్టమరా అల్లది పూజలజ్జమరా । పుట్టమగిట్టమ పూజలజ్జమ
అట్టిటుజూచి తెలంతటయ్యన్నది॥బ॥౧॥

అక్షయమౌకమరదుః॥ అది అక్షయమౌకమరదుః॥

అక్ష్యముకమరద అక్ష్యముకమరదు సాక్ష్యముగాదది సర్వప్రాణామా ॥౨॥౨॥

స్థూలముగాదురా జూచితె సూక్ష్మముగాదురా । స్థూలము సూక్ష్మము నుడి
శితెమోక్షము జూలును భాంతే చదరదు గదలను ॥బ॥౩॥

యెనుకయుగాదదిరా యెప్పుడు మనుషనగాదదిరా|యెనుక మనువులు యెన్నడు
లేనిది తరుచుగాయే మోతానేయున్నది ||బ||ర||

దేహములేనిదిరా అరయగ దేహియుగానిదిరా | దేహి దేహములు తెలియగ
మృషలని దేహియెరిగి తె దేహిరనిత్యై ||బ||గి||

శ్రీనామగూడదిరా మననము శాయగరానిదిరా । శ్రీనామననములు వివరణ
లేనిది అవిరళజ్ఞానము కుడకయున్నది ॥బ॥౩॥

యోగముకందదురా బహువిధ భోగముకందదురా । యోగభోగములనొప్పె
డిచంచల వోగులపోకుడి హృష్టగృహ్యమే ॥బ॥౭॥

మూలములేనిదిరా యిది శరీరములేనిదిరా । మూలములేనిది జాలముగానిది
కాలములన్నిట గలిగియున్నది ॥౨౫॥

బైలై యున్నదిరా అదిప్రత్యక్షంబైనదిరాబైలై యున్నదిప్రత్యక్షంబై బైలాస
నురు ప్రభునలజ్జేరితే॥బ॥॥

వైకుంఠముగనరా అది ఆకుంతితమైనదిరా । వైకుంఠము ఆకుంతిత మొదనవి
కుంతుడై ఘన గురువగుచుండెను ॥బ॥౧౦॥

కైలాసంబనరా యదేయదే కైలాసంబనరా | కైలాసంబై కలిగియున్నది కన
గలవానికి కపటమునలేని ||బ||౧౧||

పాటిబండ్లాస్వయంరాదేశీకుసుదరరామూడురాపాటిబండ్లాస్వయసుదరరామని

శత క్షోద్యయస్సైరానకంబైన శుద్ధియుగా తత్త్వకందార్థానేత సద్వ్యసాంతప్రకాశిత 2

కూటముగలిగెను కొడువలులేవిక ॥బ॥౧౨॥

పరిచనవశము రా తైరియకపాలసాగరము రా । పరిచనవశము పాలసాగరము
తరుచు ఇచశశితారకమిటుల నె ॥బ॥౧౬॥

* పంతువరాళి రాగము ఆదితాళము. *

உ ள வி

బట్టిబామలై యున్నదనుగోరా | పరమాత్మ యందుగోబట్టి॥

అనుపల్లి

బట్టబయ్యై యున్నదమగో మిట్టపల్లములనకనంతట । జుట్టుకొని మినుమొదలు
కొని యిమ్మట్టివరకును దట్టమైతా । చట్టునలెనే కదలకున్నదిరా । అది
లేనిచోటి తట్టుజూచినలేకయున్నదిరా । జగములజోలి పెట్టుకోకను పాదుకు
న్నదిరా । యెన్నాళ్లకైనను బుట్టుచావులబారయకున్నదిరా । వట్టియాళ్లువద
లుకొని యీ గుట్టదేశిక వరునిచేతను దిట్టముగదెలసినను పారముముట్టవచ్చు
నునిశ్చయముగ ॥బ॥౧॥

చ రణ ము.

సండుగొండులు దూరియున్నదిరా । బాహ్యంతరంబుల ముందు వెనుకనునిండి
యున్నదిరా । యందునందును సందియములేకెందుజూచినసందెకలవై । యుంది
దీని చసాదుదెలియగ మందమతులకు సందమగునా । ముందుగురుపదసేవజేయ
కను । కామాద్వితైరులగుదియవతల దీసివేయకను । వివరించియిందీయబృంద
ములఁజూచి బొందురోయకను । జీవేత్వైతైకానందపరులై కనులు మూయకను ।
బొందుమీర సనందనాది మున్నిద్రవందితమైయఖండ । సందమై వెలుగొందు
తత్వము విందుగాగనుగొనెదివాణకి । బట్ట ॥ ౨॥

నిండినిబిడంబగుచున్నదిరా । యేచాయబోయిన । నండబాయక సంఠియున్న
దిరా । నండమాంప్రలపటియూ బంహ్మండభౌండనులన్నితనలో । నుండినను విల
యంబునొందిన నొండుగుఱ్ఱేరుగంగ లేక । నఖండమైరంజిల్లుచున్నదిరా । సూర్య
గ్నిహిమకరమండలంబులదూరియున్నదిరా । తనకంఠునిక వేరొండువస్తువ లేక
యున్నదిరా । నూఢాత్మలకుదా నుండియునుగనుపించకున్నదిరా । ఖండితంబుగ
మైలవర వెంకటేశివాఖ్య గురూత్తముడుదా । దండిగను నారాయణాహ్వయ
దాసుఁడెగించిన పదార్థము । బట్టబయలై యున్నదనుగోరా । పరమాత్మ
యిహుగోబట్టు||3||

౮ శక్తివ్యయ నిరాసకంబైన శుద్ధవిస్మయతత్త్వ కందార్థానేక సదృష్టాంతప్రకాశిక
 ~~~~~

* సుజ్ఞానా తీతఖి, డమా ల *

* చూల *
 * చూల *
 * చూల *

గు॥ శ్రీమద్గురుమూర్తీసేనా చిత్రామండూనిల్పియాల । ప్రేమమీరాజేశ్వరించీతి ।
 వో వోశిష్యాశామ । నామదీచిత్రాలూభాషీత్ ॥శ్రీమ॥౧॥

శి॥ యేమేమీదెల్పియుచింతా లెట్లుబాప్సీరొవేగామే । నామదీక్షీనాపేటట్లుగా ।
 హో హో గురూరాయ । ప్రపేరుతోడూతానుకృప్తవడేయు ॥ శ్రీనివాస ॥౨॥

గు|| శిరమునందూ పదపారాగ మిరవూగాదాల్చీయు గురువి | శరణు జేశాంజలీ
గావించి |

వో వో శిష్యా రాయా । గురుత్వమానీగుహ్యమెరుగూరా ॥శ్రీమ॥ 3 ॥

శి॥ గురుతానేటిదేసోదాన్ని కరుణాతో డెల్చుమంచాని । పరమగుహ్య పేరులా
నుమానో ।

హా హా గుహారాయా నైరుక జేయూ శరణా జేశేదా ॥శ్రీమ॥ ॥౪॥

గు॥ వినరాకుర్రావెద్దెలాచే విన్నంతకన్నంతానీతో అనుమానించాకాను వినజేతు॥
 వో వో శిష్యారాచూ॥ జనన మరణామూలూహాలగూనూ॥ శ్రీ॥ ॥గి॥

శ్రి॥ మూరంతావారాలానుచు కోరీనేనించూనస్తీని । చారాదిప్రసాదేరామన్నాక ।
హో హో గుహారాయా యేరిమూర్తీసాటిజగమంచూ॥ శ్రీమః॥౬॥

గు॥ సాధానాలాతైరుపూబోక గాథాలాడనానీబాస । మోదమూగోనీపూజేశీతె ।
 వో వో శిష్యారాయ బోధజేతూనీకూవేగామె ॥ శ్రీమ ॥ ౭ ॥

శిశి గతిమీరానీనమ్యాకొల్చిసతతామువీరయాజ్ఞామూనేన్రతముల్నాజిక్కియుంటిని
హో హో గుహారాయ మతములానె లతలూచొలగించూ || శీమ || ౮ ||

గు॥ నేనూ జెప్పేమాటలన్ని నీచేవినాటిజేబాలు । లేనమతనూ లెక్కానిలచూరా ।
 హో హో శిష్యా రామ మానరా యా భాంతీమాటలూ ॥ శ్రీమ ॥ ౯॥

శీ॥ మారానాతిచ్చేదరాని కోరినిరీక్షిస్తేనేడు । కారణాజన్మామూవాలగించు ।
వో వో గునూరామూ చారదీశాను గ్రాహించూడీ॥శ్రీమ ॥౧౦॥

౫॥ పుట్టాగిట్టాటాటాలేక పూణఁ మైతానిండియుండిఁ చట్టవలె నూకదలాకుండురా
 వో వో శిష్యా రామా । బట్టబయ్యుట్టాట్టాట్టాబెరుగూరా ॥శ్రీ॥ను ॥౧౦॥

శి॥ యుక్తాయస్త్రిబుధూనా నా కరిగిచూసె దేవీ కేంద్రా । మంతుమనసేపంకా
నుండకా ।

శక్తిద్వయనిరాసకంబైన శుద్ధనిర్గుణతత్వ కందాభానేక సదృశాంతప్రకాశిక

వో వో గూరూరాయ | పొంకమూత్తో బోతేజాలూనూ || శ్రీమ ||

గు|| వేదాగోచాయాడానుచుమోదామూత్తోవిసలేదటరా|వాదభేదామూలానంటాక|

వో వో శిష్యారాయ | సాధులూకానందామొసగూనూ || శ్రీమ ||౧౨||

శి|| తెలియూజేకీతీరిమియ తెల్లామిగనాత్తోనేడు | తెలుసుకుంటిపరమాపదమూను|

వో వో గూరూరాయ | పలుకరాసిబ్రంహ్మపదవిడి || శ్రీమ ||౧౩||

గు|| విసరాకురాయకు కానూనేవిధమునీతోబలికేదాను|ఘనులుమెచ్చిసరెననేట్టనూ|

మో మో శిష్యారాయ | మనసులోనాదెలశీమానా రా||శ్రీమ ||౧౪||

శి|| బద్ధాంజాలీగామించియూ సుద్దీదెల్పూమంచూవేడ | బద్ధత్వామాడవిపాల్జేశి |

వో వోగూరూరాయ | దిద్దుడినేబుద్ధిహీనూడా ||శ్రీమ ||౧౫||

గు|| సురలునరులుగిరులుతరులు హరులూకరులూ బ్రంహ్మదూలూ | పరగరుషులూ

మునులూ యోగూలూ

వో వో శిష్యారాయ | నెరుగవోయూయెరుకాయిదియంచూ|| శ్రీమ ||౧౬||

శి|| యరుకానూహాత్మ్యమునేడు సరగూనామి కృపతోదెలశె | కరుణతోడా వా|

క్యామిప్పుడూ |

వో వో గూరూరాయ | త్వరితముగాదయచేదెల్పాడి ||శ్రీమ||౧౭||

గు|| ద్వాబాశీషోడాశీజలధారాలుచెవిలోనుంచి | మోదమూత్తోత్రిప్రసాదాము |

వో వో శిష్యారాయ | భేదముడుగూటూకూయిచ్చితే|| శ్రీమ ||౧౮||

శి|| మీకైమిరీటాకునచ్చి నాకోసానుకంప్తమంది | వ్యాకులాముబోదొట్టితీరి |

వో వో గూరూరాయ | పాకటముగాబాగడాజాలూనూ|| శ్రీమ ||౧౯||

గు|| గారావమునా చారాదీశీరారాపుత్రా యనుచూబిలచి | శిరముపైనా కరము

వో వో శిష్యారాయ | చేరకూమిదుష్టులూచంతా|| శ్రీమ ||౨౦|| (నుంచీయు

శి|| దుష్టులూతోపొందూసల్పుటిష్టమానీతో చాదయ్యాసెప్పముగాదెలశేనిప్పుడు

వో వో గూరూరాయ | కష్టములూకడకూజిమ్మాతీ|| శ్రీమ || ౨౧||

గు|| వోప్పకూరావరులూబోధాతప్పకునిబోధా నెప్పుడురొప్పుకూరాసాధూవరులూను|

వో వో శిష్యారాయ | చప్పుకూరాదుష్టనరులూకు || శ్రీమ || ౨౨||

శి|| పున్నాదీవొక్కా-టీదాన్ని కన్నాదిలేనేలేదాయ | పున్నాదీపున్నట్టేపుండేను |

౧౦ శక్తిద్వయనిరాసకంబైన శుద్ధగుణ తత్త్వకందార్థానేకసద్బ్రహ్మోపప్రకాశిక

వో వో గూరూరాయ | సన్నుతించాసే తేక పాయ || శ్రీమ || ౨౩ ||
 గు|| సరిపాయునాసే మానీతో సరిగా ఔప్పి వామాటాలు సరిపాయను సరి పోజే బాయా |
 వో వో శిష్యురాయ | తప్పితముగా మామాయూమాయారా || శ్రీమ || ౨౪ ||
 శి|| భాసూరముగా భాగావత భూసూరూడో కృష్ణామూరీ | వాసిగాలక్ష్యముం బ్రీకి
 వో వో గూరూరాయ | ఆశీర్వచనా మొసగి తేచీరీ || శ్రీమ || ౨౫ ||

అచలభావము

* ५० ५३ ५० *

శ్రీమద్గుప్తస్వామిదాసుండవై । శేనానసక్తితోజేసి । పాదాబ్జముల్ గొంచి
సత్కొలగొనియాడి । సద్భక్తితో మొక్కి- । పద్మాతములకొమారి । శ్రీభాగవత
కృష్ణ శ్రీదేశికేంద్ర । మదిన్నిల్చి । నేదాంత సారంబునే । దండకం జూచునూ
హించి । సచ్చిష్యబృందంబు । సంతోషముజంద । ఆచార్యకరుణా కలాశం
బుచేస్తాత్యము- జేయగాబూనినానయ్య । సభవారుయూకృతిని సందేహము
లేక । యత్నిప్రాసగణ శబ్దమతిమోదమువదిద్ది । మనసందు కృపంయుచిమన్నిం
చుచుచు- । నుతుల్ జేసి సంతారవా రాశితో- కొన్ని కాలంబులు- । ముఖగుచు-
దేలుచున్ నుండగా- పూర్వపుణ్యంబు ఫలించిన- । గురునిగని మొక్కి- పూజించి
బద్ధాంబలింజేసి । వోమద్గురుస్వామి । నేదానదాసుండ । నాయాపదల్ గాపి నిక
జన్మముకొతిరిగి । నిలపైకి రాకుండబోవొట్టి రక్షించుచుచు- । మహాదీనభానం
బుచేవేడిన- । వారునానకవీక్షించి । నన్నాదరించన్ దయ- బూ- । సంతోషము
పొంగ । నేపెద్దలచె విన్నదోకుర్ర । వినుపింతువిన । జన్మ రాహిత్యమానన్న ।
యా-వ్యరత్నంబు । పదద్వయులభూ- । శిరసుండుధరించి శరణన్నయాశిష్య
వసుతోడగుమూర్తి- । మనసుంచివినుమనుచు । మురిపెంబు- బల్కె- । నుత్ప
త్తి స్థితి నాశముల్ యన్నుచు లేక । కర్మాదిరూపంబుల- । రాగద్వేషాదుల- । నంట
కాద్యంత । శూన్యంబునై । నిండిబ్రాహ్మాండమంచు- । వెలింగి । శివశక్తులుం
గాక । చైతన్యరూపంబునం యన్నుటలేక । స్వతసిద్ధమై । సార్వ కాలంబులున్ ।

శక్తిద్యయనిరాసకంబైన శుద్ధనిర్గుణతత్త్వ కందాధానేక సద్గుప్తాంతప్రకాశిక ౧౧

కుసుచయుక్తః । గోఘృయుస్థిరి । పుష్పాఙ్గి పరిపూర్ణః మిదుగోయటంచుః । గురు
స్వామియుక్తః దెల్పి మదియరుక చలనంబు మా హాత్మ్యముక్తః వినుము షట్ శాస్త్ర
ముల్ । తర్కమీమాంసా స ఛందంబులుక్ । చతురుపేదంబులుక్ । హరుషహరి
యాది మొదలైన । యనతారముల్ । పంచకోశంబులా । పంచభూతంబులుక్ ।
పంచతన్మాత్రాలుక్ । పంచప్రాణంబులుక్ । దృక్కుదృశ్యంబు । యీ సర్వముక్
మిధ్యయంచుక్ । మదిఁరోశి । తెలిసండుమది । పల్కృతిత్వరగ । యాద్యాదశీ
పోషశి । ముత్యము పడేశ మొనరించి । త్రివిధప్రసాదంబులుక్ నొసరి । శ్రీహస్త
ముక్ శిరముపై నుంచి । నీ బాధతో లగెఁ । సుతాయంచు । వర్తించు యావత్ సత్
బోధగావించి పోషించు । మద్దేశి కేంద్రుక్ । త్రికాలంబులుక్ । పూజగావించి పీల్
ఖానయాలక్ష్మ యాఖ్యుండు । మద్దేశి కేంద్రా । నమస్తే నమస్తే నమస్తే నమః॥

* ఇతి * శ్రీమద్వీల్ భాన లక్ష్మణదేశికప్రభువరు శ్మతః*

—❖ (త్రేత న రా మ దీక్ష తీయ మను బృహ ద్వా శిష్టం) ❖—

(అ చ ల బో ధ శి ధ్ధా తం)

* చి చ ల ల క్ష ణం *

లేదంటే అంతటావున్నది । పున్నదంటే కానరానిది । ఆకాశంవంటిది । పుట్టనిచా
వనిది । మొదలుకొనాలేనిదివొక్కటైనామహత్తులేనిది । సార్వకాలంవొక్కతీరుగావున్న
ది । బదులులేనిది । స్వజాతివ్య విజాతియ్య స్వగతభేదాలులేనిదిశరీరంలేనిది । చెలించ
నిది । యేజోలీ యెరుగనిది । జ్ఞానకర్మాలు లేనిది । నామరూపాలు లేనిది । సకలదేశాల
యందు । సార్వకాలాలయందు । సమస్తమైన వస్తువులయందు పున్నది । ఉత్పత్తిస్థితిలయా
లు లేనిది । తనకుతానే స్వతః సిద్ధమైవున్నది । జ్ఞానాజ్ఞానాన్యదాజ్ఞానవి పరీతజ్ఞానములు
గానిది । పంచభూతా హంకారమయ్యైనజజజజాత్మకప్రపంచాన్ని యెరుగనిది । శరీరా
కారంగానిది మూలంలేనియీగు ధైరిగేశరీరంరాకమునపువున్నప్పుడుదేమిలేకఅనిల
న్నప్పుడుచచ్చిరావొక్కతీరుగావున్నదిసూన్యంగానిదివొక్కటైనాక్రియలేనిదిఆసాధ్య

౧౨ శక్తిద్వయనిరాసకంబైన శుద్ధవిగ్లాతత్వ కుడాధానేక సద్బ్రహ్మంతప్రకాశిక.

మైనది । సుశయంలేనిది । దృఢంలేనిది । క్రియాశూన్యమైనది । భోంచెయ్యనిది । వొక్క-
 టైనాభ్రాంతిలేనిది । మూలంలేని యీగుర్తెరిగేశరీరంతోటి యేమాత్రం సంబంధంలే-
 నిది । నీళ్లలోపరుపుబాడ పున్నట్టువున్నది । శరీరంవున్నా శరీరాన్నిముట్టనిది । అచలమ
 నేప్రసిద్ధిచాతవున్నది । శాశ్వతమయినది । లోపటా బైటా అనేమర్యాదాలేక సమస్తమై
 న వస్తువులయందూ చెలించక దేన్నీ స్పృశించక పున్నది । వొక్కదాన్ని అయినాము-
 ట్టుకోనిదీ । సుభాషణచెయ్యనిది । వొక్కటైనా వికారంలేనిది । మూలంలేనియీగుర్తె-
 రిగేశరీరం తనలోపున్నప్పటికీ । తానుదానికి అధిస్థానం కానిది । సూర్యుడు । చంద్రుడు
 అవని । వహ్ని । శరీరం । అది । అవనిజం । అంగనా పురుషుడు । పున్నారో లేరో ।
 అని అనుమానం లేనట్టు । పున్నదోలేదో అనేఅనుమానంలేకుండాపున్నది । అవ్వలన్నీ
 అనిత్యాలు । సవికారాలు । యిదినిత్యం । ఆవికారి । సర్వగతమైంది । స్థాణువైంది । అచ-
 లమైంది । సనాతనమైంది । సచ్చిదానందంకానిది । దేన్నిచూడనిది విసనిది । అడుగనిది ।
 చదుపుకోనిది । మఱిచిపోనిది । వొక్కటైనా వికారంలేనిది । వ్యవహారం లేనిది । చెప్ప-
 నిది । వస్తు చూపకానిది । మూలంలేనియీగుర్తెరిగేశరీరానకు మూలంగానిది । గురు-
 స్వరూపమైనది । శరీరంపున్నప్పుడు శరీరంనవ్వి తే నవ్వనది । శరీరం యేడిస్తే యాడ్వనిది ।
 శరీరంతింటే తిననిది । శరీరం తాగితేతాగనిది । శరీరం నడిస్తేనడువనిది । శరీరంమాట్లా-
 డితే మాట్లాడనిది । కర్త గానిది । కారయితగానిది । అచ్ఛేద్యమైనది । అదాహ్యమైనది
 అక్లేద్యమైనది । అశోష్యమైనది । యెందరులేదు లేదుఅన్నా పున్నది । శరీరాలలోచొర-
 నిది వెల్లిపోనిది । తలకాయకాళ్లు లేనిది । సాధన సాధ్య పరామర్శరహితమైనది । రాకడ
 పోకడ పునికియేమీలేక పోవుటంలేనిది । జగత్తుపున్నదీలేదు అనియెరుగనిది । సర్వవ్యా-
 పకమైనది । కుంతముగాని వైకుంఠమనేపాజ్ఞగలది । శరీరానకుగలవి కారాలు తనకులే-
 నిది । సుఖమఃఖాలులేనిది । స్వతంత్రపరతంత్రాలులేనిది । దొరగానిది । దొంగ గానిది
 భ్రాంతి లేనిది । వృద్ధిబొందనిది । బక్క-బడనిది । శరీరాన్ని పట్టనిది విడువనిది । ఇచ్చలే-
 నిది । చెలించనిది । యిరువై అయిదు తత్వాలకుఆనలిది । తేత్రీజ్ఞాభ్యా జ్ఞోపాధిలేనిది
 తత్వాతీతమైనది । ద్వైతాద్వైతరహిత పరమతత్వమైనది । జ్ఞాన కర్మాలయందుభ్రాంతి
 లేనిది । యెవ్వరిమీనలపేక్షలేనిది । మహద్వైతమైనది । మూలంలేనియీగుర్తెరిగేశరీరం
 రాకమునుపు పున్నప్పుడులేకపోయినప్పుడుఅనేటిసార్వకాలంబ్రంజేది । చూడబోతేలేదు ।
 యోతదూరంపోయినా యెడతెగక అంతటాదట్టంగా యెక్కువా తక్కువా లేకమనము

శక్తిద్యయనిరాసకంబైన శుద్ధనిర్గుణత్వ కందాధానేక సద్వస్తుప్రకాశిక ౧౩

పోకమునుచే ముందర ముందర స్వతఃసిద్ధమైవున్నది । కడలనిది । మెడలనిది । యెరుక లేనిది । కలలో శరీరాలు గూఢశరీరాలు యెన్నిటిప్పులబడ్డో యేమీ అననిది । గుర్రెరిగేచైతన్యం అనేజ్ఞానమున్ను । అనేకచిత్రవిచిత్రములైన కర్మాలున్ను లేనిది పరిపంచితనలోవున్నా ప్రపంచంతో సంబంధం లేనిది । తానేతానైవున్నది । తానుపుట్టనిది । హాక-దాన్ని పుట్టించనిది । సార్వకాలం యేకప్రకారంగావున్నది । బంధ మోక్ష శూన్యమైనది । జ్ఞానకర్మ సాధనద్వయం యొక్క అపేక్ష లేనిది । జ్ఞాన కర్మాలచాత సాధ్యం కానిది । భేదా భేదరహితమైనది । జ్ఞాన భక్తి వైరాగ్య శూన్యమైనది । తనసంబంధంగాని శరీరాలు గానిది । ఉదక పానం చెయ్యనిది । సుఖ దుఃఖాదులయొక్క గంధమాత్రమైనా లేనిది । లింగత్రయం గానిది । ఇచ్ఛ లేనిది । వాదించనిది । తత్వం వందిటికానిది । ఊత్రీ ఊత్రీజ్ఞరూపమైన లక్ష్యలక్షణ రహితమైనది । దేహి దేహాలుగానిది । విషయావిషయాలుగానిది । దుష్ప్రశస్యలుగానిది । జీవేశ్వరులుగానిది । ఆత్మబ్రహ్మలుగానిది । యేమీ అనుకోనిది । యెన్నటికీ చలనం లేనిది । రతికర్మం లేనిది । విష్ణువసేవ్యాచకమైనది । గుణాలు లేనిది । వికారాలు లేనిది । క్షరాక్షరవిలక్షణమైన ఉత్తమపురుషుడైనది । స్త్రీపురుషం సకాలుగానిది । కొట్టనిది । కొట్ల బడనిది । యేమి అడిగినా చెప్పనిది । తాను పున్నానని యెరుగనిది । శరీరాలు లేవని యెరుగనిది । మహాగుహ్యమైనది । పరమగుహ్యమైనది । మహా రహస్యమైనది । యితరలోకాంతర స్మరణలేనిది । జీవన్ముక్తి । విదేహముక్తి । నిత్యముక్తి లేనిది । యంతా అంతా అని ప్రమాణం లేనిది । సమస్తమైన వస్తువులకూ స్థానమైనది । యితర స్మరణలేనిది । భగవానులుగానిది । సత్యమని గ్రహించనిది । అసత్యమని విడువనిది । నిశ్చయ సంశయాలు లేనిది । ఆత్మానాత్మ వ్యవహారం లేనిది । వేదశాస్త్రాలయొక్క నిరూపణం చెయ్యనిది । గురుసూచనలేనివానికి కనుక్కోరానిది । గురుసూచన అయినవానికి గురుశిష్య ప్రపంచాలు లేక తానేవున్నది । ఊత్రీ ఊత్రీజ్ఞ రహితమైనది । క్షరాక్షర పాధిద్వయదోషరహితమైనది । పరాపరద్వయదోషరహితమైనది । జీవేశ్వరద్వయదోషరహితమైనది । ఆత్మానాత్మద్వయదోషరహితమైనది । “కదాచిత్ న జాయతే” అనివున్నది । ఆత్మబ్రహ్మపాధి ద్వయదోషరహితమైనది । సదసద్రూపద్వయదోషరహితమైనది । జ్ఞానాజ్ఞానద్వయదోషరహితమైనది । విద్యా

౧౪ శక్తివ్యయనిరాసకంబైన శుద్ధనిర్గుణతత్వ కందాధాన్యే సప్తహంతప్రకాశిక

విద్య ద్వయదోషరహితమైనది । దృష్టశ్రవ్య ద్వయదోషరహితమైనది । ప్రకృతి పురుషద్వయదోషరహితమైనది । విషయావిషయద్వయ దోషరహితమైనది । సాక్ష్యసాక్షీద్వయదోషరహితమైనది । శివశక్తి ద్వయదోషరహితమైనది । దేహీదేహద్వయదోషరహితమైనది । ఊత్రీఊత్రీజ్ఞోపాధి ద్వయదోషరహితమైనది । తినిది । లిప్తంగానిది । కారణపంచకంగానిది । మరణసుషుప్తి మూఛా సమాధి తూష్ణభూతావస్థలయందు గుర్తెరిగేశరీరం లేకవున్నది । ఆత్మా బ్రహ్మ అనిగుర్తెరిగే చైతన్యాన్ని యెరుగనిదిస్థూల సూక్ష్మ కారణ మహాకారణాలచే దేహచతుష్టయమున్ను జాగ్రత్తున్న సుషుప్తి తురియ్యలనే నాలుగవస్థలున్ను విశ్వ త్రైజస ప్రాజ్ఞ పత్యగాత్మలనే నలుగురభిమానులున్ను కలశినయీపన్నెం డూ లేనిదిపంచ ప్రాణాలు దశేంద్రియాలు అంతఃకరణహూపమైన జ్ఞానమున్ను కలశిన షోడశవిభాగములూ లేనిది సేనురాకమునుపే వున్నదిగాని నాకు తెలుసు కోరానిది । యీశరీరమందే శరీరంలేకవున్నది అత్యంత నిర్మలమైనది । అత్యంత స్వచ్ఛమైనది । కృష్ణ శంకరులనే హరిహరులకు మెచ్చెనుది । చూడనిది । యిదే “క్షరాక్షరాభ్యాంవిలక్షణః ” అయినది । యస్మాత్త రమతీతోహా మక్షరాదపి చోత్తమః॥” అనివున్నది । “షడ్వింశఃపురుషోత్తమః” అనివున్నది । దీనికిఊత్రీములేదు గనుక ఊత్రీజ్ఞుమలేషునిదిచేశేదిచేయించేదికాదు । “నవద్వారపురేదేహా నైవ కుర్వంనకారయేత్ ” ॥ అనివున్నది । వున్నదనే నిర్ణయం । లేదనేనిర్ణయం లేనిది । యీనామరూపాలు లేనిదానికి ఆత్మఅని బ్రహ్మఅని జ్ఞప్తిఅనిపేర్లు కల్గి గురువులుపెట్టినారు । యిది పుట్టమ పుట్టించదు । సార్వకాలంబాక్కుతీరు గావున్నది । వుండిచెయ్యదు చేయించదు । యిదిజ్ఞానాతీతం । నిర్ణయానికిరానిది నిర్ణయంచెయ్యనిది । వత్తిలేని దీపంవంటిది । నిరుపాధికంసుషు ప్తివంటిది । తీవి ధాహంకార రహితమైనది । జ్ఞానాజ్ఞానాలురెండుగానిది । సేన సేమూలమాయ సేన సేలతఃకరణాలేనిదిమనోబుద్ధి చిత్త హంకారాలులేనిది । అహంస్ఫురణలనే పరాశక్తిలేనిది । సచ్చిదానందరూపమైన సర్వసాక్షిణీ అనే మాయలేనిది । రాక డా పోకడాగల అహంస్ఫురణను తగలక రాక డా పోకడా లేకవున్నది । సేను వున్నాను సేనులేను అనేజ్ఞప్తి లేకవున్నది । వున్నదనబోతే యెరుక యెరుగదు । లేద నబోతే యెరుకలేదు । యిదేవ్యాప్య వ్యాపకాతీతం । జగద్వ్యాపకం జగత్తు

శక్తిద్వయనిరాసకంబైన శుద్ధనిర్గుణతత్వకందాధాన్యకేసదృష్టాంతప్రకాశిక ౧౫

తోటేపోవును । విద్యావిద్యలకు మూలంకానిది । అక్షర పరబ్రహ్మముకంటే
వేరైనది । అహం బ్రహ్మముఅనే అనుభవము లేనిది । యిదిఅనుభవములేని
అనుభవం । కార్యముకాదు కారణముకాదు । సర్వాన్ని గుర్తెరుగనిది । ప్రకృతి
పురుషరహితమైనది । సంకోచ వికాసాలు లేనిది । సగుణ నిగుణాలు కానిది
బ్రహ్మబ్రాహ్మంతి జగద్రాహ్మంతి లేనిది । యీ గుర్తెరిగేచైతన్యము పుట్టకమునుపే
స్వతఃసిద్ధమైచలించక పరిపూర్ణంగా వున్నది । యీగుర్తెరిగే మాయోపాధిలేని
శుద్ధం । ప్రకాశలేనిప్రకాశం । ప్రవృత్తి నివృత్తులకు మూలంకానిది । చోక్కటి
అనేది రెండుఅనేదిలేకవున్నది । యీబోధవక్షిణామూర్తివారి బోధవంటిది ।

* ఇతి శ్రీమద్గురు శివరామదీక్షితప్రభావే వేదాంతవిచారణే*

అ చ ల బో ధ ప్ర క రణం

* నామరహితాచలపరిపూర్ణసుధాకరము. *

* స్త్రీ సా ర్థ ము లు *

సంగమ్ముగాకనసంగమ్ముగాకను * కాలమ్ముగాకనేకమ్ముగాక * ఖండంబుగాక
నఖండంబుగాకను * నామరూపక్రియల్ నేమిగాక * దృశ్యంబుగాక నదృశ్యంబుగా
కను శబ్దంబులునుగాక శక్తిగాక * నున్నదేబ్రహ్మంబు యెన్నశక్యముగాదు || జననా
ములేదుదానికి * వినరోరిశిష్యా * మరణము లేదుదానికి * గనదానియందు మూలా
జ్ఞానాములేదురోరి * మర్త్యులనూక్ష్యములు వినగనలేవులేవు||జననాములేదుదానికి||

జూడగానందులో సూత్రలేనేలేదు * లేరుజీవేశ్వరులే లేకమైన * బుధమోక్షా
దులక భావమించుకలేక * విశ్వత్రైజసప్రాజ్ఞవిభులులేరు * యెద్దియుదానందునుదభివించ
గలేదు । జాగ్రతస్వప్నాలజూడలేదు * యెండమాపులయందునుండు నీరముబోలిత్తోచు
నుజగమువినరా * స్వప్నమునందు పొందుభోగముగదరా * చంచలమైనబుద్ధిచేతకల్పి
తమైన * జగతినిసత్యమన్న జతురులుమెత్తురయ్యా॥ తోచునుజగమువినరా॥

* అవధూత గీత. *

అస్మత్తీ అవధూతగీతా మాలామంత్రస్య । అవధూతఋషిః । అనుష్టుభాతి
నానాఛందాంసి శ్రీభగవాన్నిరంజనోదేవతా । నిరంజనవిద్యాసిద్ధ్యర్థేఽజపేవిని
యోగః ॥

శ్లో॥ యాశ్వరానుగ్రహదేవ । పుంసామద్వైతవాసనా ।
మహాభయపరితాణాం । ద్వితాణాముపజాయతే॥౧॥

శ్లో॥ యదిదంపూరితంసర్వ । మాత్మనైవాత్మనాత్మని ।
నిరాకారంకథంవందే । కోవానందోమదన్యతః ॥౨॥

శ్లో॥ పంచభూతాత్మికంవిశ్వం । మరీచిజ్వాలసన్నిభం ।
కన్యహేత్వోనమస్కారో । యేహమేకోనిరంతరం॥3॥

౩౩॥ అష్టైవకేసలంసర్వం । భేదాభేదోనవిద్యతే ।
అస్మిన్నాస్తికథంబ్రూహి । విస్మయఃప్రణిభాతిమ్ ॥౪॥

శ్రో॥ వేదాంతసారస్వత్సం॥ జ్ఞానవిజ్ఞానమేవచ ।
అహమాత్మానిరాకారో । సర్వంవేద్విస్వధావతః॥౧॥

3శో॥ యావైసర్వాత్మకోదేవో । నిమ్నంపోగగనోపమః ।
స్వభావనిర్మలః శుద్ధః । సపవాహన్న సంశయః॥౬॥

శ్లో॥ అహమాత్మాపరోహ్యంతః । శుద్ధోవిజ్ఞానవిద్రవః॥
సుఖందూఃఖంనజానామి । కథంవాప్సి మనతః తే॥ ౭॥

శ్లో॥ నమానసంకర్మశుభాశుభంమే । నకాయికంకర్మశుభాశుభంమే ।
 నవాచికంకర్మశుభాశుభంమే । జ్ఞానామృతంతత్ప్రమతీంద్రియోహం॥౧౮

౧౩ శక్తిద్వయనిరాసకంబైన శుద్ధస్వరూప తత్త్వకందార్థానేకసదృష్టాంతప్రకాశిక
 ~~~~~

* అవధూతనీత. *

అస్మిన్ శ్రీ అవధూతగీతా మాలామంత్రస్య । అవధూతఋషిః । అనుష్టుభాతి
నానాధండాని శ్రీభగవాన్నిరంజనోదేవతా । నిరంజనవిద్యాసిన్ధ్య ధోజపేవిని
యోగః ॥

శ్రీ॥ యాశ్వరానుగ్రహదేవ । పునామద్వైతవాసనా ।
మహాభయపరిత్రాణాం । ద్విత్రాణాముపజాయతే॥

స్తో॥ యదిదంపూరితంసర్వ మాత్మనై వాత్మనాత్మని ।
నిరాకారంకథంవందే । కోవానందోమదన్యతః ॥౨॥

శ్లో॥ పంచభూతాత్మికంవిశ్వం । మరీచిజ్వలసన్నిభం ।
కస్యహేత్వోనమస్కారో । యేహమేకోదంతరం॥ 3॥

३३॥ అష్టైవ కేవలం సర్వం । భేదాభేదో న విద్యతే ।
అస్మి నాస్తి కథం బ్రూహి । విస్మయః ప్రతిభాతి మే ॥౪॥

శ్రో॥ వేదాంతసారస్వత్సం । జ్ఞానవిజ్ఞానమేవచ ।
అహమాత్మానిరాకారో । సర్వంవేద్మిన్మధావతః॥౧॥

3 శ్లో॥ యాప్తైసర్వాత్మకోపేహి । నిమగ్నోఽపి గగనోపమః ।
స్వభావనిర్మలః శుద్ధః । సప్తవాహన సంతయః॥౬॥

శ్లో॥ అహమాత్మపరోహ్యంతః । శుద్ధోవిజ్ఞానవిద్రవాః॥
సుఖందూఃఖంనజానామి । కథంవాప్సిషవత్తత్త్వే॥ ౭॥

శ్రీ॥ సమానసంకర్మశుభాశుభంమే । సకాయకంకర్మశుభాశుభంమే ।
 నవాచికకర్మశుభాశుభంమే । జ్ఞానామృతంతత్ప్రమతీంద్రియోహం॥౧౮

శక్తిద్వయనిరాసకంబైన శుద్ధసిగ్గుణతత్వకందాధాన్యేకసద్వష్టాంతప్రకాశిక ౧౭

శ్లో॥ మనోవిత్తంమనఃసర్వం । మనోనైసర్వభోముఖం ।
మనోనైగగనాకారో । సమనఃపరమశేషః॥

శ్లో॥ లియ్యంతేనచలియ్యంతే । కథంకస్యాపివత్తే ।
సహిసర్వసమశ్చైవ । అత్యైవకేవలశివః॥౧౦॥

శ్లో॥ అహమేవమిదంసర్వం । వ్యోమాకారంనిరంతరం ।
పశ్యామికథమాత్మానం । ప్రత్యేక్షంనాతిరోహితం॥౧౧॥

శ్లో॥ త్వమేకమేనాహికథంసబుధ్యసే । సమంహిసర్వేష్యపిశిష్టమవ్యయం ।
సదోసిత్తోసిస్వమఖండితప్రభో । దివాచనక్తంచకథంనుమన్యసే॥౧౨॥

శ్లో॥ ఆత్మానంసతతంవిధి । నిర్వికారంనిరంతరం ।
అహంధ్యాతాపరంధ్యేయ । మఖండంఖండ్యతేకథం॥౧౩॥

శ్లో॥ నజాతోసిమృతోసిత్వం । నతేజేహంకథంచన ।
సర్వంబ్రహ్మేతివిభ్యాతం । బ్రహ్మేతిబహుధాశృతిః॥౧౪॥

శ్లో॥ ననాహ్యభ్యంతరోసిత్వం । శివఃసర్వత్రసర్వదా ।
సంయోగశ్చపియోగశ్చ । వత్తేతనచతేప్రభో॥౧౫॥

శ్లో॥ ఇతస్తతఃకథంభ్రాంతః । ప్రధానసిపిశాచవత్ ।
నత్వంనాహంజగన్నతి । సర్వమాత్మైవకేవలం॥౧౬॥

శ్లో॥ సకబ్దపంచకస్యాస్య । నైవాస్తిత్వంసతేషునః ।
త్వమేనపరమంతత్వ । మతఃకించరితప్యసి॥౧౭॥

శ్లో॥ జన్మన్మత్పుజరాచిత్తం । బంధమోక్షేశుభాశుభే ।
కథంరోదిషిరేవత్స । నరూపంచనతేనమే॥౧౮॥

శ్లో॥ అహంబిత్తంకథంభ్రాంతః । ప్రధానసిపిశాచవత్ ।
అభిన్నంపశ్యవాత్మానం । రాగత్యాగాత్పుణ్యభవ॥౧౯॥

౧౦ శక్తిద్వయనిరాసకంబైన శుద్ధనిర్గుణతత్వ కందాధానేక సదృష్టాంతప్రకాశిక

శ్లో॥ త్వమేవతత్త్వంహివికారవజ్జితం । నిఘ్నంపమేకంహివిమోక్షవిగ్రహం
సతేచరాగోనచతేవిరాగో । కథంనుశ్చ త్వస్త్వమకారణంస్వయం ॥౨౦॥

శ్లో॥ వదంతిశృతయఃసర్వే । నిఘ్నంశుద్ధమవ్యయం ।
అశరీరంసమంతత్త్వం । త్వాంమాంవిద్ధిసంశయః ॥౨౧॥

శ్లో॥ సాకారమనృతంవిద్ధి । నిరాకారంనిరతరం ।
ఏతత్తత్త్వోపదేశేన । నపునభావసంభవః ॥౨౨॥

శ్లో॥ ఏకోనేకసమంతత్త్వం । వదంతీవావిషశ్చతః ।
రాగత్యాగాత్మసచ్చిత్తం । ఏకానేకంనవిద్యతే ॥౨౩॥

శ్లో॥ అనాత్మరూపంచకథంసమాధి । ఆత్మస్వరూపంచకథంసమాధి ।
అస్తీతినాస్తీతికథంసమాధి । మోక్షమస్వరూపయదిసర్వమేకం ॥౨౪॥

శ్లో॥ విశుద్ధోసిసమంతత్త్వం । విదేహిశ్చాజమవ్యయః ।
జానామీతినజానామి । త్యాత్మానంమన్యసేకథం ॥౨౫॥

శ్లో॥ ఆత్మైవహ్యత్మనాసర్వం । త్వయాపూణంనిరంతరం ।
ధ్యాతాధ్యేయంనతేచిత్తం । నిర్లక్ష్యంధ్యాయసేకథం ॥౨౬॥

శ్లో॥ శివంనజానామికథంవదామి । శివశ్చజానామికథంవదామి ।
స్వయంశివశ్చేత్పరమాత్మరూపం । సాక్షాత్స్వరూపం గగనోపమంచ ॥

శ్లో॥ ససన్యాససమంతత్ర । కల్పహేతువివజ్జితం ।
గ్రాహ్యంగ్రాహ్యవినిర్ముక్తం । స్వసంవేద్యఃకథంభవేత్ ॥౨౭॥

శ్లో॥ అతత్త్వరూపంసహివస్తుకించిత్ । తత్త్వరూపంసహివస్తుకించిత్ ।
ఆత్మస్వరూపంపరమార్థతత్త్వం । నహింసకోవాపినభావహింసకః ॥౨౮॥

శ్లో॥ విశుద్ధోసిసమంతత్త్వం । విదేహిస్సర్వతోమూఖం ।
విభ్రమఃకథమాత్మాధేక । విభ్రాంతోసికథంపునః ॥౨౯॥

శక్తిద్వయనిరాసకంబైన శుద్ధసిద్ధుణతత్వ కందాఖ్యానేకసదృష్టాంతప్రకాశిక ౧౯

శ్లో॥ సఘటోనఘటాకాశో | నజీవోజీవవిగ్రహః |

కేనలంబ్రహ్మసంవిధి | వేద్య వేదకవజ్జీతం || ౩౧ ||

శ్లో॥ వేదానలోకానసురానయజ్ఞా | ననాశ్రమానైవకులైవజాతిః |

నధూమమాగోనచదీప్తిమాగోబ్రంహ్మైవమూపంఘరమార్థతత్వం

శ్లో॥ అద్వైతంకేచిదిచ్ఛంతి | ద్వైతమిచ్ఛంతిచాపరే |

సమంతత్వంనజానంతి | ద్వైతాద్వైతవివజ్జీతం || ౩౩ ||

శ్లో॥ వ్యాప్యవ్యాపకనిర్ముక్తం | త్వమేకస్సకలంయది |

ప్రత్యేక్షుంహిపరోక్షుంవా | హ్యత్మానంమన్యసేకథం || ౩౪ ||

శ్లో॥ స్వరాదివనారహితం | శబ్దరూపవివజ్జీతం |

కథంయూంతిసమంతత్వం | మనోవాచామగోచరం || ౩౫ ||

శ్లో॥ యథాన్యతమిదంసర్వం | దేహాదిగగనోపమం |

తథాహిబ్రంహ్మసంవిధి | ద్వైతాద్వైతపరాత్మరం || ౩౬ ||

శ్లో॥ పరేణసహితోహ్యత్మా | హ్యభిన్నఃప్రతిభాతిమే |

వ్యోమాకారస్సపక్షే | ధ్యేయాధ్యాతాకథంభవేత్ || ౩౭ ||

శ్లో॥ యత్క్రోమియదశ్చామి | యజ్ఞహోమిదదామియత్ |

తత్తత్ఫలంనమేకించి | ద్విశుద్ధోహ్యజమవ్యయం || ౩౮ ||

శ్లో॥ సర్వంజగద్విధినికృతీదం | సర్వంజగద్విధివికారహీనం |

సర్వంజగద్విధివిశుద్ధసేహం | సర్వంజగద్విధిశివైకరూపం || ౩౯ ||

శ్లో॥ తత్త్వత్వంచనసంజేహం | కథంజానాసివాపునః |

అసంవేద్యస్వసంవేత్తి | మాత్మానంమన్యసేకథం || ౪౦ ||

శ్లో॥ మాయాతీతంకథంవేత్తి | మాయాస్థానంనవిద్యతే |

తత్త్వమేకమిదంసర్వం | వ్యోమాకారంనిరంతరం || ౪౧ ||

౨౦ శక్తివ్యయనిరాసకంబైన సుధస్థిగుణతత్వ కందాఘానేక సద్భూంతప్రకాశిక
 ~~~~~

౩౫॥ ఆశీమధ్యంతరహిమ్నోః । నబద్ధోహంకదాచన ।
 స్వభావనిర్మలఃశుద్ధః । ఇతిమేన్ద్రితామతిః॥౪౨॥

ప్ర॥ మహాదాదిజగత్సర్వం । నకించిత్ప్రతిభాతిమే ।
 బ్రాహ్మైవ కేవలం సర్వం । కథం వనాశ్రమస్థితిః ॥ ర ౩ ॥

శ్లో॥ నపుంసకత్వంపు స్త్వంచ । ప్రీత్వంమేనచకల్పనా ।
సానందంవానిరానంద । మాత్మనంమన్య సేకథం॥౪౪॥

శ్లో॥ పడంగయోగాన్మత్తునైవబుద్ధం । గురూపదేశాన్మత్తునైవబుద్ధం ।
మనోవినాశాన్మత్తునైవబుద్ధం । స్వయంచరత్వంస్వయమేవబుద్ధం॥౪౫॥

౩శ్లో॥ నహిపంచాత్మకోదేహః । విదేహఃవిద్యతేనహి ।
ఆత్మైవకేవలంసర్వం । తురీయ్యంతకథంత్రీయం॥౪౬॥

శ్లో॥ నబభ్యోనైవముక్తోహం । నచాహంబ్రహ్మణఃపుథక్ ।
నకతానచభ్యోక్తాహం । వ్యాప్యవ్యాపకవజ్జితం॥౪౭॥

శ్లో॥ యథాజలేజలక్షిప్తం । సలిలాభేదవజ్జీతం ।
ప్రకృతేఃపురుషస్తద్వ । దభిన్నంప్రతిభాతిమే॥౭౮॥

శ్లో॥ యదినామనముక్తాస్తి । నసద్ధోసికదాచన।
సాకారంచనిరాకార । మాత్మానంమన్యసేకభం॥౪౯॥

శ్లో॥ జానామి తేపరంరూపం । ప్రత్యక్షం గగనోపమం ।
యథాపరహితేరూపం । మరీచిజ్జలసంస్థితం॥౧౦॥

శ్లో॥ సగురోనోపదేశశ్చ | సచోపాధినామేక్రియా |
విదేహంగగనవిద్ధి | విశుద్ధోహంస్వభావతః॥గీ॥

శ్లో॥ విశుద్ధోసివరోనిత్యం । నతేచిత్తంపరాపరే ।
అహంచాత్మాపరోతత్త్వ । మితివక్తుంనలజ్జసే॥గి.౨॥

శక్తిద్వయనిరాసకంబైన శుద్ధనిర్గుణత్వ కందాధానేకసదృష్టాంతప్రకాశిక ౨౧

శ్లో॥ కథంరోషిరేవశ్చ । హ్యత్మోన్యేవాత్మనాభవ ।
 పిబతశ్చకలాతీత । మద్వైతంపరమామృతం॥గీ३॥

సో॥ నైవబంధోనచాబంధో । నబద్ధోబద్ధవచ ।
యస్యోస్థిసంస్థితంబోధం । నబద్ధోనాన్యథాభవేత్ ॥గిర॥

స్వభావసంపత్తిరహించితత్వమకాశకల్పంత్యమహంధృవంచ॥గీ॥

శ్లో॥ యదిసర్వగతౌఁదేవః । స్థిరఃపూర్ణౌ=నిరంతరం ।
అంతరంహిముపశ్యామి । స బాహ్యభ్యంతరంకథం॥గీ॥

3 శో॥ నజాత్ హంమత్ వాపి । నమేకర్కశుభాశుభం ।
విశుద్ధంవిగుణాబ్రహ్మ । బంధోముక్తికథంభవేత్ ॥గీ८॥

స్ట్లో॥ స్ఫురత్వేవజగత్కృత్స్ను । మఖండితనిరంతరం ।
అజ-హి-మా-యా-మయా-మో-హే । ద్వైతాద్వైతవికల్పనాత్॥గీ॥

శ్రీ॥ సాకారంచనిరాకారం । నేతి నేతీతిసర్వదా ।
భేదాభేదవిర్ముక్తం । వర్తతేకేవలః శివః ॥౧౯॥

శ్రో॥ న తేచమాతాభగినీపితాచ । న తేచశత్రునామతశ్చమిత్రం ।
న పక్షపాత్యోన విపక్షపాతః । కథంహి సంతప్రత్యహి సంచితః॥౬౦॥

శ్లో॥ దివానక్తంనతేచిత్తం । ఉదయాస్తమయంనహీ ।
విదేహస్యశరీరత్వం । కల్పయంతికథమిధః॥౬౦॥

శ్లో॥ సాపిభక్తంవిభక్తంచ . నహిమఃఖంసుఖానిచ |
నహిస్సర్వమచిత్తంచ | విద్ధిచాత్మానమవ్యయం ||౬౨

శ్లో॥ నాహంకర్తానభోక్తాచ । నమేకర్మపురాతనం ।
నమేదేహావిదేహావా । నిర్నమేతిమమేతికిం॥౬౩॥

౨౨ శక్తిద్వయనిరాసకంబైన శుద్ధనిర్గుణత్వ కందాధానేక సద్మహాతప్రకాశిక

३३॥ నమో రాగాదికందోషాః । దుఃఖిదోషాదికం నమః ।
ఆత్మానం విద్ధి కామేకం । విశాలగగనోపమం ॥౨౪॥

స్లో॥ సఖేమనఃకింబహుకల్పి శేష । సఖేమనఃసర్వమిదంహితక్షయం ।
యత్సారభూతంకర్ణతమయాతే । త్వమేవతత్త్వంగగనోఽమంహి ॥౩౫॥

శ్లో॥ యేన కేన చ భావేన । యత్ర కుతః సృజతామనః ।
యోగినః సతతలిప్యంతే । ఘటాకాశం యదాంబరే ॥౬౬॥

నో॥ తీర్థోవాప్యథగేహేవా । నష్టస్మృతిరనూకాభ్యజేత్ ।
జ్ఞానసంప్రాప్తసమయే । ముక్తోనావిగతాశయః॥౬౭॥

శ్లో॥ ధర్మాధఃకామమోక్షాశ్చ | వియదాదిచరాచరం |
మన్యంతేయోగినః సర్వం | మరీచిజ్జలసన్నిభం॥౬౮॥

31॥ ఆతీతానుగతాకర్మ । నతకామానంత్రధైవచ ।
నకర్మమినభంజామి । నిష్ప్రేతేతివతిమహామ్॥౩౧॥

శ్లో॥ సూ న్యాగాఽసమరసపూతః । తిష్ఠ త్యేకః సుఖమవధూతః ।
చరతి నఽగ్న స్త్యక్తా సర్వం । విదతి కేవలమాత్మని సర్వం ॥ ౭౦ ॥

శ్లో॥ తుర్యాతుర్యేనహినహియస్మిన్ । విందతికేవలమాత్మనిసర్వం ।
 ధర్మాధర్మైనహినహియస్మిన్ । బంధోమోక్షోకథమహతస్మిన్ ॥౭౦॥

శ్లో॥ విందతివిందతిసహిసహిమంత్రం | సహిసహిఛందోలక్షణతంత్రం |
సమరసమగ్నభావితప్రాతః | ప్రలపితమేతత్కథవవధూతః॥ ౭ ౨॥

శ్లో॥ సర్వశూన్యమశూన్యంచ । సత్యాసత్యంనవిద్యతే ।
స్వభావభావితంబోక్తుం । శాస్త్రంసంపేత్తిపూర్వకం॥౭౩॥

* ఇతి ఔలవధూతగీతాయాం గురుదత్తాత్రేయ గోరక్షసంవాదే *

శక్తిద్వయనిరాసకంబైన సుద్ధాయన తత్వ కందా ర్థానేక సదృష్టాంతప్రకాశిక ౨౩

* సం దా ర ము. *

32 * యెరుకై నరీతి నుండును * యెరుగన శిష్యుం బటంచు యెన్ని నయెరుక * యెరుగుదు నని నయెరుక కె * యెరుగుట దులభము నున్పి * యీపుల్త బైలూ * యెరుగనె యెరుగ * యెరుకానీ బైలూ * యెరుగాదు విరుగాదు వారుగాదు తరుగాదు * అరుగాదు కరుగాదు తిరుగాదు మెరుగాదు * యీపుల్త బైలూ * యెరుగనె యెరుగ * యెరుకానీ బైలూ || * * * * *

* భద్రాద్రి రామ శతకము. *

౯౨ శ్లో॥ పుట్టదుగిట్టదుపట్టదుమట్టదు । కొట్టదుతీట్టదుకట్టబడదు ।
యెరుగుదుమరునదుకరుగదుయొరుగు । పెరుగుదువిరుగుతరుగుబడదు ।
యాడదుపాడదువాడదుయోడదు । వేడదుగూడదుజూడబడదు ।
యదరుబెదరుదుగదరుచదరు । ముదరుపదరుగుదలబడదు ।
గీ॥ జనదుపెనగుజనగువినదుకనదు । భేదమోదద్వయములేనికేవలాత్మ ।
రమ్యగుణధామభద్రాద్గిరామపరశురామనరసింహుడా ససంగక్షితాంహన్వి

* వా ర మ్మ . *

౯౨ * అచలవర్ణిపూర్ణ కేవలాత్మ పుష్టక గిట్టక పట్టక మాట్టక కొట్టక తిట్టక కట్టక
బడక యెరుగక మరచక కరగక యొరగక పెరుగక విరుగక తరుగక వడక యూడక
పాడక వాడక యోడక వేడక గూడక జూడబడక యదరక బెదరక గదరక చదరక
ముదరక పదరక గదలిబడక జనగక వెనగక జినగక వినక గనక ఖేదమోదద్వయము
లేకయుండును.

౯౪ శ్రీ నేత్రజిహ్వామూలశ్రోత్రత్వగీంద్రియం । బులకేవలాత్మనుజెలియరాదు ।
 శ్వేతవర్ణముగాదు పీతవర్ణముగాదు । రక్తస్వీలాదివర్ణములుగాదు ।
 కటులవణామ్లతిక్తకషాయమధురాది । రసరుచివస్తువర్ణములుగాదు ।
 వీణారవముగాదు వేణునాదముగాదు । తాళమృదంగాదిధ్వనులుగాదు ।
 గీ॥ విమలపరిమళవిశితద్రవ్యములుగాదు । కఠినశీతోష్ణమృదుసదాగతులుగాదు ।
 రమ్యగుణధామభద్రాద్రిరామపరశురామనరసింహ్లాదాససంరక్షితాంహ్వా॥

౨౪ శక్తిద్వయనిరాసకంబైన శుద్ధనిర్గుణతత్వ కందాధానేక సద్గుప్తాంతప్రకాశిక

* ధా వా ర్థ ము. *

౯౮* శ్రోత్ర త్వక్కు చక్షు జంహ్వఘ్రిణములచే కేవలాత్మను తెలియుటకు కాదు అది శ్వేత పీత రక్త నీలాది వర్ణములుగాదు కటులవణ ఆన్లు తిక్తకషాయ మధురాది రసరుచి వస్తువులుగాదు వీణ వేణు తాళ మృదంగాది పరిమేళమిళిత ద్రవ్యములుగాదు కఠిన శీతోష్ణ మృదుత్వములుగాదని యెరుగవలెను.

* నామరహితాచలపరిపూర్ణసుధాకరము. *

* సీ సా ర్థ ము. *

నిశ్చయంబుగజూడనిశ్శబ్దమేబ్రహ్మ * మనుమాటయునులేనిమర్మమగుచు * నిట్టిదట్టిదియంచునేర్పరించగరాక * నేకమేవాయన్న వాక్యమగుచు * సర్వపూర్ణంబన్న సద్వాక్కులనుమీరి * చలనామలునులేకనచలమగుచు * వొప్పినదేపూర్ణమిప్పుడునీకింక * దెలియజెప్పెదవినుము * నీముందటి * కలచేతలెల్లమానుము * అలయకదేశికేంద్ర * గొలచియునీవిట్టిగుట్టు * బలువిధములగప్తపడుచు * నార్యులుసెచ్చ * దెలియజెప్పెదవినుము నీముందటి కలచేతలెల్లమానుము#

—* శ్రీ శివరామదీక్షితీయమనుబృహద్వాసిష్ఠం *—

అచలబోధశిర్ధాంతం

* భగవానులలక్షణం. *

యాపుత్తబట్టబయలువల్ల | భగవానులుపుట్టనేలేదు పుట్టనిచావనివాడని గీతలలోనేపున్నది | పుట్టినచావనివాడు | కేవలైలోయేలాగుపుట్టె | పరియారు వేల గోపికలు | ఆష్ట ధార్యలు | అనేమాటకు | మూలంలేదు | యాపుత్తబట్టబయలే | పుట్టనిచావనిపరబ్రహ్మం | అదే అత్యంత విలక్షణం | గనుక | యా భూమ | సకలదేశాలయందు పున్నదవ | సకల కాలాలయందు పున్నదవ | సమ సమైవస్తువులయందు పున్నదవ | తాను యెరుగడు | జ్ఞానాజ్ఞానాలులేనివాడు గనుక | ఆదిమధ్యంతరహూన్యమ | గనుక | తాను యెక్కడవున్నాడు | తనకు మొదలులేదు | మధ్యలేదు | కొనలేదు | పున్నయీపుత్తబట్టబయలు | యేలాగుపున్నదో | ఆలాగేపున్నది |

శక్తిన్వయనిరాసక్తలైన శుద్ధవిగ్రహతత్వకందాధానేకసదృశాశ్రవకాశిక ౨౩

* నిష్కర్ష లక్షణము. *

శంకరాచార్యులనిష్కర్షయంతే । స్వామిజియ్యరు యంతే అన్నాడు ।
మొట్టమొదలు బట్ట బయలేవున్నది । జ్ఞానం । అజ్ఞానం । కోటి శాస్త్రాల
లోను । ఛే । అని తీసివెయ్యనేవేళింది । అహంలేమంటే జ్ఞానయొక్కడవున్నది ।
సార్వకాలం యెడతెగక । యీవుత్తబట్ట బయలువున్నది । కోటిమందినిలడిగినా
కోటిశాస్త్రాలుమూచినా । పుట్టనిచావనిది । యీడెత్తబట్టబయలేనినిష్కర్ష
ఇదిఅన్నిదిక్కులవున్నది । అహంకారం యేమిలేదు । యీవుత్తబట్ట బయలుకు
జన్మంలేదు । మరణంలేదు । “భూమి” । అంటే । గుర్రెగనిది । విననిది । చూడ
నిది । “భూమి” అనేవేరుశృతి । “యతి” నాన్యశృతి । నాన్యశృతి । నాన్యద్విజా
నాతి । సభూమి” అదేవుత్తబట్ట బయలు । జ్ఞానాజ్ఞానాలు మొదలైనద్యంద్వా
లు నిషేదంగనుక । శుద్ధ యీబట్టబయలే । గనుక । యంతకంటే దొడ్డదిలేదు ।
శాశ్వతమైనది । యిదే । జ్ఞానం వెలగినాలేదు । ద్వైతాద్వైత రహితమైన । పర
మతత్వం । ప్రకాశవిమర్శ రహితమైన పరమతత్వం । యిదే । “యీ వుత్తబట్టబ
యలుయేమిలేదు” । ప్రపంచంపుట్టనేలేదు । గనుక । సమయాచారంమహాదొడ్డది
కర్త లేదుగనుక । విధియెవ్వనిగూర్చి । నిషేదంయెవ్వనిగూర్చి । “యీవుత్తబట్ట
బయలుయేమిలేదు” । వేదశాస్త్రసారంసంపూర్ణం ।

* కవీశ్వర లక్షణము. *

పుత్తబట్టబయలు । “యీవుత్తబట్టబయలే పరమపురుషుడు” యీపరమపు
రుషునివలన । తే తీర్ణజ్ఞానేజీవుడు పుట్టనేలేదు । తే తీర్ణమనే శరీరమున్ను పుట్ట
నేలేదు । అంతాపుట్ట చావని బట్టబయలే । అత్యంత విలక్షణమైంది । పుట్టని
చావనిదిగనుక । ప్రపంచంపుట్టనేలేదు । గనుక । భగవానులు । పుట్టనేలేదు । గనుక
భగవానులు కల్పితుడు । కవీశ్వరుడుపుట్టినాడుఅని । పట్టాభిషేకంకల్పించి నాడు
పురాణాలు । అప్రమాణమే । పరమాత్మవల్ల అహంకారం పుట్టనేలేదు । పుట్టని
అహంకారంవలన । పుట్టనిది । తామస పురాణాలు । అప్రమాణపువేదాలు । వ్య
మాటలు । యేలాగులబద్ధమో । అలాగేఅబద్ధం । యీవుత్తబట్టబయలేసత్యం ।

* ప్రబుధః కల్పనాకథః *

౧౬ శక్తిద్వయనిరాసకంబైన శుద్ధస్థిగుణతత్వ కందార్థానేక సదృష్టాంతప్రకాశిక

పుట్టనిప్రపంచమేలనత్యం । మతాలు అడవిలో వలు । ఛీ । ఛీ । ఛీ! తలవరాదు
అహంకారంతో పుడుచావి । అహంకారంతో టే లేకపోచావి । పుట్టని చావని
మార్గంకాదు । శరీరంపుట్టకమునుపు । పుత్ర బట్టబయలేవున్నది । శరీరంపున్న
ప్పుడు । యీపుత్రబట్టబయలేవున్నది । శరీరంకాలిపోయిన తరువాత । యీపుత్ర
బట్టబయలేవున్నది । పుట్టినచావని బట్టబయలు చెలించకవున్నది । కోటిమా
ట్లకు । యీపుత్రబట్టబయలుకు యేమీలేదు! యీపుత్రబట్టబయలుకు శరీరంయే
న్నదూలేదు । జీవుడుపుట్టనేలేదు!

* ప్రభు లక్షణము. *

యీవు త్తబట్టబయలు నది । యీవు త్తబట్టబయలే ప్రభుస్వామి । పుట్టనిచావనివాడే ప్రభుస్వామి । యీ ప్రభు వలన ప్రపంచం పుట్టినలేదు । అని లీలచేసిన కవీశ్వరునికియెరుక । శైవసిద్ధాంతాలు । ప్రపంచం పుట్టినలేదనియెరుక । యీవు త్తబట్టబయలే ప్రభుస్వామి । ప్రభువు అన్న । పరమపదమన్న । యీవు త్తబట్టబయలుకే । ద్వాదశాక్ష సౌజ్ఞ । “ యీవు త్తబట్టబయలు యేమీలేదు ” । యీవు త్తబట్ట బయలువలన । శక్తి । శివుడు । పుట్టినలేదు । యీ వుత్తబట్ట బయలు మాత్రమే వున్నది । యీవు త్తబట్టబయలువలన పుట్టని చైతన్యాన్ని । వున్నదని యేలాగు అన । ఛీ । ఛీ । ఛీ । పుట్టనిచావని యీవు త్తబట్టబయలు మాత్రమే వున్నది । గీతాభాష్యమందు । యీవు త్తబట్టబయలుమాత్రం వున్నదని । శంకరాచార్యులవారు అన్నారు । సూత్రభాష్యమందు । పుట్టనిచావనిది । యీవు త్తబట్టబయలు అని వున్నది । వున్నది । వున్నది । యదేకారణకార్యం లేక వున్నది । యదేకదశత్వం గానిది । యదే మొదలు చెప్పవలె । పరమాత్మవలన పుట్టని తే త్రిజ్ఞాన్ని తే త్తాన్ని చెప్పరాదు । పుట్టనిచావని యీవు త్తబట్టబయలే పరమపురుషుడు । యీవు త్తబట్టబయలుకు యేమీలేదు । పుట్టని చావనివాడే పరమపురుషుడు । విలక్షణం । అహంకారం జ్ఞానాజ్ఞానాలు ।

ఇతి శ్రీమద్గురు శివరామదీక్షితప్రభావే వేదాంతవిచారణ

అమలప్రకాశప్రకరణం తృతీయోధ్యాయః.

శక్తిద్వయనిరాసకంబైన శుద్ధనిర్గుణత్వ కందాఢ్యానేకసదృష్టాంతప్రకాశిక ౨౭

స దా నం ద మో గి శ త క ము.

గీ॥ యాపముల కెల్ల యాపమై కూపుగాక । వెలుగులకు నెల్ల వెలుగునై వెలుగుగాక ।
చెలగి యునుభవ వేద్యమై చిట్ట నుబు । నవ్యతరభోగి శ్రీ సదానందయోగీ॥

గీ॥ లోనుజూపంగజూపంగలోనుగాను । బయలుజూపంగజూపంగబట్టుబడను ।
 బైబలోపటపూఁజైబరగుబ్రాహ్మ । నవ్యతరభోగి శ్రీసదానందయోగీ॥

గీ॥ సకలవిధవిష్టలుచుగామశక్తిగామ । జీవుచుగామపరమమైచెగుబ్రహ్మ ।
మమ్మతానాదకరమైరమచుభవంబు । నవ్యతరభోగిశ్రీసదానందయోగీ॥

గీ॥ అతిరహస్యబుద్ధిబలములనగవినియు । తెలియజాలరడేమకోతేటపడగ ।
 మాయబుద్ధిమైనవారెల్లమరుగునోయ । నవ్యతరభోగిశీసదానందయాగీ॥

గీ॥ బక్కలులేదుమరివెయ్యలేకలేదు । పొండురెండుచులేకదానింజియుండు॥
 నట్టితత్సంబుదెలిసినతడెయోగి । నవ్యతరభోగీశ్రీసదానందయోగీ॥

గీ॥ ఎచట నేనాకజూచినచట నెల్ల । తొడరిచిన్నయింగమై భోచనలదె ।
యదిగదా యోగభిద్ధికి నాలయము । నవ్యతరభోగి శ్రీసదానందయోగి॥

* కం దార్థ ము. *

3౪ * పలుకువబలుకగ రాకను * తలపోయువరునిననుడికి దగులకయెపుడు *
ములుగృచ్చసంధితేకను * కలిగున్నది బట్టిబయలు * గదరామాయన్నా * యిమగో
మాను * కదలాడోయన్నా * పలుకన్నాబలుకాక తలపన్నదెరుగాక * చలియండ
వానాలనల మూకనిలచుండు * గదరామాయన్నా * యిమగోమానుకదలాడోయన్నా ||

కం॥ మనుసుకువాక్కుకుదెలియని * ఘనవస్తుప్రబయలటంచు * గనియూరైంట్
నినుననువిశ్వముగాగని * వినుమూలములేనివివిటి * విడరాశిష్యా॥

తల్లిదండ్రుల రానకంబైన నాదొడ్డునకన్న కంటాదొడ్డునకన్న ప్రకాశిక. ౨౩

తసూనృనై పరిపూర్ణనై బట్టబయలుగానున్న నస్తువే కేవలాత్మయనిచెప్పబడును.

✓ సీ! వసుధలో నణగమరాధికలో ముణగను । గాఢాన్ని చేతదృఢంబుగాను ।

గాలికిగూలకుకరిములజిక్కుకు । పాపాణములనై నడగిలిపోకు ।

వానకుడవున పవజిగొక్కనొప్పును । యస్త్రశస్త్రంబులహితముగాను ।

యొడకు యొడకు యుడనిడకు రాకుఁ ఘనపాశములై నగల్గిపడకు.

గీ॥ చరికిన శామభయములకుకిడడక | యచలైయుండువఁ పూర్ణమమలచరిత్ర |

రమ్యగుణధానుభవాద్, ద్వి, రామపరగు । రామగరసింహ్వాదాససంరక్షితాంహమ్"

* భా వా గ మ్. *

౯౨ * పోపుగ్లను భూమిలో నొంగు నీళ్లలో మునిగదు అగ్నిచే కాలదు
గాలికి గాలదు చేతులకు చిక్కిదు రాళ్లచే గలదు వానకు దహవదు వడిగండ్ల
చే నొప్పకు అస్త్రశస్త్రములచే హతముగాదు యెండుకు యెండును నీడకు రాదు
పాశములచే కట్టి బడకు చలికి నణకదు ధయముల కులికిపడదని యెరుగవలెను

* త త్ప ము *

၁၂၃၂

యేమనీయసరాతత్వమదీ. గురుతత్వమెరుకకు. యెగురానిదియరుకగానిదీ॥

అనుష్టుప్

ఘోష హేజలనంహ్ని నాయున్మోను మహిమిక మయజగచ్చిపు | లేమెయో
మాయలనుదగులక | భూమయచలమనంతనైకది || యే॥౧॥

చరణములు

సోపానందమనరానందీ । దుఃఖమునువిధ్యను । జడము నెన్నడు లెలునుకోఁదదీ
యెచ్చతక్యలుగాకసంతత మెడతెగక చూపులగుముందర వచ్చుడగనవచ్చి
చూచుటకలవిగానిది యనహహైవది ॥యే॥ ॥౨॥

30 శక్తివ్యయనిరాసకంబైన శుద్ధవిగ్రహతత్వ కందాకాశేనదృష్ట్యాంతప్రకాశిక
 ○○○○○○○○○○

శబ్దకర్త్యాధ్యములమీఁననది । నిష్కబ్దుమనెనును । శబ్దమకానది దానికావని ఓ । శబ్దనిః
శ్శబ్దములనంటక సహజమైజూన్యంబుగానది । శబ్ద నిఃశ్శబ్దములనే యూచచక
లేనిది స్వచ్ఛమైనది ॥యే॥ ॥3॥

పుట్టచావులురెండులేనదని ! జ్ఞానకర్తాలను ! పట్టలేనది మొట్టమొదటిదని !
యెట్టకేలికివచ్చి నూజగమట్టకనుబడి యుండిపోయినపట్టవిడుపులులేకనంతట
బట్టబయలైయ్యుట్టడమనది || మో || || ర ||

తిఁపుటిద్విపుఁబులు రెండుగానిదదీ । అదియే మొననను । కపటముమగక కాన
రానిదదీ । ఉపముచేడఁకొంచి తెలియుట కూహకైతయు నొనుగానిది । అపరి
మితసకల్పపురుషుం డణగిపోయినట్లై బలమనది ॥యో॥ ॥గీ॥

నేనుమేనుమలేనియానూయా! మయామైనమేనకి! లోనవెలిగల తననుగనినూయా
లేనె లేననియెగిరిపోయిన లేమికలుములులేకపున్నది । నేనుమేననియెన్నడననిది ।
నిన్నయముసంతయములేనిది ॥ యో ॥ ౩౩ ॥

యోగిభోగియనంగరానిదదీ | యోగభోగములుని | యోగ సంయోగములులేని
దదీ | బాగుగానిగమాగమాచులు బ్రహ్మశివుచుటకలవిగానిది | భాగవత కృష్ణార్ప
దాన బ్రాహ్మణత్యము జెందియున్నది || యో || ౧౮ ||

మూలసెందుకుగాకయున్నదదీ । గురుతెను శమేనను జాలమాంకిక జాలిమాన్ని
నదీ । చాలగాభక్తిగలవృత్తతిని సంతరించుట కెంతమాత్రము । పాలుమాలికె
నొందనిది యేష్టబడనిదిపాపలేనిది ॥యే॥ ॥౮॥

* త త్వ ము *

உல. வி.

అదేకదానై కుంతం । మన । కదేకద్మాకైలాసం॥

అనుష్ఠాపి

అదేక దాగురుషదపంకజములు! హృదయకమలమందుంచినవారికి ॥౯॥ ॥౧॥

చరణములు

నయనములకుపై నాణెముదెలిశితే | బయలులోను నిబంధనలై యున్నది || ౧ || ౨ ||

39 శ్రీవ్యూహనిరాసకృతైన శుక్లవిరుణతయ్య కందాభాగమునకు సప్తస్థానప్రకాశిత

* స్వ హా ప ల క్ష ణ మ్. *

చెప్పుదియేదొనినదియేనొ | మాడుదియేనొ | యెరుకమరుపులు లేనిది
యేనొ | నేననేలహంకారంలేనిదియేనొ | నీవుఅనేయెరుక లేనిదియేనొ | దేహం
పున్నువోలేదోఅని సూత్రం లేనిదియేనొ | సమస్తమైన వ్యవహారాలు లేనిది
యేనొ | స్త్రీపురుషరూపంకానిదియేనొ | నపునకం కానిదియేనొ | పుట్టుక
చావు యెరుగనిదియేనొ | ప్రకృతిఅనేశబ్దంలేనిదియేనొ | నర్మశ్రీమాలను
యెరుగనిదియేనొ | ధర్మధర్మాలను యెరుగనిదియేనొ | పుణ్య పాపాల వరకా
మానం యెరుగనిదియేనొ | కర్మక్షణం లేనిదియేనొ | సార్వకాలం జీవభావం
జగదాభిరం యెరుకగనిదియేనొ | వాసన లేనిదియేనొ | శ్రవణ మనన నిది
ధ్యానలను యెరుగనిదియేనొ | జాగ్రత్త్వషునుషుప్తి తుర్యావస్థలు పున్నవి
యెరుగనిదియేనొ | ఆకలి దప్పి లేనిదియేనొ | కార్య కారణాలను యెరుగనిది
యేనొ | సగుణ నిగుణాలు కానిదియేనొ | బాధమోక్షాలు లేనిదియేనొ |
నేనుగానిదియేనొ | నేను నీవుఅనే జ్ఞాన రహితమైదియేనొ | ఆకాశాదిగూతా
లను యెరుగనిదియేనొ | విషయా విషయాలులేనిదియేనొ | సాక్షన రహిత
మైదియేనొ | సర్వద్వాద్వ రహితమైదియేనొ | నేను రహితమైదియేనొ |
జడాలను యెరుగనిదియేనొ | లోకాంతరాపేక్ష రహితమైదియేనొ | సదసత్తు
లు గానిదియేనొ | సుఖదుఃఖాలులేనిదియేనొ | జ్ఞాన భక్తివైరాగ్యాలు లేనిది
యేనొ | యేమిలేదని యెరుగనిదియేనొ | గురుశిష్యభావన రహితమైది
యేనొ | తల్లి | తండ్రి | లోకాలు దేవతలు వేదాలు | శాస్త్రాలుపురాణాలు |
సూత్రాలు | ఇతిహాసాలు | దొరలు | దొంగలు | బ్రహ్మహత్యాని పాతకాలు
బ్రాహ్మణులు | మూడిగెలు | వ్యాపారి మహా ఋషులు | సాధ్యానందనాది నిత్య
కర్మాలు | లేనిదియేనొ | అదిత్యాదులని యెరుకలేనిదిస్వరూపం | అఘమటిదా
ని | భగవానులు కుండలైనవారు | యెరుగు | అఘమటివారు | సార్వకాలం
అయ్యేవున్నారు | యెవ్వరు ఇష్టమితిఅఘమటి స్వరూపకాలేను | అఘమటి
వారు సార్వకాలంఅయ్యేవున్నారు | స్వతఃసిద్ధమైది గనుక | సార్వకాలం కల్ప
నారహితమైవున్నదానియందు | కల్పనపున్నట్టులేనట్టువుండె | మాయ చేత కల్ప
నలోబద్ధమైవున్నపుడువుండె |

శక్తిద్వయనిరాసకృతైవ శుద్ధనిగూఢాంతత్వకందాధాన్యేన సద్భూతప్రకాశిక 33
 .....

* అ సాం ప్ర దా య ల క్షణ ము *

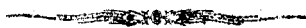
గురుసాంప్రదాయం | పున్నది పున్నట్టు తెలుపక | శ్రవణాదులయందు | ప్రవేశింపబడితే | శాస్త్రాలనే బొందజ్ఞాతప్తి | భ్రాంతివిస్తృస్తు | యదిఅపును | యది కాదు | అంతాఅదే | అదేఅంతా | నేనేఅంతా | అంతానేనే | అనేది అహంకారమనే | యెరుకచేత | అదిపున్నంతశేపు | యీలాగుఅనుకొని | అది లేకపోతే | దానితోటే | అంతాలేకపోచూ | మల్లా | అదిపున్నట్టువుంటే | భ్రాంతిపోక | దరిదొరకక | కాలంగడిపెనా | జన్మమరణ ప్రవాహభ్రాంతి పున్నట్టువుంచుండవ | సార్వకాలం | యేకప్రకారంగా పున్నదానికి | భ్రాంతి పున్నదోలేదో | నిర్ణయంచేసెనా | అదరివంటి భ్రాంతుడే | అహంకారం తడైక్యమై పున్నట్టువుంచుంది |

* సాం ప్ర దా య ల క్షణ ము *

యందుకొరకు శ్రీమంగా పున్నది పున్నట్టు తెలిపేనానికనుక్కొని శ్రీమంగా పున్నది పున్నట్టు తాత్పర్యమాయనా | శత్రుక్షయమైనట్టు | అషుతరువాతానుఖదుఃఖరహితమై | అదియధ్యాత రహితమై పుంచావు | రాకడా లేదు | పోకడా లేదు | స్వరూపస్థితికంటే | మరివాకటి అధికం పున్నదని | అహంకారం పున్నదో లేదో | పున్నది అని | యెరిగితే జ్ఞాని | యెరగనంటే అజ్ఞాని | పున్నదో లేదో | అంటే సంశయం | యేమీలేదు అంటే | జాగ్రత్త | సార్వకాలం | మూలం లేని పరాప్రకృతి స్వరూపమే |

* ఇతి * శ్రీమద్గురు శివరామదీక్షితప్రభావే వేదాంతవిచారణే *

(పూర్వభాగే ఉపదేశప్రకరణనామ అష్టమోధ్యాయః)

శక్తిద్వయనిరాసకంబైన శుద్ధసిద్ధుణతత్వ కందాహానేక సద్వస్తాంతప్రకాశిక 39

శృతి॥ దృశ్యదర్శననిర్ముక్తః కేవలమలరూపనాత్ ।

అపరిచ్ఛిన్నరూపాత్మా । అణస్థూలాదివర్జితః ।

శృతి॥ అప్రమాణమనిర్దేశ్య । మప్రమేయమతింద్రియం ।

సిద్ధేపకంనిరాపాయం । కూటస్థమచలంధృవం॥

శృతి॥ నామరూపవిహీనాత్మ । పరసంవిత్సుఖాత్మకః ।

సాక్ష్యసాక్షివిహీనాత్మ । కించత్కించనకించన॥

శృతి॥ ముక్తముక్తస్వరూపాత్మా । ముక్తముక్తవివర్జితః ।

ద్వైతాద్వైతస్వరూపాత్మా । ద్వైతాద్వైతవివర్జితః॥

శృతి॥ దక్షణతశ్చిత్తతేణ । ఆధశ్చిద్ధ్వంచప్రసృతం ।

బ్రహ్మైవేదంవిశ్వమిదం । వర్ణ్యం । తదేవమకళంబ్రహ్మ॥

* య జు క్షే దో ప ని ష త్తు *

శృతి॥ దిశశ్చ నారాయణః । విదిశశ్చ నారాయణః । ఊర్ధ్వం చ నారాయణః ।

అధశ్చ నారాయణః । అంతర్విహితశ్చ నారాయణః । నారాయణ ఏవేదం గోసర్వం ।

యద్భూతం యద్భవత్యం । నిమగ్నం కోనిరంజనో నిర్వికల్పో నిరాఖ్యాతశ్చుద్ధో

దేవపకో నారాయణః । నద్వితీయో స్తి కస్యిచ్ఛో య ఏవం వేద । సవిష్ణు రేవభవతి ।

సవిష్ణు రేవభవతి । ఏతద్యజుర్వేదశిరోధీయతే॥

* సా ధ్యా నం ద స ము *

శృతి॥ పూర్వేవసంతి యేదేవా తద్దేవేభ్యోనమోనమః ।

ఋశ్చమేవసంతి యేదేవా తద్దేవేభ్యోనమోనమః ।

వృత్తరేవసంతి యేదేవా తద్దేవేభ్యోనమోనమః ।

దక్షిణేవసంతి యేదేవా తద్దేవేభ్యోనమోనమః ।

పూర్వేవసంతి యేదేవా తద్దేవేభ్యోనమోనమః ।

అధరేవసంతి యేదేవా తద్దేవేభ్యోనమోనమః ।

అవాంతరేవసంతి యేదేవా తద్దేవేభ్యోనమోనమః ।

శృతి॥ వికారరహితేచయూశ్వరః ।

3. శ్రీశైవ్యయోగాసకంబైన శుద్ధాద్వైతకందాధానేక సదః ప్రాత్రప్రకాశిక

శృతి! యత్ర నాన్యశ్చశృతిః । నాన్యశ్చోతి ॥ నాన్యద్విజానాతి । సభూమః
 శృతి! అనన్యస్థూలమహ్రస్వ । మదీఘం మజమవ్యయం ।
 అరూపగుణవణాః ఖ్యం । తద్రుప్తేష్మత్యవధారయేత్ ॥

3 శ్లో॥ ఆత్మావీతం కేవలాత్మా । దేహోనాస్తి కదాచన ।
అస్తి నాస్తి తికోపేద । నిర్మయోనాస్తి సర్వదా॥

3వో॥ షేత్రోషేత్రజయోరన్యం । నామరూపవివజ్ఞతం ।
సదాతీపుటిరహితం । సర్వద్వంద్వవివజ్ఞతం॥

శ్లో॥ సర్వశూన్యంమమూహం । జన్మశూన్యస్వభావతః ।
జన్మభావేనమృత్యుర్చ ॥ పరిపూర్ణంస్వభావతః॥

3త్తో॥ నై నంభిష్టంతిశస్త్రాణి । నై నందహతిపావకః ।
నచై నంక్షేదయంత్యాహో । నశోషయతిమూరుత్యః॥

నో॥ అచ్చేద్యోయమదాహ్యోయ । మక్లేద్యోశోష్యవచ ।
నిత్యఃస్మర్వగత్యస్థాః । రచలోయంసనాతనః॥

* బ్రహ్మైశ్వర్యబోధ *

ద్వీ ప ద.

సకలదేశములందు సకలకాలముల * సకలవస్తువులందు చలనములేక
యేకముగయుండునుయేమనరాక * ప్రాగ్భూతాంబులపశ్చిమోత్తరముల
నాల్గుమూలలమీదనడమనుక్రింద । కాల్త్రయంబులకడలకనిండి
సచరాచరములుజాడెరుగకాను * అచలపైసత్యమైలమలపైయున్న
ఈపుత్రబిల్బబైలుయేమిలేదనుచు * భావిపవలయుచుభాంతియులేక ।

గీ॥ నీకుముందువెనుకనిరుపార్థములయందు । జాలుమూలలాదిసర్వదిశల ।
చాపుదస్త్వలయందులోపలనెలుపల । క్రిందవీరాడగలదుకేవలాత్మ॥

30 శక్తి ద్వయనిరాసకంబై న శుద్ధవిప్రుణతత్వ కందాధానేక సద్గుణాంబులతో
 నేను నేననె గురువులకు గురువైనది ||౧౩|| ఎరుకయెప్పుడు లేకయితరములకు లేక
 లేక నె యున్నది । రాకపోకడలేనిది అది రాజమాంగంబైనది ||౧౪|| పుణ్యములు
 కొనలును లేక అంతట మొనశియెడలెగకున్నది । బదులు లేక నెకదలకను గొనవ
 గమ్యంబైనది ||౧౫|| ఎప్పుటికితా నొక్కతీరై గొప్పకొంచెము గానె యప్పు
 డప్పుడు యెప్పుడనకను ముప్పులేక నె యున్నది ||౧౬|| ఉన్నదన్నది లేనిదనె
 పుపమశూన్యంబైనది । చెన్నమీరగ తెలివిగానిది చలనమెన్నడు లేనిది ||౧౭||
 ఆరుమతములుగానిది అది అప్రమేయంబైనది । దూరశ్రీవణము దూరదృష్టికి
 దూరమైతానున్నది ||౧౮|| దేశమన్నది లేనిది పుప దేశమన్నదిగానిది । దేశదేశ
 ములందు తనకొక దేశమనిగూరిలేనిది ||౧౯|| కంటిలోపలయెరుకబ్రహ్మము కాదు
 కాదనరానిది । వెంటవెంటనె దంటబాయక తంటలేక నె యున్నది ||౨౦|| ఉర
 కన్నదియెందుదోచక పుండిలేనిదిగానిది । కోరికెన్నడు లేక అది పురుషులమైతా
 నున్నది ||౨౧|| ఎరుక లేనిది మరుపులేనిది హేతువెన్నడు లేనిది పురుషమెత్తన
 లేక కార్యాకారణముగతమైనది ||౨౨|| భూతశత్రులచాతబాంధవ్యము లేములు
 లేనిది । భూతపంచక శూన్యమైనది పురుష రూపముగానిది ||౨౩|| అప్పుడంటే
 అప్పుడున్నది చప్పుడన్నది లేనిది । తప్పుతాకులు బలుకు హీనములకులకాది
 లేనిది ||౨౪|| అంతరంతర మేమిలేక నిరంతరముతానైనది । వింతలములేక అది
 శూన్యతశూన్యంబైనది ||౨౫|| ఇందుఅందును యెందుజూచిన అందెతానె యు
 నది । సందులేకను యెందుజోకను అందిపొందికలేనిది ||౨౬|| ముఖమున
 పుతి ఆరుమూర్తు లాశలులేనిది । భద్రమై అతి గోప్యమైనది శూన్యం
 నది ||౨౭|| వేదశాస్త్రపురాణములకదివేద్యమెన్నడుగానిది । శూన్యము
 ముమూఖుల వశముగాక నెయున్నది ||౨౮|| చిక్కులేక సనాతనము శూన్యత
 నున్నది । దృక్కుదృశ్యవివేకులకు అది దూరమైతానున్నది ||౨౯|| నిద్ర
 రములేనిది అది నీపునేననరానిది । యెదురుబడి నాదించెవాని శూన్యతకి
 లేనిది ||౩౦|| పట్టువిడుపులులేనిది అది పగమరహితంబైనది శూన్యమీరిన
 రికయ్యెడ గురుతులేక నెయున్నది ||౩౧|| శూన్యమెన్నడుగానిది శుద్ధమై
 నున్నది । మానునై చిత్తమునాశరణుల మాంగమైతానున్నది ||౩౨|| తను
 లేనిది అది తానులేననరానిది । తనకుతానినిరానిది తనైతాను

శక్తిద్యయనిచాసకబైన శుద్ధగుణతత్త్వకందాధానేకసదృష్టాంతప్రకాశిక 37

తానైయున్నది ||33|| కార్యమేమియ లేక సర్వము కల్పితంబదిగానిది । ఆయ్య
లముమేమనెటివారి కసాధ్యమైతానున్నది ||34|| అంగత్రివిధము గానిది అది
సంగరహితంబైనదీలింగషడ్విధభావలీలల లీనమొక్కగానిది ||35|| భావలింగ
ముగానిది నిర్భావమెన్నడులేనిది । సావయము నిరవయముగాకనుస్వగతభేదము
లేనిది ||36|| యుగయుగంబుల కందరానిది యక్తి యుక్తముగానిది । త్రిగుణ
రహితంబగుచుఅంతట త్రిపుటిభాగంబైనది ||37|| నిరాకారాకారమలకది
నిలయమనరాకున్నది । నిరాధారాధారులకు అది నిరాధరబైయున్నది ||38||
సృష్టి కల్పనలేనిది అది సూక్ష్మరూపము గానిది । వ్యేష్టి సవిష్టికనంతరంబై వేద
వాదములేనిది ||39|| వాచగోచర మైనది అది తోచితోచక యున్నది । ఉప
నీచములేనినిజగురు సూచనకులోనైనది ||40|| అచలమన్నదిలేనిది అది అహం
బ్రాహ్మముగానిది । సచలమైచెడిపాద్యైవారికి చాలదూరంబైనది ||41|| కామ
రహితమునేమరహితము ప్రేమరహితంబైనది । మామతమెదొడ్డదనియే మాన
వులకదిలేనిది ||42|| ఒకటిపున్నదనేదిలేనిది వకటినొక్కటగానిది । తగనరుంధతి
తానసేసాంప్ర దాయకులకదిలేనిది ||43|| కాకకావలెనన్నసూచన కలదలే
దనరానిది లోకవాసనవిమవనేరని లోకులకుఅదిలేనిది ||44|| అక్షరాక్షరతీత
మైనది ఆశ్మభావనలేనిది । లక్ష్యజూన్యబైనవారికి లక్షణంబైయున్నది ||45||
నిశ్యమైనదిరుపమైనది నిర్వికారంబైనది । సత్యసత్యమురెండుగానిది స్వల్ప
మతృలకులేనిది ||46|| ముట్టరానిదిపట్టరానిది మూలమెన్నడులేనిది । బృహదు
టనెపున్నది అది ప్రాప్తమెవరికిగానిది ||47|| ఉన్నదన్నదిలేనిది అది పూహ
సోహలులేనిది । కన్నవారికిలేకయున్నది కానబడితానున్నది ||48|| తోడులేని
ది ఛేదలేనిది తోడుతోడనెపున్నది । జాడదెలియని వారికినిఅది యేడజూచిన
లేనిది ||49|| బోధసాధనలేనిది అది బోధరహితంబైనది । సాధు బోధలగొప్పి
కందకస్వాధాకంబైనపున్నది ||50|| ఇష్టమన్నదిలేనిది అది శిష్టమెన్నడుగానిది ।
అష్టమూర్తులకీవలావల అంతమైతానున్నది ||51|| ఊరులేనిదీపేరులేనిది పేరు
లేక నెయున్నది । వారిదప్పిచరించుకుగుణ తామసులకదిలేనిది ||52|| పంచ
విశతితత్త్వగానిది పంచబ్రాహ్మలులేనిది । ఆదిసద్గుణివరులకల్ల నభేద్యమైతా
నున్నది ||53|| వేదమతశిష్టాంతులకు అది వేద్యమెన్నడుగానిది । వాధభేదము

శం శక్తివ్యమనిరాసకంబైన శుద్ధవిగ్న సత్త్య కృపాధానేక సన్యస్తాత్రప్రకాశిక
లేకనులట పామకొనితానున్నది ||౧౮|| ఏమిలేదేమిలేదనియేదేమిలేక నెయున్నది
యేమిలేనిది లేక నేతా నేకమెన్నడుగానిది ||౧౯|| తాననేయనుకేమిలేనిది ధర్మధ
ర్మముగానిది । తాననేఅద్వైతవాదుల తరముగాక నెయున్నది ||౨౦|| మనసులేని
ది గనుక అది అమనస్సు-మనరాకున్నది । ఘనమనోహర్మరాజయ్యాగుల కలివియె
న్నడుగానిది ||౨౧|| ఇతరమెన్నడులేనిది అది యింతయెంతనరానిది । చతితులై
విలకిల్లుచూఁఖులగతికి దూరంబైనది ||౨౨|| సకలశాస్త్రపురాణములకదినికర
మైతానున్నది । శుకులవంటివిరక్తులకు అది సూచనెన్నడుగానిది ||౨౩|| మరుగు
లేనిది తరుగులేనిది మంత్రతంత్రములేనిది । ధరణిలోగును శేవజేయని యధర్మాల
కు అది లేనిది ||౨౪|| విగ్రహారాధనలుగానిదనుగ్రహములేకున్నది । జాగ్రత్స్వప్న
సుషుప్తులనుతాడెందకనులేకున్నది ||౨౫|| యోగయాగాతీతమై సుయోగమె
న్నడులేనిది । రాగద్వేషములేనివానికి లక్షణంబైయున్నది ||౨౬|| కలిమిలేనిది బ
లిమిలేనిది కలతలేన్నడులేనిది । కులముజెరువుపతితులకు అది గురుతు లేక నెయు
న్నది ||౨౭|| గతియులేనిది మలియులేనిది రతియులేక నెయున్నది । యితరమైచ
రియించువానికి అతరమైతానున్నది ||౨౮|| ఎందుజూచినపున్నది అది యెందులే
క నెయున్నది । సంకులేకనుయెందుబోకను ఆందిపోదికలేనిది ||౨౯|| ఒప్పుత
ప్పులులేనిది అది పూహభావనగానిది । చెప్పమాపగరానిది అది చేటులేక నె
యున్నది ||౩౦|| స్థూలమాదుకు స్థూలమగు త్రిమూర్తులకుఁగానిది । కాల
నేమములేక అది । బహుకాలమదియైయున్నది ||౩౧|| క్షేత్రోపాత్రోవిరహితమైన
ది జన్మమౌన్యంబైనది । క్షేత్రోమెన్నడులేక అది సాక్షాత్కారంబైనది ||౩౨||
ఉత్తమోత్తమముగును అది సర్వోత్తమముతానైనది । సత్తుచిత్తానందమనియే
సగుణ బ్రహ్మముగానిది ||౩౩|| వర్ణరూపముగానిది పద్మర్గమెన్నడుగానిది
కర్ణశ్రోములాత్తిమూచిన కళలకందగరానిది ||౩౪|| ఇష్టమన్నదిలేనిది వచ్చి
ప్టమెన్నడుగానిది । ఆప్తమూర్తులకీషలావల అంతమైతానున్నది ||౩౫|| యో
గయాగాతీతమై సుయోగమెన్నడులేనిది । రాగరోషమదాంధులకు నది రహ
స్యమైతానున్నది ||౩౬|| సత్యసత్యమురెండుగానిది సతముగాక నెయున్నది । ప్ర
త్యగాత్మ శివోహమనియేభవికారములేనిది ||౩౭|| గద్యపద్యములాదిగాగల
కావ్యకల్పనలేనిది । మద్యపానము సేయువానికి మధ్యమైతానున్నది || ౩౮ ||

శక్తిద్వయనిరాసకృతైన శుద్ధసిగ్గుణతత్వకందాధానేకసద్బ్రహ్మంతప్రకాశిక చంద్ర
సకలబ్రహ్మాండములుతనలో జాడదెలియకపున్నది । సకలజేహము లేనివారికి
సకలమైకలశున్నది ॥౮౫॥ లక్ష్మ్యభేదములేనిది నిర్లక్ష్మ్యలక్ష్మ్యులైనది । అక్షరా
క్షరదోషరహితంబన్నదెరుగకయున్నది ॥౮౬॥ మిరుమేమనరానిది అది వారు
నేననరానిది । మారుజన్మములెత్తువారికి మరుగుపడితానున్నది ॥౮౭॥ త్రిగుణ
ములుతాకానిది అది తీవ్రశాంతముగానిది । గగనపంచక హాస్యమైనది
కండ్లకగుపడుకున్నది ॥౮౮॥ ఒక్కటైననుచింతలేనిది వకటిరెండనరానిది
వక్కటయ్యిసమస్తమునకది వకటిగాకనె యున్నది ॥౮౯॥ గురువుశిష్యుల
నునియుపోయిన గురుతులేకనెయున్నది । నరుడుదెలుపుట యేమొకా యిది
నాకు నీకనరానిది ॥౯౦॥ చిక్కదెవరికిదక్కదెవరికి చిక్కిచిక్కక యున్నది ।
యెగ్గుతగ్గుల నెంచువారికియెచటజూచినలేనిది ॥౯౧॥ తెరకుయీవలతెరకు
ఆమల తెలియలేకనెయున్నది । సరకుసేయకచూడుమని అరిచేతిలోతానున్నది ॥౯౨॥
ప్రజ్ఞలేకనెయున్నది అది ప్రకటమెన్నడుగానిది । యజ్ఞక్రితువులు యెన్నిజేసిన
యెన్నటికిఅంటనిది ॥౯౩॥ బయలురూపంబయిన యాపరబ్రంహ్మవాసనలేనిది
బయలుఅరుదిటివీది నిర్బయలుతాననరానిది ॥౯౪॥ నాదబిందు కళల
మూటికనాదియనరాకున్నది । వేదమతశిద్ధాంతములకది వేద్యమెన్నడుగానిది
॥౯౫॥ సత్యజ్ఞానమనంతబ్రంహ్మము జాడలేకనెయున్నది । కృత్యమెన్నడువిడువ
జాలని క్రూరులకుఅదిలేనిది ॥౯౬॥ నీలమాంబకుఆలయంబై నిజమునిజమైయు
న్నది । రాళ్లపూజలుసేయువారికి రహస్యమైతానున్నది ॥౯౭॥ మూలఘేమి
యులేనిది అది మూఘాంకుకనరానిది । మేలుమేలైయుండు సజ్యోన్ముక్తితా
నైయున్నది ॥౯౮॥ అల్లమాత్రభువులకు నాలీలన్నదేమియులేనిది । యెల్లలోకము
లందుయెవరికి యెరుకలేకనెయున్నది ॥౯౯॥ విశ్వదాభిరామజేమన విడువనేరక
యున్నది । విశ్వమందునకొందరికి అది విమలమైతానున్నది ॥౧౦౦॥ పరువుగా
యిది కృష్ణమూర్తికిపాలిదైవంబైనది । గురుకబీరుకుయెరుకకెరుకై కుదిరికుదు
రైయున్నది ॥౧౦౧॥ సారెకునుసంసారవారధి దూరువారికి లేనిది । మిరుసా
హేబునూర్మహాంమ్మడు గారి నెడతెగకున్నది ॥౧౦౨॥ కలియుగంబునమాయ
కాపురకలికిమూలముగానిది । ఆలకిమహాంమ్మడుగానికిని అది అట్లుబాయకయు
న్నది ॥౧౦౩॥ ఉండిలేనిశరీరమంగునవున్నదనరాకున్నది । నిండి అంతటనిల్కడను

౧౨. శక్తిద్వయనిరాసకంబైన శుద్ధవిస్మయతత్వ కందాధానేక సదృష్టాంతప్రకాశిక

గక నిజమునిజమైవున్నది ॥౯౦॥ చెన్నపట్టణమై పురీ విశాకపట్టణమాదిగా
పున్నయెడలివయోగగురులకుచున్నతంబైయున్నది ॥౯౧॥ దొంగబాటలుకానిది
అది దోషరహితంబైనదిలింగధారులవడుగులకు అది లేనమెన్నడుకానిది ॥౯౨॥
చదువువారికి విన్నవారికి చాలుచాలైయున్నది । కొడువలేనిదిగనుక అది రతి
కోర్కెలేమియులేనిది ॥౯౩॥ పట్టుమాధులకందరానిది । సమరస్వైక్యములేనిది ।
పడుస్థలంబులుకానిది తనసరికిసరిసరిగానిది ॥౯౪॥ అచలభక్తశ్రేణిశిష్యుడు ఆ
శ్రమంబైయున్నది । సచలమైచెడిపూద్యోవానికి జాడదెలియక వున్నది ॥౯౫॥
మతములేనిది వ్రతములేనిది మహిమలేమియులేనిది । సతతచూచునశివ మదిక్షి
త సమృతంబైయున్నది ॥౧౦౦॥ పకమపదమనరానిది అదిపరమరహితంబైనది
పరమరాశ్యులగురునికృపగల భక్తులకుఁ నైనది ॥౧౦౧॥ ఫలితమైగిరినాథు
నకు నెడబాయకనుతానున్నది । కలతవాక్యముగాదుయిది గురుకరుణాకారణమై
నది ॥౧౦౨॥ అణుమహత్తనరానిది అదిఅతిదోషంబయినది । ప్రణవమహద్వసు
లుచుచిక్కినప్రభుత్వము అదిలేనిది ॥౧౦౩॥ ఆదిఅంశ్యములేనిది అదినామలిం
దువుగానిది । కాదుకాదనలేదులేదనకర్తలేక నెయున్నది ॥౧౦౪॥ వేదసారాతీ
తవిమలవిచారులకేనిజసామ్మది । శ్రీధరులశేవిచికనె శివరామదీక్షితవరులది
౧౦౫॥ కంబలూరపుయ్యమంత్రికరుణదీక్షితపరమది । ఆకంబలూరపుయ్యనొ
సగెనుఘనుడుతనశిష్యునకది ॥౧౦౬॥ పరశురామనంశశీతాపనికి దొరికెనుప
దవది । సరసమతియనిభాగవతశ్రీకృష్ణు కుపదేశంబది ॥౧౦౭॥ ఏమిజెప్పుదుపర
మగోప్యముయొడుదోచకయున్నది । యేమిలేకనుయేమిగాకనుయేమి యేమి
నరానిది ॥౧౦౮॥

* ప ర బ్రం హ్మ నం ద బో ధ మ్. *

శీ॥ ఇట్టిదట్టిదనుచు నెరిగింపరానిది । విప్పి చెప్పుటకునుచోప్పడనిది ।

పట్టవిడుపు లేని పరమార్థ భావంబు । తెలియబరతు వినుము లలననీకు ॥

శ్రీ క్షిప్రయనిరాసకంబైన శుద్ధః ప్రణ తత్వ కందార్థానేక సద్గుణాతప్రకాశిక ౪౩

* బ స వ శ త క ము *

కం॥ వస్తుగ్రానిస్థలబై * యస్తాగతమెపుడులేక * నమలంబగుచున్ ।

సుస్థితిగనుండుపూణము * ప్రస్తుతముగగానుపించు * పరునకుబసవా॥

కం॥ చెప్పగచూడగరాకను * గొప్పయకొంచెంబుగాక * గోఢ్యంబగుచున్ ।

తిప్పలుముప్పునులేకను * చొప్పునునిర్వోమవరము * సుఖముగబసవా॥

కం॥ సంతతమునొక్క-రీతిగ * చింతలువితలునులేక * స్థిరమైయెపుడున్ ।

లంతములేకనునంతట * యంతింతనరాకయుండు * యచ్చకుబసవా॥

కం॥ పట్టగముట్టగరాకను * బట్టబయలుచోననుండు * భక్తునకెపుడున్ ।

పుట్టుబగ్గుట్టులేకను * యట్టబనరాకయుండు * నెరుకకుబసవా॥

కం॥ త్రిగుణములకంటకెప్పుడు * నగుణమునిర్గుణముగాక * సాక్షీయుగాకన్ ।

సుగుణులకులభ్యమగుచును * నగుణములోనచలమగుదు * నలవడుబసవా॥

కం॥ విద్యావిద్యలులేకను * భేద్యాభేద్యంబుగాక * భీతియులేకన్ ।

ఆద్యంబైసాద్యముని * ర్వాద్యంబైయుండునెపుడు * వనరుగబసవా॥

కం॥ సాధ్యాసాధ్యముగాకను * బోధ్యాబోధ్యంబులేక * పూతంబైదూ ।

రాధ్యారాధితమెరుగక * బాధ్యాబాధ్యంబుగాదు * పరశివబసవా॥

కం॥ సర్వాతీతమనంతము * సిర్వాణాతీతమగుచు * నిశిషగలనకన్ ।

పూర్వాపరములబొందక * నిర్వాచ్యంబగునుబయలు * నిరుపమబసవా॥

కం॥ నిర్లక్ష్యమునిశ్శబ్దము * నిర్లక్షకమునిరతిశయము * నిరుపద్రవమున్ ।

నిలేకపమనుపమంబై * దుర్లక్ష్యంబగునుశివుడు * దృఢముగబసవా॥

కం॥ కత్వత్వముభోక్తృత్వము * స్మృత్వత్వముహత్వత్వశతృత్వంబున్ ।

జ్ఞాతృత్వమువక్తృత్వము * విత్తృత్వములేకయుండు * మేదినిబసవా॥

[illegible]

కంకి ధైర్యత్వముక్రూర్యత్వము * శౌర్యత్వమవార్యపీర్య * చౌర్యత్వంబుక్ ।
 ధుర్యత్వాచార్యత్వము * కార్యత్వవివార్యచర్య * గలుగదుబసవా॥

కం॥ దృష్టత్వముద్రష్టత్వము * కష్టత్వస్పృహితత్వ * కర్మత్వబుల్ ।
 న్యస్థితత్వసమస్థితత్వము *దృష్టత్వములేమబయలు * దృష్టముబసనా॥

కని॥ కడలేనిబల్గివైవడి * యెడతెగనినభంబుపగిది * యెరుగరాకా॥
నడిగాయు నెండచాఱ్ఱున * విడువకతానుండుపరము * వినుతిగబసవా॥

కం॥ పక్ష సపక్ష విపక్ష వి * చక్షణ మోక్షా రుక్ష * క్షర మక్షర ముల్ *
 , రక్షణాక్ష విచక్షణ * నిక్షేప లిక్షితేదు * నిజముగపనవా॥

కం॥ యోగుగుటనుగుటతిరుగుట* పెరుగుటవిరుగుటయెనరయ* పొంపొందుటయు*
అరుగుటకరుగుటతరుగుట * వరుగుట మొరుగుటయు లేదు* వరగురుబసవా॥

గీ॥ దేశమునువిడిచివేరొక * దేశంబునకును వేళ్ * దేదీప్యంబై ।
దేశాదేశముమధ్యా * కాశంబైచిన్మయంబు * గనుపడుబసవా॥

కం॥ పూహూసునడుమనుండును * వారిజభవనామదేవ * వైకుంఠపత్రుల్ ।
కోనినదేవదదని * పేరై తేచ్చులేను * పెద్దలయెదురు॥

* వేదాంత దర్శనము. *

కం॥ తుదమొదలులేకనొకటై * యిదివిశ్వంబాక్రమించి * యనశశిభంగిన్ !
 పదునాలుగుభువనంబులు * పదపడివెలుగింపుచుండె * బయ్యలెయెపుడున్॥

కం॥ అనలంబునోనబోచ్చిన * తణకదుదగ్ధంబుగాదు * తగవారథిలో ।
ముణిగినతడియదునణకదు * జననముమరణంబులేని * పరిపూర్ణంబు॥

కం॥ బిలచిన నేమసిబల్కుదు * దలచినదగ్గరకురాదు * తననేమరకక *
 గొలచినసంతసమొందదు * ప్రళయాయంతంబును * సుస్థిరంబుగనుండుక॥

కం॥ బృహద్రకుచేతచిక్క-మ * ముట్టుటకుయలవిగాదు*మూలములేక॥
 దట్టుబై వెలుగుచును * న్నట్టిబిరుదులగున్ బహ్మ*మదియనజ్ఞెల్లు॥

శక్తిద్యయనిరాసకంబైన శుద్ధస్వరూపత్వ కందాహానేక సద్బ్రహ్మంతప్రకాశిక రగి

* కాలవకోట పు గారి లిచల తత్వము.*

రాగము-త్రోడి*చాపుతాళము.

నమ్మిశిష్యులగాంచుమనిశివ | రామదీక్షితులన్నది |
 కమ్ముకొనిబ్రంహ్మాండమంతయు | కదలకగుపడుచున్నది || ౧ ||
 చలీకియెండుకువానకెప్పుడు | అలసటేమియులేనిది |
 పలుకుభావముఅంటదదుగో | పరబ్రహ్మమురూపది || ౨ ||
 ఆదిమధ్యాంతములులేనిది | యచలమైతానున్నది |
 సూదిమూపనుసండులేకను | చూడకకృముగానిది || ౩ ||
 పరమపదకైలాసభావము | గురునశేష్యులకెరుకది |
 ధరణిబోపలమూఢమతులకు | దలచనలవియుగానిది || ౪ ||
 పుట్టుగిట్టులుబొరయకెప్పుడు | బట్టబయలైయున్నది |
 గుట్టుదెలియనినరులుయముది | పట్టుబడిచనిపోయెది || ౫ ||
 వంచభూతములెరుకగూడి | ప్రపంచరూపకమైనది |
 గాంచనేరకదుజకనావళి | ఘనమునీచములెన్నెది || ౬ ||
 జడలుదాల్చియుజపితులైనను | పుడమినదిగనరానిది |
 ఘడియలోగనవచ్చు-గురుని | కభిముఖంబైయున్నది || ౭ ||
 కులమునాచారంబునెన్నిన | కుటిలులనుఖండించెది |
 చలనయచలపుసంధిదెలిశిన | జగద్గురువులమహిమది || ౮ ||
 కలియుమేల్కొనిగాంచియణగిన | క్రమముగానేగురుతది |
 ఎరుకజేసినవేదశాస్త్రము | లెరుకకేవినసాంపది || ౯ ||
 ఎరుకజూచియెరుకజాసి | యెరుకెచనిపోచున్నది |
 ఎరుకజాసినబ్రహ్మవేత్తలు | యెరుగనికనేమున్నది || ౧౦ ||
 నామరూపకీయలులేనిది | నరులకదిగనరానిది |
 స్వామిగాలుబుగారికృపను | భక్తులపరమైనది || ౧౧ ||
 సాధనేమియులేకసద్గురు | బోధరూపకమైనది |
 గాథలన్నియువీడజేసిన | గాలబుగురుకరుణది || ౧౨ ||

౪౬ శక్తిద్వయనిరాసకంబైన శుద్ధనిర్గుణతత్వ కందాభాసేక సద్బ్రహ్మంతప్రకాశిక

వీరుకజగములున్నవనిబయ | తెన్నడెరుగకయున్నది |
 మీరక సద్గురువాఙ్మణిష్యుల | కోరియుపదేశించెది ||౧౩||
 దారిద్ర్యమునూతెగూలిన | ధనికునీచందంబది |
 అరుగుకరుగుపరుగువారుగు | మొరుగుతరుగులులేనిది ||౧౪||
 హరిహరబ్రహ్మదియోగులు | పరమపదమనదగినది |
 మురయుచునుకడలైలుపొడగని | మరలలుకరాబోదది ||౧౫||
 గురువులునుపుదరంబుకోసము | గొణగుచుండుటకాదది |
 స్తిరుడుపరశూరామవరనర | శింహదాసునికవితది ||౧౬||
 కీలుగనుగొనిభాగవతుల | కృష్ణదాసునికవితది |
 మేలుకొనికందార్థములను | గ్రోలుయిన్నుటతొంబది ||౧౭||
 చెప్పెద్వాదశిగురుడుగాలబు | జేరియూరికెయున్నది |
 తప్పెపోడశికాల్వకో | టప్పబయలైయున్నది ||౧౮||

* నిర్గుణతత్వగురురాయశతకము. *

- గీ॥ క్రిందుమీదనుమధ్యనుసంమలేక | నందశక్యముగాకనునన్నిదిశల |
 నిండియుండునుబ్రహ్మాంబునిబిడమగుచు | గణపతీశ్వరగురురాయకవిసుగేయ ||
- గీ॥ బయలుబయలయిగోప్యమైబలుకరాక | రాకపోకలచేతచీకాకుగాక |
 నున్నదున్నట్టుజూచియునూరకున్న | గణపతీశ్వరగురురాయకవిసుగేయ ||
- గీ॥ స్వానుభవమునకందకస్వామిగాక | తారణముతార్యమునుగాకకంటికెడుట |
 గానుపించెడిబ్రహ్మాంబుగానలేరు | గణపతీశ్వరగురురాయకవిసుగేయ ||
- గీ॥ పరములోపలదారుండిపరముగనక | పరువులేత్తేరు మానవుల్పలుదెరగుల |
 పరమనంగనుపరలోకపదవియగునె | గణపతీశ్వరగురురాయకవిసుగేయ ||
- గీ॥ మంత్రయంత్రములునుగాదుమతముగాదు | తంత్రములుగాదుదేవితోదగు
 లులేదు |
 లేదులేదనబ్రహ్మాంబులేకపోదు | గణపతీశ్వరగురురాయకవిసుగేయ ||

శక్తిద్వయనిరాసకంజైన శుద్ధనిర్గుణతత్వ కందాథానేక సద్బ్రహ్మంత్రప్రకాశిక రచి

గీ॥ ఎచట నేయాశజ్ఞాచినచట నెల్ల । నచలమైపూర్ణమై దోచుటచితమెపుడు ।
నదెగదా సత్యయోగ సమాధియనగ । గణపతీశ్వరగురురాయకవినుగేయ॥

గీ॥ కార్యకారణభిమతలుకాలిపోక | కనులకెదుటనుబ్రహ్మంబుగాంచలేదు |
యతిరహస్యముబయలుబయలుచుండ | గణపతీశ్వరగురురాయకవిసుగేయ॥

గీ॥ ఎట్టివారలకైన జేపట్టరాని । దానిబట్టితిమనిననుదబ్బరేను ।
పలుకరానట్టిబ్రహ్మంబుబ్బుకెట్లు । గణపతిశ్వురగురురాయకవినురేయ॥

గీ॥ క్షరముగాడక్షరముగాదుసగుణనిర్గుణములుమరిగాదుతేజోగుణమునుగాదు ।
యేమియనరాదుపూర్ణమేయపుడుగనిన । గణపతీశ్వరగురురాయ కవిసుగేయ॥

గీ॥ వెనుక కాలేదు యిప్పుడు గనగ గాదు । ముందు గాబోదు మనసు నకందరాదు ।
యెందుజూచిన బ్రహ్మంబు సందు లేదు । గణపతీశ్వరగురు రాయక విసుగేయ॥

సీ॥ బయలుయాకాశమునుగాదుబ్రహ్మమనుచు । బ్రహ్మవిధులందరును నమ్మబ
 లుకుపలుకు ।

శ్రీబృరనినమ్మకున్ననునబ్బగలదె । గణపతిశ్వురగురురాయకవిసుగేయ॥

గీ॥ తనకు వెలుపలలో వలదధ్యముగను । ఓనరిదానుండెనచలంబుదరుగ కెప్పుడు ।
దాన నెడి తెల్విపోయినదా నెయగుచు । గణపతీశ్వరగురురాయకవిసుగేయ॥

గీ॥ జాతినితులులేక నుజుననమరణ । యాతనలయెడవాసలచేతజిక్కు ।
వడసపూర్ణముదెలిసినవాడవీవె । గణపతీశ్వరగురురాయకవిసుకేయ॥

* రేగు ప్తి రాగము - ఆటతాళము. *

၃၁ ခု

నాసాల్లిబంహ్మమేమందు | యెట్టి | రూపమనుచుబల్కుచుందు | నా ||

అచట

చూపుయాపులనడుమ దాపైయున్నది | యిక | నాపాపపుణ్యములు స్వయాప

౪౮ శక్తివ్యయనిరాసక బైనశుద్ధనిర్గుణతత్వ కందాధానేక సదృష్టాంత ప్రకాశిక
 ~~~~~

శూన్యములాయె || నా || ౧ ||

* చ రణ ము లు *

ముక్కుముఖాదులు లేనిది | వెలిదృక్కులోదృక్కునుగానిది | యక్కడజూచిన
 జొక్కమైయున్నది | నొక్కచెప్పదమన్న నోరెత్తనివ్వనిది || నా || ౨ || యండ
 లోపలయండుకున్నది | నిండుపండువెన్నెల పాలుగానిది | అండపిండాండబ్రహ్మం
 డములందెల్ల | నుండితెలియరాక దండిదైయున్నది || నా || ౩ || భేదవాదులకం
 దరానిది | శమదమాదులుగలవారి పాలిది | ఆదిమధ్యాంతో దయాదులులేని
 ది | నావిసదనియెడి వాడుజెరిచెడిదది || నా || ౪ || ఆకాశమునుగాక యున్నది
 యది నిరాకాశమనిపించుకొన్నది | సాకారమును మరి నిరాకార మునుగాక |
 లోకాలోకములనులోబరచుకొన్నది || నా || ౫ || పొట్టుపొరేమియు లేనిది |
 యది విరాట్టు స్వరాట్టును గానిది మొట్టమొదటెవరికి బట్టుబడకతన | గుట్టుదె
 లసినవెనుకబట్టబయలైనది || నా || ౬ || యోగులకునుగానరానిది | విషయభో
 గులకెఱుజుకుచున్నది | యోగభోగపరిత్యాగిశూపరమవిరాగణపతిగురుభా
 గదేయంబది || నా || ౭ || నారాయణాత్మరమైనది | తత్వవారాశాతీతపథంబది |
 అరూఢుడగుసుబ్బరాజకృష్ణుడైయది | యోరీతిదనిజేప్పనేరికలవైనది || నా || ౮ ||

* పే దాం త్ర ద ర్శ న ము *

కం॥ మీనాసందుసమీదను * లోననువెలపలనునిండి * లోపములేక |
 నానాగుణరహితంబై * గానబడుచున్నబయలు * గనుగొనవలయున్ ||
 కం॥ మొదలునుతుదయునువయసును * ముదిమియు సుఖదుఃఖ మోహమును
 జన్మములే |
 నిదియెప్పుడాక్కరీతిని * గదలకనిట్లున్నబయలు * గనుగొనవలయున్ ||

కం॥ పరిపూర్ణమచలమనినను * పరమపదంబనినబట్ట * బయలనియనినన్ |
 గురుగుహ్యమనిననొక్కట * నరయగనామములు వేరయైవిలసిల్లెన్ ||

* సంపంగిమన్న శతకము *

కం॥ కనరాదంన్ననుశూన్యము * కనవచ్చునటన్న * జగముగాదది వెలిగా
 ననుభవవేద్యముబ్రహ్మము * సనకాదిమునిప్రసన్న * సంపంగిమన్న |

శ్రీ క్షిప్రయనిరాసకంబైస శుద్ధసిగ్గుణతత్త్వ కందాభావ సేక సదృష్టాంతప్రకాశిక ౪౯
 ~~~~~

* అ వ ధూ త గీ త లు *

శ్లో॥ బాలస్యనానిఖలభోగహితస్యవాపి ।
 మూఖస్యసేవకజనస్యగృహస్థితస్య ।
 ఏతస్యరోకిమపిచైవవిచింతనియ్యం ।
 రత్నంపరిత్యజతికోవ్యశుచిప్రవిష్టం॥౧॥

శ్లో॥ నైవాత్రకించిజపివత్సవిచింతనియ్యం ।
 గాఢాన్యంపరంగుణవతాఖిలుసారమేవ ।
 సింధూరతత్రతిలకాదివనాదిశూన్య ।
 పారంసకింనయతినౌలివగంతుకామామ్॥౨॥

శ్లో॥ యత్నేనైవభినాయేన । నిశ్చలేనచరాచరం ।
 గ్రస్తంస్వభావతఃశాతం । చైతన్యంగగనోపమం॥౩॥

శ్లో॥ అయత్నాచ్చాలయేద్యస్తు । ఏకఏవచరాచరం ।
 సర్వగంతత్సదాభిన్న । మద్వైతంవత్తేనదా॥౪॥

శ్లో॥ అహమేవపరోయస్మా । తస్మిరాసారతరంశివం ।
 నిగమాగమవినిర్ముక్తం । నిర్వికారంనిరాకులం॥౫॥

శ్లో॥ సర్వావయవనిష్కాంతం । తదహంత్రీక్షణాలయం ।
 సంపూర్ణతానగృహ్లామి । విభాగంత్రిదశాధికం॥౬॥

శ్లో॥ మాయానసాశ్రయోదేహో । కింకరిష్యామితృప్తిమామ్ ।
 ఉత్పద్యంతేప్రపలీయంతే । బుద్ధుదాశ్చయథాంబుభిః॥౭॥

శ్లో॥ మహదాదీనిభూతాని । మహాదైకసదైవహి ।
 మృదుద్రోవ్యేషుతీర్థేషు । గుడేషుకటుకేహిచ॥౮॥

శ్లో॥ కటుకత్వంచగౌడ్యంచ । మృదుత్వంచయథాజలే ।
 ప్రకృతిఃపురుషస్తద్వ । దభిన్నప్రతిభాతిమే॥౯॥

శిం శక్తిద్వయనిరాసకంబై నమద్ధుర్గుణతత్వ కందాధానేక సమస్తాంత ప్రకాశిక

శ్లో॥ సర్వాభ్యారహితం యచ్చ । సూక్ష్మాత్మాత్మతరంగరంభం ।
మనోబుద్ధీంద్రియాతీతం । మతక్యంచ జగత్పతిం॥ ౧౦॥

శ్లో॥ అదృశ్యసహజయత్ర | హ్యహంతత్ర కథంభ వేత్ |
త్వమేవాహికథంతత్ర | కథంతత్ర చరాచరం॥౧౦॥

३३॥ నభోపమంచయత్రోక్తం । తదేవగగనోపమం ।
చైతన్యందోషహీనంచ । సర్వసంపూర్ణమేవచ॥౧౨॥

శ్లో॥ పృథివ్యాంచలితనైశ్చత । న్నారుతాచనవాహితం ।
వారిణాపిహితంనైవ । తేజోమధ్యవ్యవస్థితం॥౧౩॥

లో॥ ఆకాశం తేనెసంవ్యాప్తం । తదవ్యాప్తంచ కేనచిత్ ।
న బాహ్యభ్యంతరందిష్టుం । న విభేదం నిరూకులు ॥౧౪॥

శ్లో॥ సుసూక్ష్మత్వాదదృశ్యత్వా । నిర్మలత్వాచయోగిభిః ।
సాలంబనాదియత్రోపేక్షం । కృమాదాలంబనంత్యజేత్ ॥౧౫॥

శ్లో॥ సంతతాభ్యాసయ్యుక్తస్తు । నిరాలంబోయథాభవేత్ ।
తదైవనియ్యతేచేత్ ॥ గుణదోషవివర్జితం॥౧౬॥

శ్లో॥ అచిత్తుఖస్యరౌద్రస్య । మోహమూఢప్రదశ్యచ ।
భవత్కేవలినాశాయ । హ్యమోహంసహజాకృతం ॥౧౭॥

శ్లో॥ భావగమ్యంనిరాకారం । సాకారందృష్టిగోచరం ।
భావాభావవిరుద్ధక్షం । అంతరాత్మాతమచ్యతే॥౧౫॥

శ్లో॥ భావాభావోద్భవేద్విశ్వం । మంత్రః ప్రకృతిరుచ్యతే ।
అంతరాదంతరంజ్ఞేయం । నారీకేశజలంయథా॥ ॥౧౯॥

శ్లో॥ భ్రాంతిజ్ఞానేస్థితంబాహ్యం । సమ్యక్జ్ఞానంతుమధ్యమం ।
ధ్యానసమధ్యంతర్మజ్జేయం । నారీకేళబలంయథా॥౨౦॥

శక్తిద్వయనిరాసకంబైన శుద్ధవిగ్నతత్వకందాధానేక సద్గుప్తాంతప్రకాశిక గీ॥

=====

శ్లో॥ పార్థమాన్యాయథాచంద్రః । ఏకవత్సనిర్మలం ।
తతస్తాత్తారాఃప్రశ్నేయః । ద్విధాద్వష్టవిపర్యయాత్ ॥ ౨౧ ॥

శ్లో॥ వాచావధిరనాత్మాచ । గియ్యతేనామకోటిభిః ।
గురుప్రజ్ఞాప్రసాదేన । మూర్ఖోవాచుదిపండితః ॥ ౨౨ ॥

శ్లో॥ యస్తుసంబోధ్యతేతత్త్వం । విరక్తభవసాగరాత్ ।
రాగద్వేషవినిర్ముక్త । స్వర్వసత్వహితేరతః ॥ ౨౩ ॥

శ్లో॥ దృఢబోధశ్చసంగచ్ఛే । త్సగచ్ఛేత్పరమంపదం ।
ఘటేభిన్నఘటాకాశో । మహాకాశేవిలియ్యతే ॥ ౨౪ ॥

శ్లో॥ దేహభావేతథాయోగి । స్వరూపేపరమాత్మనః ।
యుక్తంయత్కర్మముక్తానా । మవిద్యం తేపికాంగతిః ॥ ౨౫ ॥

శ్లో॥ నయుక్తంకర్మయుక్తానా । నతిత్సం తేపికాంగతిః ।
యాగతిఃకర్మయుక్తానాం । సాస్వరావిందియావధిః ॥ ౨౬ ॥

శ్లో॥ యోగినాంయాగతిఃకోపి । వాగీశాద్యైస్సభోధితా ।
ఏవంజ్ఞాత్వాత్వముంమాగ్ం । యోగినాంనైవకల్పితం ॥ ౨౭ ॥

శ్లో॥ వికల్పవజ్జేతోతేమాం । స్వయంవిద్ధిప్రజాయతే ।
తీర్థేవాప్యంత్యగేహేవా । యత్రేకుత్రాపివామృతః ।
నైవగీషశ్యతేగభం । పరబ్రహ్మణిలిప్యతే ॥ ౨౮ ॥

శ్లో॥ సహజమృజమచింత్యంయశ్యపస్యత్స్వరూపం ।
ఘటయతియదిచేచ్ఛాలియ్యతేనైవదోషః ।
నిద్వేంద్వనిమోహమచింత్యశక్తి ।
తమిశమానందముపైతిశాశ్వతం ॥ ౨౯ ॥

శ్లో॥ ముద్గాదికంచాపినయత్రభాసతే ।
తమిశమాత్మానముపైతిశాశ్వతం ।
వేదోనదీతానచముండనక్రియా ।
గురుసేశిహ్యనచమంత్రసంపదః ॥ ౩౦ ॥

[illegible]

శ్లో॥ నశాంభవంశాక్తమకార్మికంవా । నపిండరూపంచపదాదికంవా ।

ఆరంభనిష్పత్తిఘటాదికంవాతమీశమాత్మానముపై తుశాశ్చితం॥ ౩౧

శ్లో॥ యస్యస్వరూపేనచరాచరంజగ । చోభ్యద్వ తేలియ్యతేనాక చాచిన్
పయోవికారోఽననభేనబుద్ధదా । తస్మాత్తాత్మానముపైతు శాశ్వతం

శ్లో॥ నానాత్వమేకత్వమథోభయత్వ ।
 మణుత్పదీకుఃత్వమణుత్పశూన్యతా ।
 మాత్మత్వమేయంత్యసమస్తవజ్జితం ।
 తమీశమాతృనముపైతు శాశ్వతం॥ ౩౨॥

శ్రీ॥ నసున్నిరోధోనచదృష్టిరాసనం
బంధోవిబంధోనచయత్రభాసతే
నాద్రుపకారోపినయత్రకించి ।
త్తమీశమాత్యానముపైతిశాశ్వతం॥ ౩౪॥

శ్లో॥ మనోనబుద్ధిః శరీరమిద్రియం ।
తస్మాత్స్వరూపాశిసభూతపంచకం ।
అంశ్వాకృతిశ్చుపినయత్స్వరూపం ।
తమీశమాతానముపైతు శాశ్వతం ॥ ३౫ ॥

శ్రీ॥ విధిన్ రోధఃపరమాత్మతాంగతః ।
 శివస్వరూపేణచభేదవజ్జితం ।
 శౌచంనశౌచంనహిలింగభావనా ।
 తమీశమాత్యానముపైతిశాశ్వితం॥ ౩౬॥

శ్లో॥ మనోవచోయత్రనశక్తమిదితుం॥
తనుంకథంచిత్తగురూపదేశః॥
పాయకథాముక్తపతిగురూకాం॥
కృచిత్రచిత్రంచమపాంప్రశస్యతే॥ ౩౭॥

శ్లో॥ విందతివిందతినహినహిముత్రం । నహినహిఛందోలక్షణాంత్రం ।
సమరసమగ్నో భావితృహృత్ । పరిపితేమేతత్కథమవధూత్ ॥ ౩౮ ॥

* ఇతి * శ్రీఽనాథాతగీతాయాం దత్తాత్రేయగోరక్షసంఘాదే *

ద్వితీయ ప్రశ్న.

శక్తిద్వయనిరాసకంబైన శుద్ధనిగుణతత్వకందాధానేకసద్బ్రహ్మతప్రకాశిక ౧౩

* తత్వము *

పల్లవి

బ్రహ్మమదుగోచూషుడి । చూచిపునభవరహితముగావుడి॥

అను పల్లవి

బ్రహ్మజనకనవబ్రహ్మదిదేవులు । బ్రహ్మనందాతీతంభజనజేశేటిపర ॥బ్ర॥౧॥

చరణములు

ధర్మాధర్మములేనిదీ ఆనన్తన నిర్మలమైయున్నదీ । కర్మహీనులొకగునపడు
చున్నాది । మర్మగులకుచాలా దూరమైయున్నట్టి ॥బ్ర॥౨॥ చూపులకందానిదీ
చూతామంటే చూపాముగనరానిదీ । లేపుమాపులేనిరూపాముతోడత వ్యాపి
చియున్నాది వరణాశ్రమములేక ॥బ్ర॥౩॥ ఖండించరానట్టిదీ । ఖండించితే ఖండా
ముగానట్టిదీ । అండ్లబాయక అఖలాండ్లకోటి బ్రహ్మాండభౌండములునిండాకయు
న్నాదీ ॥బ్ర॥౪॥ వున్నాదంటేలేనిదీ తాలేకుంటే వున్నట్టెతావున్నదీ । అన్నిన్న
స్తువలందు అరనూరలేకను । తిన్నగదీభూమైదీ ప్రించియున్నట్టి ॥బ్ర॥౫॥ చింతా
లులేనట్టిదీ చింతలవాటి చెంతాకుబోనట్టిదీ సంతాతమునుబట్టి చింతాలుజేశేటి
చింతాలుగలదాన్ని వంతుబావున్నట్టి ॥బ్ర॥౬॥ దోసాములేనట్టిదీ దోసములా
మోసాముగానట్టిదీ వాసికెక్కినదోస వగాములనుబట్టి నాశమొందించితా
భాసిల్లుచున్నట్టి ॥బ్ర॥౭॥ పరమరహస్యాపుదీ అదేమంటెప్రకటించరానట్టిదీ । ము
రయుచుభక్తిచే ముక్తిజెందెటివారి కిరపుగగురుమూర్తియొప్పుతతోజూపె ॥బ్ర
॥౮॥ సంగరహితమైనాదీ లేదంటేనిస్సంగత్వమైయున్నాదీ । అంగూగవర్షుల లింగ
య్యగురురామ లింగయ్యగురురూప మంగీకరించిన ॥బ్ర॥౯॥

* తత్వము *

పల్లవి.

యేమనిచెప్పుదునే । నిజగురు । నేమనిచెప్పుదునే॥

అను పల్లవి

యేమనిచెప్పుదు నామహాపక్రియ । లేమియులేని నిరామయ సద్గురు॥

గీ.ర శక్తిద్వయనిరాసకంబైన శుద్ధనిజతత్వ కందానానేకసప్తమిత ప్రకాశిత
 ~~~~~

చ రణ ము లు

చెప్పిచూపరాదు లేదనిచెప్పనశముగాదు।తప్పకబ్రహ్మముతానేతానై చప్పుడు
శాయని సర్వాంతర్యామిని॥యే॥౧॥సాకారుడుగాదుగురుడునిరాకారుడుగాదు ।
ప్రాకటముగయీలోకములోపల యేకమనేకముగాకయున్నగురు॥ నే॥౨॥ప్రన్న
దియనరాదు లేదని యెన్ననశముగాదు।ప్రన్నదిననయ మెన్న డెరుంగదుప్రన్న
దిపున్నట్లున్నగురునినే ॥యే॥౩॥ అఙాంఢముగాదు అది బ్రాహ్మాంఢముతా
గాదు । ఖండాఖంఢమురెండుగాకతా నిండియున్నఆఖండరామగురు ॥నే॥౪॥

* వేమన జ్ఞాన మార్గ పద్యములు *

తే॥ శ్రీకరంబుగ వేమన జెప్పినట్టి । పద్యముల నెవ్వడేనియుపరస సేయు ।

నట్టిపుగుఱుండుమనమునన్గిట్టిదనుచు | జప్ప రానట్టివస్తువ జేరు వేమా॥

తే॥ అచలతత్వమనగననుభవగమ్యంబు । చూపిచెప్పరాదుసూక్ష్మమదియె ।

మదికిదో చుగానిమర్మమెన్నగరాదు । విశ్వదాభిరామవినర వేమా॥

శ్రీ॥ ఊరు నూరుదిరిగియున్నదిగనలేరు । మోరయె త్తిజూచి మొసయ లేరు ।

పాఠజూచుటదియెపరబయల్ గాదొక్కో । విశ్వదాభిరామవిసర వేమా॥

కం॥ ఎనిమిదిదిక్కులుబయల్తై । యెనిమిదియింటికినినారు నెక్కుడుబయల్తై ।

విన రానిబయలనడచిన|కనరాయ-చ్చోటనన్నకలయుమువేమా||

తే॥ బట్టబయలై నతత్వమే బహ్మనునగ । నిట్టనిలువునమది జేర్చి నెగడవలెను॥

జెట్టిన లెడట్టిగట్టిన జయము లేదు । గుట్టులో గుట్టు పరమంచు గూడు వేమా॥

తే॥ బ్రహ్మమేడననుచుబలుమాటువాడేరు । వెట్టిమూఢజనులవిధముజూడ ।

బ్రహ్మమన్నిటందు బరిపూర్ణమైయుండు । విశ్వదాభిరామవిసర వేమా॥

శే॥ కంటి కంటి మనుచు గర్భాధికారంబు । వెంటబట్టి రుగు వెట్టి నరుడు ।

బట్టబెట్టు కిబ్బాటించిచూడరో । విశ్వదాభిరామవిసరవేమా॥

శక్తిద్వయనిరాసకంబైన శుద్ధబ్రహ్మ తత్త్వ కుదా ధానేక సద్బ్రహ్మోత్ప్రకాశిక గీగీ
 ~~~~~

* శంభాగము *

39) * సామధ్యక మేమి జూపను * కామక్రోధాదికముల * గలయదనిత మే *
జాములెరింగుదు యితరులు * యేమనినను మారుబల్కా * దీబట్టబైలా * దీనికి
మొక్కే * రితరాజేజేలూ * నామారూపక్రియ నటనలన్నియుమీరి * యేమాని
యనరాక యేకాపైయున్నాది * యీబట్టబైలా * దీనికిమొక్కే * రితరాజేజేలూ.

* భద్రాద్రిరామశతకము. *

సమీ సగుణవిగుణములు సదసత్తులునువిరా । కారసాకారముల్ గానిదేదో ।
 తేత్రజ్ఞతేత్రముల్ జీవజగంబులు । కారణకార్యముల్ గానిదేదో ।
 పాపపుణ్యంబులు బుధమోక్షంబులు । జ్ఞానకర్మంబులు గానిదేదో ।
 క్షరమక్షరంబులు సత్యమసత్యముల్ । ఖండమఖండముల్ గానిదేదో ।

గీ॥ రాకపోకలు జెప్పంగ రానిదేదో | అదియు కేవల పరపూర్ణమనగనొప్పు |

రమ్యగుణధామ భద్రాద్రిరామ । పరశురామనరశింహ్వాదానసంరక్షితాంహమ్॥

* భా వా ర ము. *

౮౯ * సగుణ నిర్గుణములు సదసత్తులు సాకార నిరాకారములు తేత్రితేత్ర జ్ఞాన జీవ జగములు కారణ కార్యములు పాప పుణ్యములు బంధ మోక్షములు జ్ఞాన కర్మము క్షురాక్షరములు సత్యా సత్యములు ఖండా ఖండములు రాక పోకలు యీమొదలైన ద్వయద్వోషములు లేకయుండినది పరిపూర్ణము.

సో బ్రహ్మకల్పంబులు ప్రతియుగంబులుగాదు సంతతరములు మాసములుగాదు
పక్షముల్ తిథివార నక్షత్రములుగాదు । గ్రహయోగలగ్న కరణములుగాదు ।
పర్వముల్ ఋతువులు పగలురాత్రులుగాదు । వెలుగుచీటి మేఘములునుగాదు ।
యుదయాస్తమయములును పకారమునుగాదు । త్రివిధకాలముగాదు దిశలుగాదు ।

గీ॥ నామబిందుప్రకళగాదునభముగాదు । జీవనిజీవులునుగాదు కేవలాత్మ ।

రమ్యగుణధామభద్రాద్రిరామపరశు । రామనరసింహ్యాచానసంరక్షితాంహమ్॥

శక్తిద్వయవిరాసకంబైన శుద్ధబ్రహ్మతత్వ కందాధానేక సదృష్టాంతప్రకాశిక

౧౦౦ * కేవలాత్మ బ్రహ్మకల్పములు యుగములు మాసములు పక్షములు తిథి
పూర నక్షత్రములు గ్రహ యోగ కరణలగ్నములు పర్వములు ఋతువులు పగళ్లు
రాత్రులు చీకటి వెలుతురులు మేఘములు యుదయాస్తమయములు చంద్ర సూర్యగ్ర
హణములు త్రివిధకాలములు దిశలు నాడు బిందుకళలు ఆకాశము జీవ నిజీవములు
మొదలైనవిగాదు.

సీ॥ కర్తుత్వ భోక్తుత్వ స్మర్తుత్వ మంత్రత్వ । ములు కేవలాత్మకుగలుగ వెపుడు ।
 జ్ఞాతృత్వ శ్రోతృత్వ సూతృత్వ వస్తుత్వ । ములు కేవలాత్మకుగలుగ వెపుడు ।
 ధాతృత్వ వేత్తృత్వ ధాతృత్వ సాత్రత్వ । ములు కేవలాత్మకుగలుగ వెపుడు ।
 శతృత్వ మితృత్వ జైతృత్వ భేతృత్వ । ములు కేవలాత్మకుగలుగ వెపుడు ।
 గీ॥ గోత్రసూత్రాపవిత్రపవిత్రగాత్ర । ములుచునిజ కేవలాత్మకుగలుగ వెపుడు ।
 రమ్యగుణధామభద్రాద్రిరామపరశు । రామనరసింహ్వాదాససంరక్షితాంహ-

* భా వా ర్థ ము. *

౧౦౧ * కేవలాత్మకు కర్తుత్వము భోక్తుత్వము స్మర్తుత్వము మంత్రత్వము
జ్ఞాతృత్వము శ్రోతృత్వము ఘాతృత్వము వక్తృత్వము ధాతృత్వము వేత్తృత్వము
ధాతృత్వము పాతృత్వము శతృత్వము మితృత్వము జైతృత్వము గోత్ర సూత్రములు
ఆపవిత్ర పవిత్ర గాత్రములు మొదలైనవిలేవు.

సీ॥ దయభయధైర్యశ్రద్ధాలజ్ఞశమదమ । దర్పహంకారేచ్ఛదంభదైన్య ।
మదలోభమోహకామక్రోధమత్సర । సుఖదుఃఖక్షయవృద్ధిక్షుత్తిపాస ।
సంశయనిశ్చయసంకల్పసవికల్ప । కంపనాకుంచనగమనచలన ।
శ్వాసనిశ్వాస విసర్గవ్యాపకరాగ । ద్వేషకుటిలగర్వవేషభాష ।
గీ॥ వినయమానాభిమానాదివిషయసంఘ । ములునుఃజకేవలాత్మకుగలుగవేపుడు
రమ్యగుణధామభద్రాద్రిరామపరశు । రామనరశింహ్వాదాస సందక్షితాంహ్వ॥

౧౭౨ * దయయు భయము ధైర్యము శ్రద్ధయు లజ్జ శమము దమము దర్పము
అహంకారము ఇచ్ఛయు దంభము దైన్యము మదము లోభము మోహము కామము
క్రోధము మత్సరము ముఖము దుఃఖము క్షయము వృద్ధియు క్షుత్త్రయు పిపాసయు సం

శక్తిద్యయనిరాసకంబైన శుద్ధవిద్యుత్తు కందాధానేక సదృష్టాంతప్రకాశిక ౫౭

* భా వా ర్థ ము. *

శ్రయము నిశ్చయము సుకల్పము వికల్పము కంపనము అకుంచనము గమనము చలన
ము శ్వాసము నిశ్వాసము విసర్గము వ్యాపకము రాగము ద్వేషము కుటిలము గర్వ
ము వేషము భాషయు వినయము మానము అభిమానము మొదలైనవిషయసంఘ
ములు కేవలత్మకు లేవని యెరుగుము.

* ద త్త యోగీంద్ర శతకము *

* కామప్రశంస *

సీ॥ పరగనజ్ఞానంబుపాదీయైవిలశెల్లు । ఘనమోహబీజసంజనితమగుచు ।
 ప్రీతిసిరంబున పెంపార బెరుగును । మొదలసూయాపనములదనర్చు ।
 అభిమానమేసుగంధమైయొప్పుచుండును । శోక శాఖాచయస్తోకమగుచు ।
 యోచించుటలుదానికుపశాఖలైయొప్పు ॥ పారబద్ధమేచరసాలయగును ।

గీ॥ అమితతృప్త్యలతాలోలమైనకామ । తరువునిష్కామశరముననరకవలయు ।
 చిరశుభాకారమోక్షలక్ష్మీవిహార । సాంద్రదుచిధుర్య దత్తయోగీంద్రవద్యా॥

* అ రి ష ద్వ య యం *

సీ॥ కాముండుత్రిభువన ఖ్యాతుండురతివాని । పెండ్లాముక్రోధుడభేద్యబాహు ।
దత్తుత్తిహింసయుదనరమోహుడురాజు । పరగనాతనియాలుపాపచింత ।
అరయల్భుడునుండాతనిసతిత్పల్ల । మనుషువిక్రముడాత్మమగునగర్వ ।
మగుమాత్సరుండతనిమహిషీలమంబు । చలముయ్యాషడ్వగజాడల్లి ।
గీ॥ యోగిపీఠలతోపాండుమరుగపలడు । వీరగలిచినవాడెహోపీఠపరుడు ।
చిరశుభాకారమోక్షలక్ష్మీనిహర । సాంద్రుచిఘర్వదత్తయోగీంద్రవర్యా॥

—(* హ్యే) పి వ రా మ దీక్షి తీ య మ ను బ్ర హ్మ వ్యజ్ఞః *)—
(అ చ ల బోధ విధ్ధాంతం)

* మ హా వా క్యో ప దేశ ప్ర క రణం. *

పుత్తబట్ట బయలుకు | ప్రత్యగాత్మ లేడు | ప్రాజ్ఞాను లేడు | త్రైజినుడు లేడు
విశ్వుడులేడు | యీపుత్తబట్టబయలుకు | తుర్వావస్తలేడు | సుషుప్తావస్తలేడు |
స్వప్నావస్త లేడు | జాగ్రదావస్త లేడు | యీపుత్తబట్టబయలుకు మహాకారణ

శక్తిద్వయనిరాసకంబైన శుద్ధనిర్గుణతత్వకందాభాసేక సద్బ్రహ్మాంతిప్రకాశిక

దేహంలేదు । కారణ దేహంలేదు । సూక్ష్మ దేహంలేదు । స్థూల దేహంలేదు ।
 అనూత్యత్వబద్ధయలుకు । అవస్తవాసులులేవు । అవస్తలులేవు । శరీరాలు లేవు ।
 మూడు నాలుగు పన్నెండు యేమీలేవు ।

* యోగు కలక్షణము. *

హిరణ్మయకోశమన్న యెరుకె । మనోమయకోశమన్న యెరుకె ।
 ఆనందమయకోశమన్న యెరుకె । ప్రాణమయకోశమన్న యెరుకె ।
 విజ్ఞానమయకోశమన్న యెరుకె । అన్నమయకోశమన్న యెరుకె ।
 యీర్ష్య తృప్తి బట్టబయలుకు ఆరు యేమీలేదు । ప్రపంచం యెన్నడూలేదు ।

* బోధ లక్షణము. *

“యీ పుత్రబట్టబయలుకు యేమీలేదు” | యిదేగురువాక్యం | యిదిగాక | జ్ఞానం యొక్క ఆశపున్న | కర్మం యొక్క ఆశపున్న ఆడవి మాగఁలొకలసిక్కుక్కలవలె రాను పోను | భ్రమవిస్తారం పుట్టించావవ | యీరెండు యేమీలేదు | మాయ పుట్టనేలేదు | ప్రపంచానికి మూలం యేమీ లేదు | “యీ పుత్రబట్టబయలుకు యేమీలేదు” | ద్వంద్వశాక్షరి పరమాత్మ | శరీరంలోలేదు | శరీరంలేదు | రెండో ప్రకారం కాదుగనుక | ‘యీపుత్ర బట్టబయలుకు యేమీలేదు’ | యీపన్నెండు యీపుత్రబట్టబయలువల్లను పుట్టింది యేమీలేదు | యీపుత్రబట్టబయలుకు జ్ఞానం లేదు | అజ్ఞానంలేదు | యీపుత్రబట్టబయలుకు అహంకారంయెప్పుడలేదు | గనుక లేనిమాయ యీయెరుక | యీయెరుక లేని చైతన్యస్వరూపిణి | లేనిమాయను లేదనికన్న వారికి | యీపుత్రబట్టబయలు | పుట్టించావనిది | యీపుత్రబట్టబయలు ఖండి | శరీరాకారం యెన్నడుకాలేదు | వెనకటికి కాలేదు | యిప్పుడుకాలేదు | ముందరకాలేదు | సార్వకాలం | రెండో ప్రకారంగాక వొక్కతీరుగానేవున్నది | ప్రపంచానకు | యీపుత్రబట్టబయలు | కారణంకాదు | తానే పుట్టించావనిది | ప్రపంచాన్ని యేలాగు పుట్టించె | ప్రపంచం యొక్క జోలే లేదు |

* అ సం ప్ర దా య ల క్షణ ము *

పుట్టిని ప్రపంచాన్ని వున్నద నేటందుకు ।

శక్తిద్వయనిరాసకంబైన శుద్ధనిర్గుణతత్వ కందాభానేక సదృష్టాంతప్రకాశి గీ-

౧ విద్వాంసులకు ।

3 జడలు పెంచిన యోగీశ్వర్లకు ।

౨ విచారించని సన్యాసులకు   ౪ అహంకారులైన జ్ఞానులకు శిగుకాజేమొ
పుట్టిన మాయను । పున్నదని అనుకున్నవాడే । గురుసాంప్రదాయ రహితుడు ।
వాడే అసూక్ష్మరి । వాడే గురుమూలంగా వేదశాస్త్రాలు విచారించనివాడు ।
“యాపుత్ర బట్టబయలు యేమీలేదు” అని గురువాక్యం చెప్పకోలేదు । ద్వాద
శాక్షురిగురువాక్యం । యీవాక్యం సార్వకాలం స్మరిస్తూ వుండవలెను । యీపుత్ర
బట్టబయలే నిరంజనం । అంజనం అంటే లేని అహంకారం । యెరుకే । జ్ఞప్తి ।
జ్ఞానం । అని ప్రపంచంలో । అనుకున్నారు । యీపుత్ర బట్టబయలుకు యెన్నడు
లేదు । ప్రపంచం లేదు గనుక । యీపుత్ర బట్టబయలు మాత్రమే ఉన్నది । పుత్రబట్ట
బయలు । చొర్రడు । పెళ్ళిడు । మనుష్యాకారం యెన్నడుకా లేదు । యీపుత్ర
బట్టబయలు చెడి । శరీరాకారం యెన్నడుకా లేదు । యిప్పుడు కా లేదు । ముందర
కాబోదు । సార్వకాలం రెండో ప్రకారంగాక । వొక్కటి గానే ఉన్నది । యీ
పుత్రబట్టబయలే నిరంజనం । జ్ఞప్తి లేని నిషేధం గనుక । జ్ఞానం జోలే కూడదు ।
పుత్రబట్టబయలు గనుక ।

శ్లో॥ సర్వకూన్యం మయా రూపం । జన్మకూన్యం స్వభావతః ।

జన్మభావేన మృత్యుశ్చ । పరిపూర్ణం స్వభావతః ॥

యాపుత్రబట్టబయలు పరిపూర్ణం

యాపుత్రబట్టబయలు వలన పుట్టిన ప్రపంచాన్ని యాలాగు పున్నదందు । పున్న
దంటే । అంతకంటే అబద్ధం లేదు । ఆవతక మానమే కూడదు ॥ ప్రపంచాన్ని పున్నది
అని అనుకోరాదు । యీపుత్రబట్టబయలే సార్వకాలం పున్నది ।

శృతి॥ “ఏనం పరమాత్మానం”

శ్లో॥ నైనంచిన్దంతి శస్త్రాణి । నైనందహతి పావకః ।

నచైనం క్షేదయంత్యాపో । నశోషయతి మూరుతః ॥

శ్లో॥ అచ్ఛేద్యోయమదాహ్యోయ । మక్షేద్యోశోష్యోనవచ ।

నిత్యః స్పర్శ్యగతస్థాణు । రచలోయం సనాతనః ॥

యాపుత్రబట్టబయలే నిశ్చయం । చైతన్యం । నిషేధం గనుక । జ్ఞప్తి లేని మా
యగనుక । లేని ప్రపంచం లేదని దృఢం వుంటుంది ।

౬౦ శక్తిద్వయనిరాసకంబైన మద్భంగమునందు కందాభావ నేక సద్గుణాత్మప్రకాశిక

* బయలులక్షణము *

యీ ప్రత్యబ్జయములు | వొక్కతీరుగా నేపున్నది | యీ ప్రత్యబ్జయములు శుభ
విడిచి రెండోదియేమీ లేదు | లేనియెరుకే ప్రపంచం | ప్రపంచమే లేనియెరుకే
యీ ప్రత్యబ్జయ లేవున్నది | యీ ప్రత్యబ్జయ లే నిర్వికారం | యీ ప్రత్యబ్జయ
లేనిగుణం | యీ ప్రత్యబ్జయ లే నిరాకారం | యీ ప్రత్యబ్జయములలో
పిండాకారం లేదు | బ్రహ్మాండాకారం లేదు | యీ ప్రత్యబ్జయ లే వున్నది |
యీయెరుకే లేనిమాయ | యీయెరుకే లేని ప్రపంచం | లేనిమాయ యీయెరుకే
లేనిమాయయి అహంకారం | లేనిమాయ లేనేలేదు | లేనిమనసు లేనేలేదు |
యీ ప్రత్యబ్జయములు ప్రపంచానకు | కొంచెం అయినా సంబంధం లేదు |
యీ ప్రత్యబ్జయములు రెండో ప్రకారం కాదు | యెన్నడు కాలేదు | మునుపు కాలేదు |
యిప్పుడు కాలేదు | ముందర కాలేదు | సార్వకాలం వొక్కతీరుగా నే
పున్నది | యీ ప్రత్యబ్జయ లే పుట్టించిన పరమాత్మ | నిరంజనుడు | పురుషో
త్తముడు | యీ ప్రత్యబ్జయములు | రాక డాలేదు | పోక డాలేదు | అచలం గనుక
“సచ్చిదానందస్వరూపిణి | శక్తి శ్రీపురుషశ్చ” | పరమాత్మవలన పుట్టని ప్రపంచాన్ని
యేమని వ్రాయు | యీ ప్రత్యబ్జయములు వలన వొక్కటి అయినా పుట్టనే
లేదు | పుట్టింది యేమీ లేదు | యేది ప్రత్యబ్జయములు | యేది నూచినా అదే |
యేది మాట్లాడినా అదే | ప్రత్యబ్జయములు మాట్లాడదు | వూరికెప్పుడను | యీ
ప్రత్యబ్జయములు | సమరసాదిద్యోద్వాలు | ప్రాప్తమేలేదు | గనుక నిషేధించ
వలసిలేదు | సార్వకాలం | పుత్పత్తి స్థితిలయాలకు | కథమును పేలేడు | యిప్పు
డు లేదు | ముందర లేదు |

* భాంధి ల క్షణ ము *

యీ యశస్వత్యబట్టబయలుకు జ్ఞానమున్ను । కర్మమున్ను శూన్యమేగనుక । భోంచే
య్యటంలేదు । కర్మా లేదుగనుక । పరిపూర్ణస్వభావం । యీ యశస్వత్యబట్టబయలు
వలన । అహంకారంపుట్టనేలేదు । గనుక । భ్రాంతియెవ్వరికి । యీ యశస్వత్యబట్టబయ
లుకు భ్రాంతియెన్నడూలేదు । ప్రపంచం పుట్టనేలేదు । పరమాత్మకు జ్ఞాన
మున్ను శూన్యమే । కర్మమున్ను శూన్యమే । సార్వకాలము వాక్యతీరుగానే

శక్తిద్వయనిరాసకంబైన శుద్ధనిగూణతత్వకందాధానేకసదృష్టాంతప్రకాశిక ౬౧
 ~~~~~

శున్నది । ప్రపంచంపుట్టనేలేదుగనుక । మాయయెప్పువంటిదో । అప్పువంటివాడే
 యీశ్వరుడు । యీశ్వరుడే జీవుడు । జీవుడే అహంకారమును । అహంకారమే
 జ్ఞానమును । జ్ఞానమేబుద్ధియను । లేనిమనసేజ్ఞప్తియను । చిత్తేచిత్తమును । అంతఃక
 రణమున్న యెరుకెలన్నరు । యీపుత్ర బట్టబయలే అమృతం । అమృతమంటే
 మరణంలేనిది । యీపుత్రబట్టబయలు । పుట్టనిచావనిపరిపూర్ణం । యీపుత్రబట్ట
 బయలు । పండి ఆకారం । గాడిదె ఆకారం । కుక్క ఆకారం । మనిషి ఆకారం ।
 యెన్నడుకాలేదు । ప్రపంచంపుట్టనేలేదు । గనుక । మూఢులకు । పుట్టిస్థితి
 లయాలకు మూలంపున్నదని భ్రాంతికర్డు । యీపుత్రబట్టబయలేపరిబ్రాహ్మం
 యెరుగదు । పరిబ్రాహ్మముకు । మొదలులేదు । మధ్యలేదు । కొనలేదు । యీ
 పుత్రబట్టబయలుకు । జన్మములేదు । యిప్పుడులేదు । ముందరపుట్టబోదు । యీ
 పుత్రబట్టబయలుకు జ్ఞానంయేమీలేదు । కర్మాలుయేమీలేవు । కర్తలేదుగనుక
 సువర్ణం । అలంకారంఅయినట్టుకాలేదు । యీపుత్రబట్టబయలుకు । నిరంజనము
 నేస్తాజ్ఞ । జ్ఞానమని । ప్రసిద్ధిమాత్రమే । నేతిబీరకాయలంటే । నైయికారిందే
 జ్ఞప్తిలేంది । అబద్ధం । యీపుత్రబట్టబయలు యేమీలేదు । అని నిబంధన శున్నద
 న్ని నిషేధం గనుక । యీపుత్రబట్టబయలుకు । జన్మయెన్నడులేదు । ప్రత్యేక
 త్మఅన్నాజీవుడే । జీవుడు పున్నాడని అనరాదు । పరిపూర్ణంవలనపుట్టనేలేదు ।
 గనుక సమస్తశాస్త్రాలలోజీవుడులేడని పుండనేపున్నది । పాపాత్ములు శరీరంలో
 జీవుడు పున్నాడని । అనుకొనిరా । వాడేమిక్కిలి గురుమూలంగా వేదశాస్త్రాలు
 విచారించనివారు । విచారిస్తే నిబంధనలేదు । యీపుత్ర బట్టబయలుకు జీవుడు
 లేడు । జగత్తులేదు । పుట్టనేలేదు । గనుక । యీపుత్రబట్టబయలువలనవొక్కటి
 అయినాపుట్టనేలేదుగనుక పుట్టింది యేమీలేదు । జ్ఞాన భ్రాంతికర్మ భ్రాంతి ।
 అంతాఅనుభవమే । మూలంలేనియీగు తెరిగేశరీరం । పున్నంతసేపుఅనుభవం
 యీగు తెరిగేశరీరంయేమీలేదు । అనియెప్పుడువంటే అప్పుడు పుట్టనిచావని
 అచలం స్వతః సిద్ధమై పున్నది । గనుక । మూలంలేని యీగు తెరిగేశరీరం
 చాత । సాధ్యంకాదు + స్వతఃసిద్ధమై అచలమేపున్నది । యీఆవరణం లేకుంటే
 పుట్టనిచావని అచలమేపున్నది । మూలంలేని యీగు తెరిగేశరీరం । విశిషిచే ।

౬౨ శక్తిద్వయనిరాసకంబైన శుద్ధనిరుణతత్వ కందాధానేక సదృష్టాంతప్రకాశిక

గురుపునఃదేనా | అతిసుబధం | మూలంలేని యీగుర్తైరిగేశరీరం చేసిన పుస్త
కాలువిని నమ్మినా | దీనివంటిచంచలుడై | కొంతసేపు పురుండి | కొంతసేపు లేక
మల్లాపుండి | మల్లాలేక | యీప్రకారాన | చంచలం లేనేలేదని | నేనే అచలం
అనుకొని | నిద్రబోతే తానుచేసిన పుస్తకాలతోకూడా | ముడిగి లేచెనా |
మల్లామునుపటివలెనే | సకలమైనభ్రమలచేతపుండి | బ్రాంతివీరక | దరిదొరకక
క్షేత్రపడుచాడు |

* బోధలక్షణము. *

అందుకే | యేగురుపునుఅంటే | ఆగురుపునునమ్మక | మూలంలేని యీగుర్తైరిగే
శరీరంఅనె | ఆవరణంలేనినాన్నిగాజూచి | వారిముచ్చటవిని వారినడకలుజూచి
వారిదగ్గరపున్న శిష్యులజూచి ఆశిష్యులు శాంతిచాత పున్నారో | మూలంలేని
యీగుర్తైరిగేశరీరంఅయిపున్నారో | శరీరంలేకపున్నారో | వారిజాడకనుక్కొని
వారిజాడచెప్పకపోయిరా | మీరుయెవ్వరు | అనిఅడిగి | వారిజాడచెప్పితే వారి
నద్దికిపోయిచూస్తే | మూలంలేని యీగుర్తైరిగేశరీరం చేసిన శంకర భాష్యం |
నమ్మియున్నారో | ఇతరభాష్యం నమ్మియున్నారో | యేదైనా మతగ్రంథం
నమ్మియున్నారో | శాస్త్రవాసనలేక | ఇతర వాసనచేత పున్నారో | వారిని
భూమండలమందు | మూలంలేని యీగుర్తైరిగేశరీరంలేని | అచల స్వరూపులు
పున్నారవ | వారిఆచారంయేమి | వారిశాస్త్రాలు యేమి | వారురారా | పోరా |
వారిజాడయేలాగు | వారుపుట్టినారాలేదా | వారికిచాపుపున్నదాలేదా | వారికి
కుల గోత్రాలువున్నవాలేవా | వారు యేలాగుపుట్టిరి | వారికి వేదశాస్త్రాలు
ప్రమాణమా | అప్రమాణమా | వారికి తల్లి | దండ్రు | భార్య | బిడ్డలు | కొడు
కులు | పున్నారాలేదా | వారిమూలంయేమి | అచలంయేలాగు | వారుయెవ్వరో
కాని | వారిమూలంనాకు తెలియదు | పుట్టని చావని అచలమే పున్నదనిచెప్పి |
యేమిలేకపోయిరి | యేమనిఅడుగుదామంటే | యెక్కడ చూచినా అచలమే
పున్నది | మొదలులేదు | కొనాలేదు | మూలంలేనియీగుర్తైరిగేశరీరం యేమీ
లేదు | సముద్రములోవాడమునిగినట్టు | భూమండలంముడిగిపాయనా | దానితో
కూడా యేశాస్త్రం యేమిలేకపాయ | యేమిఆశ్చర్యం | కలలోదేహంవలెనే
“మూలంలేనియీగుర్తైరిగేశరీరం యేమిలేదు” | అందుకేయీగుర్తైరిగేశరీరం

శక్తిద్వయనిరాసకంబైన శుద్ధసిద్ధుణ్ణిత్వ కందాధానేక సద్గుప్తాంతప్రకాశిక ౬౫
 ~~~~~

* ల ఘు వా సి స్ట ౦ *

- శ్లో॥ దివిభూమాతథాకాశే । బహిరంతశ్చమేవిభుః ।
 యోవిభాత్యవిభాసాత్మా । తస్మైసర్వాత్మనేనమః ॥౧॥
- శ్లో॥ దిక్కా-లాద్యనవచ్చిన్నానంతచిన్నాత్రిమూత-యే ।
 స్వానుభూత్యైకసారాయ । నమః శాంతాయ తేజసే ॥౨॥
- శ్లో॥ అహంబద్ధోవిముక్తస్య । ఇతియస్యాస్తివిశ్చయః ।
 నాత్యంతమజ్ఞోనోతజ్ఞః । సోస్మి శాస్త్రాధికారవా ॥౩॥
- శ్లో॥ యావన్నానుగ్రహఃసాక్షాత్ । జ్ఞాయతేపరమేశ్వరాత్ ।
 తావన్నస్మరుఃకశ్చి । త్సచ్చాస్త్రమపినోలభేత్ ॥౪॥
- శ్లో॥ మహానుభావాత్సంపక్కాః । త్సంసారాణావలంఘనే ।
 యుక్తిఃసంప్రాప్యతేరామ । దృఢానారివనావికాత్ ॥౫॥
- శ్లో॥ సంసారదీఘురోగస్య । సువిచారోమహాషధం ।
 కోహంకస్యచసంసారో । వివేకేనవిలియ్యతే ॥౬॥
- శ్లో॥ యస్మిన్దేశేమరోతజ్ఞా । నాస్తిసజ్జనపాదపః ।
 సఖాహ్యేశీతలచ్చాయా । నతత్రీదివసంప్రసేత్ ॥౭॥
- శ్లో॥ సదాసంతోభిగంతవ్య । యద్యపుపదిశంతిన ।
 యాహిన్వైరకథాస్తేయా । ముచదేశభవంతితా ॥౮॥
- శ్లో॥ శూన్యమాపూర్ణతామేతి । మృత్యురపుత్రవాయతే ।
 అపత్నంపత్నివాభాతి । విద్వజ్జనసమాగమాత్ ॥౯॥
- శ్లో॥ జ్ఞానినామపిచిత్తంచె । తే-వలాత్మనుభోద్యతం ।
 సత్త్వాసంసారదుఃఖారా । క్వయాతిశరణంతదా ॥౧౦॥

౬౬ శక్తిద్వయనిరాసకంబైన శుద్ధనిర్గుణతత్వ కందాహానేక సద్గుప్తాంతప్రకాశిక
 ~~~~~

శ్లో॥ తద్దానంసచశాస్త్రార్థం । శుద్ధిఃజ్ఞానమఖండితం ।
 సచ్చిష్యాయవిరక్తాయ । సాధుర్యదుపదిశ్యతే॥౧౧॥

శ్లో॥ ఉపదేశక్రిమోరామ । వ్యవస్థామాత్రపాలనం ।
 జ్ఞప్తిస్తుకారణశిద్ధః । శిష్యప్రాజ్ఞేవకేవలం॥౧౨॥

శ్లో॥ నశాస్త్రేనాపిగురుణా । దృశ్యతేపరమేశ్వరః ।
 దృశ్యతేస్వాత్మనైవాత్మా । స్వయాసత్వస్థయాధియా॥౧౩॥

శ్లో॥ సర్వేపహికళాజంతో । రసభ్యాసేనసశ్యతి ।
 ఏవైజ్ఞానకళాత్యంతః । సకృజ్ఞాతాపినధాతే॥౧౪॥

శ్లో॥ స్వకంఠేపస్థితంవస్తు । యథానప్రాప్యతేభ్రమాత్ ।
 భ్రమాంతేప్రాప్యతేతద్వ । దాత్మాపిగురువాక్యతః॥౧౫॥

శ్లో॥ స్వస్వరూపమజానన్నో । జనోయందైనవజితః ।
 విషయేపిసుఖంవేత్తి । పశ్చాత్పాకేవిహన్నవత్॥౧౬॥

శ్లో॥ బుధ్యాప్యాద్యంతవైరస్య । స్వపదార్థేషుమూఢభీః ।
 బద్ధాతివాసనాభూయో । నరోనాసానగాదాభః॥౧౭॥

శ్లో॥ యత్కించ్చినపిసంకల్ప్య । నరోదుఃఖేచిమజ్జతి ।
 నకించిదపిసంకల్పా । త్సుఖమక్షయ్యమశ్నుతే॥౧౮॥

శ్లో॥ యథాస్వప్నముహూర్తాస్య । సంవత్సరశతంభ్రమః ।
 తథామామూవిలాసోయం । జాయతేజాగృత్తిభ్రమాత్॥౧౯॥

శ్లో॥ యోంతఃశీతలయాబుధ్యా । రాగద్వేషవిముక్తయా ।
 సాక్షిత్వాత్పశ్యతీదంహి । జీవితంతస్యశోభతే॥౨౦॥

శ్లో॥ హృదయాకాశమాత్రస్య । వినాశేదేహనాశతః ।
 వ్యథాంభూతానిశోచంతి । సప్తాతత్త్వేతిశంకయా॥౨౧॥

శక్తిద్వయనిరాసకంబైన శుద్ధనిర్గుణతత్త్వ కందార్ధరానేకసదృష్టాంతే ప్రకాశితః
 ~~~~~

శ్లో॥ ఘటాదిఘప్రపన్నేషు | యథాకాశమఖండితం |
 తథాదేహేషునష్టేషు | దేహీనిత్యమలేపకం॥౨౨॥

శ్లో॥ జాయతేమియతేనైవ | క్వచిదాత్మాకదాచన |
 జగద్వివర్తరూపేణ | కేవలబ్రహ్మజృంభతే॥౨౩॥

శ్లో॥ ఆకాశాదవివిస్తీర్ణః | శుద్ధఃసూక్ష్మోవ్యయఃశివః |
 యత్రాత్మాసకథంరామ | జాయతేమియతేనైవ॥౨౪॥

శ్లో॥ సర్వమేకమిదంశాంత | మాదిమధ్యాంతపజితం |
 భావాభావవినిర్మూలైః | మితమత్వాసుఖభవం॥౨౫॥

శ్లో॥ వరంశరానహస్తస్య | చాండాలాగారవీధిషు |
 భిక్షార్థమటనంరామ | మౌఖ్యోపహతజీవితం॥౨౬॥

శ్లో॥ నవ్యాధినావిషంరామ | తథాన్యదపిభూతలే |
 దుఃఖాపస్వశరీరస్థం | మౌఖ్యమేతద్దధాన్యణం॥౨౭॥

* ఇతి శ్రీలఘువాణిష్ఠేప్రథమప్రకరణం *

శ్లో॥ సంయమాత్మనసంశాంతి | భేతీసంసారవిభ్రమః |
 మందరస్పందతాయాంతి | తథాక్షీరమహాణాపం॥౨౮॥

శ్లో॥ చిత్తోన్మేషనిమేషాభ్యాం | సంసారస్యాదయోక్షమా |
 వాసనాప్రాణసంరోధా | దనిమేషంమనఃకురు॥౨౯॥

శ్లో॥ అహంహినువికల్పత్రే | స్వవికల్పపరిక్షయా |
 క్షియ్యతేదగ్ధసంసారే | నిఃసారఇతినిశ్చయం॥౩౦॥

శ్లో॥ పరిజ్ఞానేనసర్వత్వం | చిత్రసర్వత్వనశ్యతి |
 యథాతథైవసంసారే | స్థితపత్రాపశామ్యతి॥౩౧॥

శ్లో॥ ఈదృశీరామమాయేతి | యాస్వనాశేనహమాత్మా |
 నలభ్యతేస్వభావోస్య | ప్రేక్షమాణైవనాశ్యతి॥౩౨॥

శక్తిద్వయనిరాసకంబైన శుద్ధిఃస్థుణతత్త్వ కందాధానేక సద్వష్టాంతప్రకాశిక ౬౯

శ్లో॥ యథావిశుద్ధాకాశే । సహసైవాభిముండతే ।
భూత్వావిలియ్యతేతద్వ । దాత్మసీమాఖలంజగత్ ॥౧౭॥

శ్లో॥ ఆదిత్యావ్యతిరేకేన । రశ్మయోయేనభావితాః ।
ఆదిత్యావనతేతస్య । నిర్వికల్పంచడచ్యతే॥౧౮॥

శ్లో॥ తంతుమాత్రాభవత్యేవ । పటోయద్యద్విరాజితా ।
ఆత్మతన్మాత్రమేవేదం । తద్వద్విశ్వవిచారితం ॥౧౯॥

శ్లో॥ విశ్వంవీచీలూపోయం । చిత్సుభాజ్ఞేసదంతిచ ।
విలయంతేచతత్రైవ । మధ్యేకధమతస్మయ॥౨౦॥

శ్లో॥ యథానతోయతోభిన్నాః । ఘోర్నిహినబుద్ధుడః ।
ఆత్మతోపితథావిశ్వ । మభిన్నంవిద్ధిరాఘవ॥౨౧॥

శ్లో॥ మృదికుంభేజలేపిచిః । కనకేకటకంయథా ।
ఆత్మనైవతథాభిన్నం । విశ్వమాత్రవినిగతం॥౨౨॥

శ్లో॥ ఆత్మజ్ఞానాజగద్భూతి । రాత్మజ్ఞానాన్నివతతే ।
రజ్జ్వజ్ఞానాదహితభూతి । తద్జ్ఞానాచ్చనివతతే॥౨౩॥

శ్లో॥ తథాదృశ్యాత్మనస్తస్య । విస్మృత్యేవస్థితంగతం ।
నాన్యస్మాదాగతంరామ । జగద్రజ్జుభుజంగవత్ ॥౨౪॥

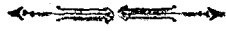
శ్లో॥ చిద్విలాసప్రపంచోయం । సఖేతేమఃఖడఃకథం ।
కిమింద్రవారుణీయాతి । కటుతాంసీతయాకుతః॥౨౫॥

శ్లో॥ స్వప్నేజాగృతిసద్రూపాత్స్వప్నేజాగ్రత్యసద్వపుః ।
మృతిజన్మవిసద్రూపా । మృతైజన్మవ్యసన్మయం॥౨౬॥

శ్లో॥ ఏవంనసన్నాసదితి । భాంతిమాత్రవిజృంభితం ।
అనుభూయతఏవాశు । కించిత్సర్వానుభూతతః॥౨౭॥

౧౦ శక్తిద్వయనిరాసకంబైన శుద్ధయగతత్వకందాహానేక సద్గుణాత్మకాశిక

* ఇతి శ్రీలఘువాశిష్టే ద్వితియ్యా ధ్యాయః *

- శ్లో॥ తత్త్వావబోధవైకః । సర్వాశాత్పరాపాపకః ।
ప్రోక్తస్సమాధిశబ్దేన । నతుతూష్ణీమవస్థితిః॥౧॥
- శ్లో॥ చిదాకారమిదంసర్వం । జగదిత్యేవభావయేత్ ।
యస్తిష్ఠత్యుపశాంత్యేకః । సబ్రహ్మైకవచఃస్సుఖే॥౨॥
- శ్లో॥ సర్వాతీతపదాలంబీ । పూణేంద్రశశిరాశయః ।
యస్తిష్ఠతినదాయోగీ । సవపరమేష్వరః॥౩॥
- శ్లో॥ నోద్వేగినచతుష్టాత్మా । సంసారేనావసీదతి ।
బ్రహ్మహృదపనిషదాంతత్వం । భావయేద్వ్యతరాత్మనా॥౪॥
- శ్లో॥ భ్రమంతోభుక్తిభాజోపి । ముక్తిభాజోనసంశయః ।
యయాపర్వతమాదిత్యం । నాశ్రయంతిమృగాద్విజాః॥౫॥
- శ్లో॥ తస్మాద్భూహృదిదోదోషా । న్నాశ్రయంతికదాచన ।
అసంతాపనసంతోపి । కోపయంతిపరంసరాః॥౬॥
- శ్లో॥ సపిషారసనోషాకిం । లిప్యతేకరబద్ధద ।
విషయోజ్ఞస్పృశత్యేవ । తజ్ఞంసస్పృశతితిక్వచిత్॥౭॥
- శ్లో॥ సత్త్వాప్యసర్వసర్వోద్ధ । యథాకంపనముంచతి ।
విధ్వస్తాఖిలమోహోపి । మోహకార్యంతథాత్మవి॥౮॥
- శ్లో॥ స్ఫుటికప్రతిబింబేన । యథానాయాతిరంజనం ।
తజ్ఞఃకర్మఫలేనాంతే । తథానాయాతిరంజనం॥౯॥
- శ్లో॥ అంతర్ముఖతయాతిష్ఠ్ । బహిష్కృత్తిపరోపిన్స ।
పరిశాంతతయానిత్యం । నిదానుభవలక్ష్మ్యతే॥౧౦॥

శ్రీ ద్వియనిరాసక్తున శద్ధ్యర్థతత్వకందాకాశక సద్భూతిప్రకాశిక ౭౦

శ్రీ॥ అద్వైతశ్రీ శ్యామాకూటి । ద్వైతే చ ప్రళయః ॥

యోగినః కర్మకుర్వంతి । పశ్యంతి స్వప్న పజ్జగత్ ॥౧౧॥

శ్రీ॥ అద్యైవమరణంవాస్తు । కల్పంతనిచయేధవా ।

తస్యఃకలంకస్తాప్నోతి । హేమపంకగతంయథా॥౧౨॥

శ్లో॥ తనుసంత్యద్యవాకాశ్యాం । శ్వపచస్యగృహేథవా ।

జ్ఞానస్మరప్రాప్త్య సమయే । ముక్తో సా నాత్ర సంశయః॥౧౩॥

॥ నోరుదంపుధివీమేరు | స్థాణురాశాస్థముదతా |

శ్రీనిధివనంశామ । నైరాళ్యాంకృతాకృతిః॥౧౪॥

శ్లో॥ అంతఃశ్శూన్యోబహిఃశ్శూన్యః | శ్శూన్యకుంభశ్శవాంభః |

అంతఃపూర్ణో బహిఃపూర్ణో । పూర్ణకుంభమిహాంభసింగి॥

శ్లో॥ ఈర్ష్యతానీర్ష్యో వస్తు । యస్మాంతర్వర్తిదృష్టిః ।

సూక్ష్మవద్యశ్చరణి । సముక్తవలిష్ఠ తే॥౧౬॥

శ్లో॥ ఏగ్రణాంధికాంతసందేహః । జీవన్ముక్తఃస్వభావతః ।

అనిర్యాణోపనిశ్వాదే । శ్చైతదేవమస్మితః॥౧౭॥

శ్రీ॥ అహంకారమయీత్యక్త్వా । వాసనావీలయైవయా ।

విష్ణువిద్యేష సంత్యాగీ । సజీవన్ముక్త ఉచ్యతే॥౧౮॥

శ్లో॥ దూరంఘం చతిబంధుమంధమివయః | సంగాద్భజంగాదివ |

త్రాసంయోవిదధాతివేత్తిసదృశం । రోగంచభోగంచయః ।

ప్రీతాంయ స్థానవద్దాం ప్రకురుతే । మిత్రేష్యమిత్రేష్యమ్ ।

స్వాత్తంయస్య సమం సమంగళమిహా । ముత్రాపిశ ర్మాశ్చ తే॥

శ్లో॥ హృదయాసంపత్త్యజ్య । సర్వదృశ్యంప్రకాంతభిః ।

వ్యామనామృతరవ్యగ్రః । సముక్తపరమేశ్వరః॥౨౦॥

౨౨ శక్తిద్వయనిరాసకంబైన శుద్ధవిగ్గుణత్వా కందార్ధానేకసదృష్టాంత ప్రకాశిక
 ~~~~~

శ్లో సమాధియశ్యకర్మాణి । మాకరోతుకరోతువా ।
 హృదయేనాస్తిసర్వాశో । ముక్తపశ్చాత్తమాశయః॥౨౧॥

శ్లో॥ అనాత్మన్యాత్మసేర్పంధ । స్తంనాశోమోక్షఉద్యతే ।
 బంధమోక్షానవిద్యంతే । నిత్యముక్తసచాత్మనః॥౨౨॥

శ్లో॥ దృశ్యంనాస్తీతిబోధేన । మనసోదృశమూజానం ।
 సంపన్నాచ్ఛేతదాత్యంనా । పరానిర్వాణనిర్వుణ్తి॥౨౩॥

శ్లో॥ నమోక్షోనభసంస్పృష్టా । నపాతాశేనభూతలే ।
 సర్వాశాసంక్షయశ్చేత । త్తయోమోక్షఇతివ్యతే॥౨౪॥

శ్లో॥ అనంతేచిద్ధనానందేనిర్వికలైకరూపిణి ।
 స్థితేద్వితియస్యాభావాత్తోకబంధఃకన్యముచ్యతే॥౨౫॥

శ్లో॥ తస్మాద్విలాసమాత్రేణ । మనసోబంధతాంగతే ।
 మనఃప్రశమతేరామమోక్షపవావశ్యవ్యతే॥౨౬॥

* ఇతి శ్రీలఘువాశిష్ఠేత్పతీయో ధ్యాయః *

~~~~~  
 \*కం దార్ధ ము \*

౩౬\* దానముధర్మముసగుణ \* ధ్యానముప్రతిమార్చనంబుతజ్జపతీర్థ\*న్నానము  
 లివిముక్తిదమని\*మానపులొనరించబయలుమాటాడదేమి \* యెరుకేలేదు\*మాటాడ  
 దేమి \* బొనూకాదనకానీవనకానేననకొక్క\*మేనైనతాగా కమితిమిరియున్నాది\*  
 మాటాడదేమి\*యెరుకేలేదు\*మాటాడదేమి॥

కం॥ పురుషోత్తముడనిపూజలు \* నరులొనరింపుడురు భువిని \* నానాచోట్ల ।  
 ధరమొదలగుభూతములను \* చిరుతశిశువులాడుకొనెడి \* చేష్టలరీతి॥౧౦౪॥

**\* భద్రాద్రి రామ శతకము \***

సీ॥ శాధితాబై నయ్యప్రకృతిద్వయములేని । కేవలపరిపూర్ణభావమునకు ।  
 స్థూలదేహములేదు సూక్ష్మదేహములేదు । కారణదేహసంఘటనలేదు ।  
 ఘనమహాకారణఘటములేనేలేదు । లేదుజగదవస్థలేదులేదు ।  
 లేదుస్వప్నవస్థ లేదు నిద్రావస్థ । లేదుతుర్యావస్థలేదులేదు ।

శ్రీ॥ సర్వమిశ్వరతనుచతుష్టయములేదు । విశ్వతైజసప్రాజ్ఞాదివిభులులేరు ।  
రమ్యగుణధామభద్రాద్రిరామపరశు । రామనరసింహ్వాదాససంరక్షితాంహ్వానం॥

\* భా వా ర్థ ము \*

౯౦ \* ప్రకృతిద్వయదోషరహితమైన పరిపూర్ణమునకు స్థూల సూక్ష్మ కారణ మహాకారణ దేహములును జాగ్రత స్వప్న సుషుప్తి తుర్యావస్థలును విరాడ్చైతన్యగర్భ అవ్యాకృత సర్వసాక్షీయగు ఈశ్వరతనువులును విశ్వ తైజస ప్రాణ ప్రత్యగాత్మాభిమానులును లేవని యెరుగవలెను.

సీ సార్వకాలముచలించకనొక్కతీరుగా । పరిపూర్ణమయ్యున్నబట్టిబయలు ।  
 పతిగామసతిగామరతిగాదు ప్రతిగాదు । స్తుతిగాదుయ్యైతిస్థితియుగాదు ।  
 మృతిగామస్మృతిగాదుశృతిగాదు ధృతిగాదు । కృతిగాదువికృతిహంకృతియుగాదు  
 క్షీతిగాదుమతిగాదుమితిగాదుద్యుతిగాదు । యతిగాదుములప్రకృతియుగాదు ।

గీ॥ గతియువర్గతిగాదు సద్గతియుగాదు । గతమువిగతముగాదు యాగతముగాదు ।  
రమ్యగుణధామభద్రాద్రిరామపరశు । రామనరసింహ్వదాససూరక్షితాంహమ్ ॥ ౩ ॥

\* భా వా ర్థ ము \*

౯౩ \* సర్వకాల సర్వావస్థలయందు చలించక పరిపూర్ణమైయున్న బృహదులు  
పతియు సతియు రతియు ప్రతియు స్తుతియు యత్నీతియు స్థితియు మృతియు  
స్సృతియు శృతియు ధృతియు కృతియు వికృతియు హంకృతియు క్షీతియు  
మతియు మితియు ద్యుతియు చుతియు మూలప్రకృతియు గతియు దుర్గతియు  
సద్గతియు గతము విగతము యాగతము యీ మొదలైన వివి యేదిగాదు.

౬౪ శక్తిస్వయనిరాసకంబైన శుద్ధసిద్ధుణతత్వ కండాధానేక సద్గుప్తాంతప్రకాశిక  
 ~~~~~

* శ్రీ శి వ రా మ దీ ష్ఠి తీ య్య మ ను బృ హ ద్వా వి ష్ఠం *

◆..అ చ ల బో ధ సి ధ్ధాం తం..◆

నిర్వికారశూన్య సహజమనసు- రాజయోగ మార్గము.

(మూ ల ప్ర కృ తి ని ర స న ప్ర క రణ ము.)

గు రు సాం ప్ర దా య ల క్షణ ము.

“మూలంలేనియీగు తేరిగేశరీరంయేమిలేదు” అనితనకుతానే తాత్పర్యం
 అయితే | మళ్లాతోచేటందుకు | యేమిలేదు గనుక | శరీరాన్ని గుతేరుగని
 బట్టబయలు | తనకుతానే స్వతఃసిద్ధులయ్యెన్నటికి చెలించకపున్నదేవున్నది |
 యిదిశరీరంలేని గురుసాంప్రదాయం | యిదేమహాలక్ష్యతం | యిదేద్వైతాద్వైత
 రహితమైన పరమతత్వం | అద్వైతమంటే | విశిష్టాద్వైతం | కేవలఅద్వైతం కల
 లోనైనా లేదు | పున్నకాసంతసేపు | విశిష్టాద్వైతమే | మూలంలేనియీగు తే
 రిగేశరీరంయేమిలేదు” గనుక వ్యవహారంలేదు |

* స మా ధా న ము *

శ్రీభావ్యకారులతాత్పర్యం | అబద్ధమో | నిబద్ధో | నిబద్ధేభిని | శ్రీశంకరా
 చార్యులగారు సాధించినారు గనుక | నేను చదువుకొన్నాను | గనుక | వారి
 దానికినేను నాకుతోచినంతప్రశ్నరం చెప్పినాను | వారుఅనంది యేదో | అది
 విశిష్టమైంది | శుద్ధమార్గం | ఆచార్యకటాక్షుంచాత | మూలంలేని యీగురై
 రిగేశరీరమనే | తెరతీసి చూచినవారికి | అద్వైతం లేదు | విశిష్టాద్వైతం లేదు |
 యీరెండులేకుంటే ద్వైతవాతే లేదు | సార్వకాలం యీశ్వరుడనేవ్యాపకం
 పున్నది అదేగుణాలులేనిది | “వికారరహితేచయీశ్వరః” కలలోతోచిన రామ
 కృష్ణులవలె కాదు | తెరఆవల | తెరయీవల పున్నది కుంతితంగాని వైకుంఠం |
 ఆచార్యకటాక్షుంగలవారికి | అరచేతిలోవైకుంఠం |

శక్తిద్వయనిరాసకంబైన శుద్ధనిర్గుణతత్వ కందార్థానేక సదృష్టాంతప్రకాశిక 29

* మాయావాదులమాగణము *

అఖిలాంశకోటి బ్రహ్మాండాలకు । నేనుదాసుఁజ్జిలని । ఆచార్య స్వాముల
వారులన్నవాక్యం । మూలంలేనియీగుఁడెరిగే శరీరం పరబ్రహ్మం । జ్ఞానమే
నిగుణం । అన్నారాలేవా । అదేనేను యేలాగులంటే । మూలంలేని యీగు
డెరిగేశరీరం పరబ్రహ్మం । మూలంలేనియీగుఁడెరిగేశరీరాలు స్వతంత్రాలు
అయినా । పరబ్రహ్మమేఅయితే । అందరు । అందరికి శేవకులై నీళ్లు యోగకు
మోస్తారు । పడియోగుకు పెడుచారు । అగ్నిహోత్రాలు యెందుకు చేస్తారు ।
మాదిగవాండ్లవలె । మాలవాండ్లవలె । మేముబ్రాహ్మణమని । యెందుకు అభి
మానంపుండవలె । అందుకే మాయావాదులమాగణం ।

* సిద్ధాంతము *

విచారించండి । మాసిద్ధాంతం । మూలంలేని యీగుఁడెరిగేశరీరమనే తెర
తీసివేస్తేయేమీలేదు । అంతావైకుంఠమే । అంతాకల్పనాబహిష్తనైనకైలాసమే
శృతి । “తద్విష్ణోఃపరమంపదం । సదాపశ్యంతిపూరయః । యద్గత్వాసనివతంతే
తద్దామపరమంమమ । తతఃపదంతత్పరిమార్గితవ్యం । యస్మిగతాననివతంతే
భూయః ” అందుకే మూలంలేని యీగుఁడెరిగే శరీరంఅనే తెరతీసి । అందరికి
చూచేకొరకు । “ఉత్తమఃపురుష స్వస్యః । వాక్కుడే । అంటే । మూలంలేనియీ
గుఁడెరిగేశరీరం । యేమీలేకుంటే । పున్నదిఅని । తాత్పర్యం ।

శ్లో॥ యస్మాత్తరమతీత్రోహ । మక్షరాదపిచోత్తమః ।

” ఉత్కృష్ట తమః । అక్షరదపిచ । అమోఘోత్తమః । అక్షరపర
బ్రహ్మణోపి । క్షరాక్షరాభ్యాంలన్యః ” ।

అందుకే । మూలంలేనియీగుఁడెరిగేశరీరంయేమీలేని । యీబట్టబయలు
యంతకంటేయెక్కువలేదు । మూలంలేని యీగుఁడెరిగేశరీరంకంటే తక్కువ
లేదు । “మూలంలేని యీగుఁడెరిగేశరీరం యేమీలేదు” యీబట్టబయలులే
పున్నది । “మూలంలేనియీగుఁడెరిగేశరీరంయేమీలేదు” యదేద్రాంతిలేని
రాజమాగణం ।

౨౬ శ్రీద్వయనిరాసకంటెన శుద్ధనిర్గుణత్వ కందాభానేక సప్తష్టోత్రప్రశాసిత

* వాసిష్ట ప్రమాణము. *

యీశరీరం పున్నదనే భ్రాంతి చాతనే । అనేకభ్రాంతులు పున్నవి । సార్వ
కాలావలించకపున్న । యీబృహదులుకు యేమిభ్రాంతిపున్నదిపున్నదానికి లేక
సాయ । లేనిదియేమీలేదు । అందుకే వసిష్ఠురామస్వామికి చెప్పినాడు ।

శ్లో॥ భ్రమేణాహంభ్రమేణత్వం । భ్రమేణోపాసకోజనః ।

భ్రమేశ్వరభావత్యం । భ్రమమూలమిదంజగత్ ॥

అందుకే పున్నబట్టబయలుకు వొక్కపై నా భ్రాంతిలేదు ! “మూలం లేనినూ గుత్తెరిగే శరీరం యేమీలేదు” యిక భ్రాంతియేమిటికి !

* లెక్క తీర్పు. *

పున్నబట్టబయలుకు యేమీ లేదు । యేమీ లేని యీగు తెఱిగే శరీరం యేమీ లేదు । వొక్కతీరే వ్యవహారం వడితే । చించివేసిన పత్తి యెవరిదగ్గిర పున్నా యేమీ లేదు । భయం తీరి పాయ । తీదీపులు వడితే । లెక్కతీర్చటం కాకుంటు । యేవేళకైనా మొఖం నలుపే । అనిపిస్తుంది । యిప్పుడు యెక్కడనిలబడ్డా భయం లేదు । చచ్చేది యేమి । బ్రతికేది యేమి । పున్నదానికి యెప్పుడు వొక్కతీరే । నేను యేమీ లేదు । నీవు యేమీ లేదు । పున్నదానికి యేమోలిపట్టను । పున్నది పుణ్యం చెయ్యను । పాపం చెయ్యను । నేను యేమీ లేదు । నీవు యేమీ లేదు । యిద్దరం యేమీ లేకుంటు । పున్నది పున్నట్టే వుండే । యేమీ లేనిది యేమీ లేక పాయ । పుత్రభ్రాంతిగదోయి । యీలాగని అందరు అనుకుంటారు । లెస్సవిచారించి । లెక్కతీర్చటం అయితే, భయం వుండను । విచారించకుంటు । యేమిరంకో అనిపిస్తుంది । విచారించితే పున్నది పున్నట్టే వుండే । యేమీ లేనిది యేమీ లేక పాయ ।

* బట్ట బయలులక్షణము. *

యాబట్టబయలు । పుట్టను । పుట్టించను । యాబట్టబయలు భోంచెయ్యదు ।
 గనుక శుక్లంలేదు । నీలుతాగదు । గనుక । నెత్తునులేదు । యాబట్ట బయలుకు
 యెరుకలేదు । గనుక రతిక్రీడచెయ్యను । అందుకే । యాబట్ట బయలు । క్రియా
 శూన్యంఅయింది । యాబట్టబయలుకు పుట్టుకలేదు । గనుక । అడదికాదు । మొగ
 వాడుకాదు । నపుంసకంకాదు । అందుకే । వొక్కటైనావికారం । లేదు ।

శక్తిస్వయంవిరాసకంబైన శుద్ధస్థూరితత్త్వి కందాధానేక సమృద్ధాంత్రప్రకాశిక ౭౪

* బోధ ల క్షణ ము *

యూబట్టబయలుకు శరీరంలేకుండుగానే రాకజాలేదు । పోకజాలేదు । ఆచలం కదలక । మెదలక । వొక్క తీరుగానే । సార్వకాలం వున్నది । అంతా యూబట్ట బయలే । యూబట్టబయలే । అచ్ఛేద్యం-అదాహ్యం-అక్లేష్యం-అశోష్యం సరేవాం । అన్ని సూటిపడుచూ వివాం । యూబట్టబయలేనిత్యం । యదేసర్వగతం । యదేస్థానం । యదేఅచలం । యదేబహుకాలాలది । అనిసరి పోచూ వివాం । యూబట్టబయలు కొట్టేది కాదు । కొట్టబడేది కాదు । యూబట్టబయలు యెవనిని కొడుచుంది । యెవనిని చంపుచుంది । యూబట్ట బయలుకు యెరుకలేదు । యెరుక లేనదానికి యచ్ఛప్రప్రకేప్రప్రకు యూబట్టబయలును యేమిటిడిగినా చెప్పనే చెప్పదుగదా? దానంతవాడే । దాన్ని అడుగవలే । దానిఅంతది । అదే । యూబట్ట బయలుకు బయలులేదు । యూబట్టబయలు నేనువున్నానని యెరుగదు । యీశరీరాలులేవని యెరుగదు । అన్నికలలోనే సకలమున్నట్లు । యూబట్టబయలుకు యెరుకలేదు గనుక । వొక్కటిఅయినావికారాలేకు । యూబట్టబయలువొక్కజోలిఅయినా యెరుగదు । మొదలే యూబట్టబయలు వున్నాదిగనుక । వొక్కటి అయినా భ్రాంతివుండదు । యూబట్టబయలు తనకుతానే స్వతఃసిద్ధంఅయి । సార్వకాలం చెలిచక । వొక్కటిఅయినా వున్నదిలేదని । యెరుకలేనిదాన్ని కనుకోక । యేమీలేనిదేవున్నది । భ్రాంతిలేనిది । భ్రాంతివున్నదిఅని అనుకుంటూవున్నది అని । తీసివేసుకొన్ని । యేమీలేనిది । మల్లమల్లావున్నట్టు తోస్తుది । గనుక మొదలేయూబట్టబయలు వున్నాదిఅని సార్వకాలంమనవకవుంటే యేమీబాధ లేదు । అనిఅనుకున్న కొద్ది । వున్నట్టువుంచుంది । గనుక । పొట్టుదంచుకొన్నట్టు వుంచుందిగాని యేమీబాగులేదు । మొదలే యూబట్టబయలు వున్నాదని । చాలాఅభ్యాసంచేస్తే । చాలా సంశయం లేకపోవుంది । సరేకాని । యూబట్ట బయలే । నేనువున్నానని అనుకుంటూ వున్నాది । యేమీలేదు । వున్నదంటే లేదు । లేకపోవబడుతూ వున్నాది । పూరికె నామాట వినండి । వున్నదానికి వొక్కటిఅయినా । సాధనలేకనే । తనకుతానే స్వతఃసిద్ధమైచలిచక । సార్వకాలం వొక్కతీరుగానే వున్నది । వొక్కటే యుక్తి । యీశరీరం పుట్టకమునుపు । శరీరంవున్నాది । యేమీలేదు । యీలాగు తనకుతానేదృఢమా । సాధన చెయ్య వలెనా । యేమీలేదు । తనకుతానేదృఢం ।

ఇతి శ్రీమద్గురు శివరామదీక్షితప్రభావే వేదాంతవిచారణ

మూలప్రకృతినిరసన ప్రకరణం: ప్రథమోధ్యాయం.

౨౮ శక్తిద్వయనిరాసకంబైన శుద్ధవిగ్లాతత్వ కందార్ధానేకనదృష్టాంత ప్రకాశిక
 ~~~~~

* కం దార్ధ ము *
 ప ల్ల వి

32 * యంతింతనియనరానిది * వింతలుశాయనిది యెన్ని నేర్పులగనిన * చింత
 లెరుంగనిదీబయ * లెంతవివిహిత సేసేకేమిరప్పధుకా * తెల్పుటమినుట మికపెద్దా
 కథకా * సంతాత మొకరీతి సకలాజేషములాయం * దంతాట నిండున్న దదుగోపరి
 పూణాము * యేమిరప్పధుకా * తెల్పుటమినుట మికపెద్దాకథకా॥

* త త్వ ము *
 ప ల్ల వి

తెలియరాదెవరికైన తెలియరానగమ్యమూ

అను పల్ల వి

తెలియవచ్చు తెలియరాదు తెలియవచ్చుజ్ఞానికీ॥ ౧॥ తె॥

చ రణ ము లు

రాశి వొక్కటుండుగాని రకముగా దెన్నడూ । రాశిపొడవు వెళపుజూడ రాజ్య
 మండుగానమూ ॥ తె॥ ౨॥ రాశిగొల్వబోయి తేను రాజులూ ప్రజలందరూ । రాశి
 లో నెముణిగిపోయిరి రాశిపేరు జెప్పడి ॥ తె॥ ౩॥ వానకాలమైనరాశి నానిమొ
 లుపుజూపదూ । ఘాలిచాత వహ్నిచాత ఈని బొందదెన్నడూ ॥ తె॥ ౪॥
 దానమియ్యబోయి తేను తరముగా దెవరికీ । కానవచ్చు కానరాదు కానవచ్చు
 జ్ఞానికీ॥ తె॥ ౫॥ ముట్టిమూటగట్టబో తెచ్చిట్టెడైనమిగలవు । పొట్టిపోవుయిఘమునైన
 పట్టలైనమెయ్యవు॥ తె॥ ౬॥ పట్టబోతె లేదుగాని బట్టబైటనుండునూ । పట్టి
 దీనిగుట్టు సద్గురు ప్రభువుదేవుడగునూ ॥ తె॥ ౭॥

* తత్వము *
 ప ల్ల వి

ఆదుగోసద్గురు పాదమూ । నాలోకింప । యఖిలాతరామోదమూ॥

అను పల్ల వి.

సదమలంబగు వెలియుగోపల । సర్వసాక్షిగ వెలియుబ్రహ్మము ।
 ముదమలర సద్గురునివలనను । యిదియటంచు నెరుంగువారికి॥ ౧॥ ౧॥

చ రణ ము లు

చూడాశక్యముగాదూ యేయెడలాను జూడా యేమియులేదు । నాడు నేడును లేక

శక్తిద్యయిరాసకంబైన శుద్ధవిగుణశక్త్యకందాధాక నేత సద్బ్రహ్మాతప్రకాశిక ౭౯

వకరివిజోడుగూడక పూణఁమైతానాడపాడక యున్నయచల మనారతముగను
గొన్నవారికి ॥అ॥౨॥ భేదాభేదములూగాక మిక్కటమైన గాధాలేమియులేకా
భేదమోదములందుచిత్తము నూడకనుచుహనియ్యజనముల పాదపద్మములందు
భక్తివి పారవశ్యము శల్లువారికి ॥అ॥౩॥ ప్రాపూ దాపనరానిదీ లేశమైన కోపా
తాపములేనిదీ । యాపదలబొందకనుయేయా రోషణంబులులేక సర్వ వ్యాపకం
బగుపరమ గుహ్యము యేపుమీర నెరుంగువారికి ॥అ॥౪॥ పరమారహస్యమనీ
బోధించు శ్రీతిరు వెంకళాగురునీ । గురుతరంబగు ఆత్మనిశ్చల కరముగానెరనమ్మి
నిరతము నుచుచిరంబుగ ద్వాదశశాశురి సరయసంస్థితిబొందువారికి॥౫॥అడ-గ్గ॥

* త త్వ ము. *

உலகம்

యన్నడు రెండుగా కయన్నది! వొక్కటి | వున్నది పుండిలేక వున్నది వొక్కటి॥

అనుపల్లవి

తీన్నాగాద్వాదాశీపున్నాదేవిజము । నేనన్నదేమియులేక పున్నదున్నట్లుగా
కన్నవారికివొక్కటి ॥యన్నడు॥

చ ర ణ ము లు.

పట్ట ముట్టగ రాక పట్టువిడుపులు లేక । బట్టబయటనుండి దట్ట మై అంతాట
తగిలీ పాయనువొక్కటీయన్నడు రెండుగాక యున్నదివొక్కటీ॥ ౨౧॥ రాకపోకడ
లేక రథస మెన్నడుగాక! జో కాతోదలచి ఆలోకానచే శేవివేకులకునువొక్కటీ
॥యన్నడు॥ ౨౩॥ పుండిలేనిసృష్టి నిండిఅంతటాను! అండబాయకతాను ఆది
మధ్యంతము లరయారానిదవొక్కటీ॥యన్నడు॥ ౨౪॥ అన్నవిన్న శబ్దమన్న
దేమియులేక । భిన్నభిన్నములన్ని సున్న జేసిసుప్ర సన్న మైనదివొక్కటీ॥యన్నడు॥
అప్పుడిప్పుడనక చప్పుడన్నది లేక । వొప్పెరుగ రాకను తప్పొప్పు లనియేటి
మొప్పు లేగిదివొక్కటీ ॥యన్నడు॥ ౨౫॥ జెపమూలకందాక తపమూలకందాక!
పుపములకందాక పూహపోహలులేక పునికైలున్నదివొక్కటీ॥యన్నడు॥ ౨౬॥
ద్వయదోషమునులేక ద్వయితమెన్నడుగాక! నయముచెడ్డదిగాక నానావిధము
గాక సమితమైనది వొక్కటీ ॥యన్నడు॥ ౨౭॥ చూపూలకందాక సూన్యా
మగుచుసర్వవ్యాపాకమైనసద్రూపాకమైనా నిరూపమైనదివొక్కటీ॥యన్నడు॥

౮౨ శక్తిద్వయనిరాసకంబైన శుద్ధనిర్గుణతత్త్వ కందార్ధరానేకసదృష్టాంత ప్రకాశిక

* కం దార్ధ ము *

3౮ * ఆకాశాదికభూతా * నీకాత్మకమగుచుయెరుక * యీజగమయ్యో * రాకడ
పోకడదీనికి * ప్రాకటముగ జేసిలోన * బట్టాబయలదిరా * కాదనియంటె వట్టిపల్కి-
దిరా * లోకత్రయముతనలో పాలదిరుగాగ * జోకతోడుతదాని జోలెరుగనిదియేదో
బట్టాబయలదిరా * కాదనియంటె * వట్టిపల్కి-దిరా॥

* అచలబోధా మట్కం *

సీ॥ వినరయ్యజనులారవిన జేతుశివరామ । దీక్షీతుల్ జేసిన తెనుగుబోధ ।
లోగలచుధాంబునేగంటివరఘరశు । రామసీతారామరత్నమునకు ।
సేవజేయుచుప్రియశిష్యుడనై భాగ । నతకృష్ణుడను పేరననుధమిద ।
వెలశితియీబోధవృత్తాంతమెరుగక । నంబరబోధనియపహించి ।

గీ॥ వినరుకొందరువినకున్నవిలునదిగు నె । వొకమహాత్మునినిష్యుడొకడడిగిన ।
నతడువానినిజూచియిట్లునియెదీన్ని । వినుమునామాటమీదనీమనసిడియనీ॥

సీ॥ అహమనేదా న్నెన్నడంటనిజముదా । నవికారిగనుక నేననదులేని ।
యహమనేమాటతదవికారి నెరుగదా । యవికారిలో జేరియాడుచుండి ।
యదెపంచభూతాలనేపుతోనీనిన । తల్లితల్లినిగన్నతల్లిదండ్రు ।
యవికారియొకటున్నదని తెల్పికనిదాన్ని । లేనినేలేననితా నెరిగిన ।

గీ॥ నేనునిలచుండదదిబోవదానివెంట । దానిసంతతియరుగునతక్షణమున ।
మొదటిదచలంబురెండోది మొదలులేని । యట్టియీగురు తెరుగుమేననివచించి॥

కం॥ అనహమునకహమునకును * ప్రివిమేల్గునుదీటుజేశి * వినుమహమునుమే ।
ల్గునురెట్నిదీశివేశిన * ననహముగాధాసుషుపు * లాపైనిలచు॥ ॥3॥

సీ॥ మొదలులేక నెచ్చుమొదలైప్రపంచాన్ని । పుట్టించిరక్షించిపొలియజేయు ।
నిదియెమూలం లేనియీగురు తెరిగే । కరీరంబుదానవికారియైన ।
యీపుత్రబట్టబయలేపున్నదంచునే । లేననిగు తెరిగిలేకయున్న ।
దానితోటపోపుదానిప్రపంచంబు । మిగులదంబరమైనమిగులునట్టి ।

గీ॥ వస్తువచలంబునిత్యంబువాస్తవంబు । సర్వగతమజమవికారిస్థాణువెరుక ।
మరుపులెరుగనిదింతైనమరుగులేక । నిబిడమైయుండియున్నది నేనుగాదీ॥౪॥

శక్తిద్వయనిరాసకంబైన శుద్ధవిద్యుతతత్త్వ కందాహా నేక సదృష్టాంతప్రకాశిక ౪౩

కం॥ అనిగురువరుడెరిగించిన * వినియతడాబోధజెందె * వేడక-నుయిబో!
ధనువిన్నకన్ననరుల * ప్ల నెతదోభధాధకమబ్బి * యహమనరుజమి॥గీ॥

గీ॥ ఉన్నదానిలోనపుళ్ళ పుళ్ళకైన్యనట్టి | గురువరుండుశిష్యవరుడువారి |
బోధనేనుమీకుబోధించినదిమీర | లేనుళక్కుళక్కితానుళక్కి॥

* ఇతి * శ్రీ మ ద్భాగవత కృష్ణ విరచిత *
(అచలబోధామృతం)

* నామరహితాచలపరిపూర్ణానుధాకరము. *

* సీసార్థము. *

సర్వప్రపంచములో జననంబుమరణంబు నొందు నెందునపూర్ణమందురదియె!
దేహంబుతెరుగదుదేహులుతాగాదు | తక్కు-వెక్కువలన్నతలపులేదు |
యింద్రజాలంబులనేమియుజూపదు; కొట్టిన తెగదికకోపపడదు |
యుబ్బదుపొగడిననుత్తదియనరాదు॥ చింత లేమియుబొందదు | బ్రహ్మవేత్తల
యంతరంగమువిడువదు | గంతులువేయుచుండి | కాదన్నగాకపోదు | యంతం
తనరానిదినే | నెంతనిదెల్పుదును | చింతలేమియుబొందదూ॥ బ్రహ్మవేత్తల
యంతరంగమువిడువదు॥

* గురు శిష్య సంవాదము. *

సీ॥ శ్రీమహాదేవుడాశ్రితభక్తమందారు | డఘపరిధ్వంసినిరామయుండు |
నిత్యనిరాలంబనిర్మలనిజమూర్తి | పరశివుండాపరబ్రహ్మసత్య |
నిత్యనిరాకారునిజచిన్మయానందు | డనఘుడప్రమేయుడమితరూపు |
డభవుండునవ్యయుడాద్యంతరహితుండు | రంజనాతీతనిరంజనండు |

గీ॥ సచ్చిదానందుడమలుండుశాశ్వతుండు | ఈశ్వరుండునునిఖిలలోకేశ్వరుండు |
కపటనాటకనాథుండుగరళధరుడు | నమ్మహాత్ముండుజగదాంగుడత్యయుండు॥

శక్తిద్వయనిరాసకంబైన శుద్ధనిర్గుణతత్వ కందాధానేక సద్గుప్తాంతిప్రకాశిక ౮౭

* కం దార్ధ ము *

రం * రవితమసమున్న దెరుగునె * ప్రవిమలదావాగ్ని చదలు * బట్టు బెరుగునా *
దివమునురాత్రిరరాత్రిని * దివమెరుగునెలేమి * లక్ష్మీదేవియెరుగునా * అన్నమును
భూదేవియెరుగునా * భవనాశస్థితులురాసాడేటియెరుకాను * భవనాశస్థితిలేనిబయ
లబ్బెరుగదు * లక్ష్మీదేవియెరుగునా * అన్నమునూభూ * దేవియెరుగునా॥

* మూ ల స్తం భ ము *

వ॥ యింకొక్కరహస్యబడిగెదము బ్రహ్మ ప్రళయంబున చరాచర జంతు
సంతానంబును దేవముని యక్షరాక్షసనాక నివాసులును చతుర్దశ భువనం
బులంబుట్టిన జీవులు యెవ్వనియందణంగు యెవ్వనివలన పునరుత్పత్తియగు
లోకాలోకంబులు మగుడనేవిధంబున వనాశ్రమ ధర్మంబులు పరిపూర్ణం
బులైయుండు నెరుంగనానతియ్యవలయునని విన్నవించిన మాకండేయుండు
యిట్లనిచెప్పందొణంగె నీచతుర్వ్యగంబులు వెయ్యేళిదిరిగిన బ్రహ్మకు నొక్క
దినంబగు యిట్టిదినంబులు ముప్పదియైనమాసంబగు యిట్టిమాసంబులుపడెండు
అయిన నొక్క వషంబగు యిట్టిసూర్య సంవత్సరంబులు చనంగాను బ్రహ్మ
ప్రళయంబునంబును నాప్రళయకల్పంబున పరంజ్యోతియైన విశ్వకర్మ ఆవర్త
పుష్కరాంబర మేఘంబుల మూటిని శృంగిలంబులు విడిచి ఆవర్తకంబును
మేఘంబును బ్రహ్మప్రళయంబునకు ప్రయోగించెపుష్కరాంబర మేఘంబుల
యప్పటియట్లనిలిపెను ఆవర్తకమేఘంబు చినుకు మున్నూరామెడ వెళపు
అఘోరవషంబు గురియించిన యేకాణవంబై భువనంబులెల్ల జలమయంబై
భయంకరంబైన భువనరక్షకుండైన మాధవుండు ప్రళయకల్పంబుగానెరింగి
చరాచరజంతు సంతానంబును దేవముని యక్షరాక్షసగురులను బ్రహ్మను
తనగర్భగోళంబున నిముడుకొను నట్టిమాభారంబున క్షీరాబ్ధియందువటప్రళ
యనుడై యోగనిద్రావిలోలుండునై పరంజ్యోతిజ్ఞానంబుననుండె నంత గాలంబు
మహావషంబు వెలువక కురిశిన చతుర్దశభువనంబులు యేకాణవంబయ్యె
నంత యోగనిద్రావిలోలుండైన విష్ణునాభిని సహస్ర పత్రంబుల కమలంబు

౮౮ శక్తిద్వయనిరాసకంబైన శుద్ధనిర్గుణతత్త్వ కందాభావైక సద్బ్రహ్మంతప్రకాశిక.

బుట్టె నాకమలంబున చతుర్ముఖంబుల బ్రాహ్మయుద్భవి చె వుద్భవించితపన్ను
చేసిన విశ్వపురుషానంత బ్రాహ్మస్వరూపుండగు విశ్వబ్రాహ్మనచ్చి నిటుచుటం
జూచి బ్రాహ్మవిష్ణువుల చతుర్వేదార్థసారంబుల స్తుతియించిన నంతనాపరా
త్పురుండగు విశ్వబ్రాహ్మ భానుకోటిప్రభా పుంజర్కజతుండును పంచముఖుండు
ను అఘోరముఖ బడబాగ్ని కిరణంబుల ఏకాణానందైన ప్రదకంబంతయు తనదే
హబడబాగ్ని కిరణంబులబీచుచు ప్రసన్నుండై వారలెమ్మని యాదించిన
వారలిట్లనిరి-దేవా పరంజ్యోతి పరబ్రహ్మపు పరవాసుదేవుండపు పరిశివుండపు
నీమాయ కడుపలేముమావిన్న పంబనధరంపుమని పొనియిట్లనియె.

నానాభీషద్గ్రామన నలువజన్మించినాడు నాభీషద్గ్రామశంబున నితండుదగిలి
యున్నాడు యేభంగివిసవడు మనగబునదలంపుమనిన అశిముఖునానాభం
బుఅప్పుడు విశ్వకర్మనిర్మించి ఆయుధంబున తామెరనాశంబు దెగ్రవేళిన పద్మ
భవుండు వికశితవదనారవిందుండై వెలశె విష్ణు యోగనిద్రాసత్వంబునం దెలిశి
సుఖంబుననుండె సురాసురులు దేవమునియక్ష రక్షోరగాదులును పద్మాక్షుని
పద్మగోళంబున వెలువడిరి యివివిధంబున చరాచరంబులు కనుపట్టి తమ తమ
వాక్కుదంబుల జగదుత్పత్తికారణుండగు విశ్వకర్మను అనేక విధంబుల గొని
యాడిరి అంతవిశ్వబ్రహ్మబ్రహ్మకు నుపనయనంబు శేయ సమకట్టి “జన్మనా
జాయతేహూద్రః । కర్మణా జాయతేద్విజః । వేదాభ్యాసేన తేవిపః” బ్రహ్మం
జానాతి బ్రాహ్మణః ” అనిశ్రుతినచనంబులు స్వాక్షాంకముగాన విష్ణు తామర
నాళతంతువునజంధ్యంబు జేసి బ్రహ్మకు విధ్యుక్త ప్రకారంబు ధరియించెను
నావిష్ణుకు తామెరదళంబుల వనమాలయు తద్దీజంబుల జపమాలికయు జేసి
యొసంగెను సముద్రజలనిపాతితంబులగు వేదంబులు మగుడనుద్ధరించిబ్రాహ్మకు
నిచ్చెను ఆవేదంబులు విశ్వాయగి స్తుతియింపుచు విశ్వకర్మ మహిమంబులు
వ్యాఖ్యానంబుశేయుచు బ్రహ్మనాల్గముఖంబుల నిలచె అంత వేదంబులు
స్తుతియింపుచుండెనపుడాదేవతలు విశ్వబ్రహ్మనుయిట్లనిస్తుతియించిరదేవాభు
వనంబులు జలమయంబై యక్కడజూచిన సముద్రంబులైయున్నవి సముద్రంబు
లకుసముద్రంబులు పృథివికి పృథివి ద్వీపంబులకు ద్వీపంబులునదులకునదులు
గిరులకు గిరులు నగుపట్టునట్లుగా ప్రసాదించవేయని స్తుతియించిన సంతోషం

[illegible]

బున మూదస్మితుడై తనపంచనక్రమములు వికళింపనయ్యదకంబుతయు తీవ్ర
 కిరణాబుల యిగురంజేసి తనపాదపుట్టనల సముద్రంబులు ద్వీపంబులు గిరులు
 యేర్పరచి రజితగిరిశిఖరంబున ప్రమథ గణాబులు గొలువ శాశ్వతైశ్వర్య
 ధుస్యాడగు సదాశివునిండలించి దలంచిన నందివాహనా రూఢుండును నాగ
 భూషణుండును చాతత్రిసూలాబును లలాటనేత్రంబును భూతి భూషణుండును
 కఫాలమాలాలంకృతుండును నగు శంభుండు సముద్రప్రాంతంబునకుం దేవతా
 పరిపుతుడై విశ్వబ్రహ్మకు సన్నిధిజేరిన నమస్కరించి నిలచి పరంజ్యోతి
 యగు విశ్వబ్రహ్మకీర్తును సీమహిమంబులు నూకగోచరంబులు చరాచరంబు
 లగు జగంబులు బుట్టింపను లయంబు శాయను సీతకతేనూ బ్రహ్మ విష్ణు
 వులుసుఖంబుండురుగాని వారివారి నిజస్థానంబులకు అనుజ్ఞయిమ్మని దేవదానవ
 యక్ష రాక్షస గరుడగంధర్వాదులైనదైవయోనిజాతులు యథాస్థానంబులనుండ
 నియమించుమని విశ్వబ్రహ్మకు విశ్వనాథుండు విన్నవించిన నమ్మహేశ్వరునచ
 నక్రమాబున లోకంబులు సృజియింపుడు సుఖంబుండుండని యనుజ్ఞ యిచ్చి
 తానుపరంజ్యోతి స్వరూపుడై చిన్మయుడై పరాత్పరుడై నిజస్థానంబున
 వెలుగుచుండె.

* కం దార్థ ము *

రం * యెరుకై నభూతపంచక * మెరుకకు చరణములు కటియు * హృదయము గళము * శిరమునునయ్యెనుక్రమమున * ధరణి మొదల్ జేసియిట్లు * తనయాగురై రుగూ * గగనముబయలుంచనరాదీమరుగూ * యెరుగాకాకాశామెపరిపూణక మనుచు కొం * దరుబల్కి-రిదివినిగుదప్పియుండేవు * తనయాగుతెరుగూ * గగనముబయలు * చనరాదీమరుగూ॥

* రామకృష్ణా జమ్మ. *

సీ॥ ఖంబుంహ్యయనుచునాకాశాత్మయనుచును । వేదప్రమాణమావీమలవాక్య ।
ములవిష్ణుబహుగానయలచిదాకాశంబు । నిరతిశయానందనిరుపమాన ।

శక్తిద్వయనిరాసకంబైన శుద్ధ్యర్థణ తత్వ కందార్థానేకసమష్టిత్రప్రకాశిక

నిర్మలనిగుణనిరవయసీరంద్ర । నిత్యనిరాకారనిర్వికల్ప ।

నిర్విశేషానంతనిరుపద్రవనిషిద్ధానిష్కర్మనిస్సంగనిర్వికార ।

గీ॥ మైవెలింగెడుబట్ట బైలాత్మగాంచి । మరచియఖిలంబుమరువనిమాత్రమెరుగ ।

గర్భినపథూతబాహ్యనిష్క-మఁ జేసి । కూహకపువిద్యశిద్ధులగోరడధిపా॥

* పంచభూతమంత్రాలు. *

అస్యశ్రీపంచభూత మహా మంత్రస్య అత్రి భరద్వాజ బ్రహ్మచర్యేశ్వర
ముషయః త్రిష్టభన్త్రు బ్రహ్మీరుగ్విజశ్చందాసి సమీరణాగ్ని ర్వారూపాపి
వ్యాకాశదేవతాః శోషణ దహన స్థాపన పిడికరణ స్థాపనాన్యహం కరిష్యే॥

పాదాదిజానుపర్యంతం పృథ్వీస్థానం చతురశ్రం పీతవనం పద్మలాంఛితం
 బ్రహ్మాదిదైవత్యంపంచగుణం లం బీజయుక్తంధ్యాయేత్ ॥

జాన్వాడినాభివర్యంతం ఆపస్థానం అధికచంద్రాకారం శ్వేతవణం పద్మ
లాంఛితం విష్ణుదైవత్యం చతుగుణం వం బీజయుక్తంధ్యాయేత్॥

నాభ్యాదికంతపర్యంతం అగ్నిస్థానం త్రికోణాకారం రక్తవణం స్పృశిక
లాంఛితం రుద్రద్విదేవత్యం త్రిగుణం రం బీజయుక్తం ధ్యాయేత్ ॥

కంఠాదిభృమధ్యపర్యంతం వాయుస్థానం షట్కణాకారం కృష్ణవణం
బిందులాంఛితం ఈశ్వరదైవత్యం ద్విగుణం యం బీజయుక్తంధ్యాయేత్॥

భూమధ్యాది బ్రహ్మరంధ్రపర్యంతమాకాశస్థానం పుత్తాకారం ధూమ్ర
వణం ద్వజలాభితం సదాశివదైవత్యం ఏకగుణం హం బీజయుక్తంధ్యాయేత్ ॥

సీ॥ ధరణితత్వమునందునరమృగవృక్షముల్ । సాగరంబులుగిరుల్ జననమయ్యె ।
 పుదగతత్వమువలనవృద్ధిబొందించును । ప్రాణికోటికిచాలప్రమదమొసగు ।
 అనలతత్వమువలనయృప్తిప్రపంచంబు । తెలియనఖండమైతేజరిల్లు ।
 నాయుతత్వమువలనవ్యాపించుజీవుండు । యానందమొనరించుయతిశయముగ ।

గీ॥ తత్త్వవిధముననిర్మించితోజగంబు । జగములేనట్టినిర్మలస్థలమునందు ।
 గగనతత్వంబెదాల్చితోకారణమున । ఈశపరమేశముక్తిపురీశయీశ॥

[illegible]

౯౨ శక్తిద్వయనిరాసకంబైన సుధనిర్మలాత్మ కందార్థానేకసదృష్టాంత ప్రకాశిక

* కథా ర్థము *

౪౩ * విత్తేచ్చెట్టెపుట్టును * విత్తే విత్తనమురీతి * వెలయుచుధరపై * విత్తుకుచె
ట్టుకుపేరే * విత్తనమొకటన్నదనిన * వినగూడదోయీ * తనకుదాబుట్టును విన
వోయీ * విత్తూచ్చెట్టెలరెంటి విధమీఘామెరుగాన * ట్లుత్తొబయి తనుగాడు * సత్తూ
చిత్తులరెట్టి * వినగూడదోయీ * తనకుదాబుట్టుచువినపొయీ॥

* కం దార్థ ము *

౪౪ * చెట్టేమూలమువిత్తుకు * చెట్టుకు మూలంబువిత్తు * షీతిపై రెండు * పుట్టినచచ్చినరెంటిని * ఘట్టిగతా నెరుగకుండు * గదరాయీసేలా * నీవీరితిగనుగొన వేలా * పుట్టూచు గిట్టుచు పాలుపొందుతను వెనుక * లిట్టివిచ్చిత్రాము తెన్నా డెరుగదు బయలు * గదరాయీసేలా * నీవీరితి గనుగొనవేలా॥

५६९

ఇతి శ్రీమద్భాగవత కృష్ణవిరచిత ద్వైతాద్వైత రహిత పరమతత్వ

శక్తిద్యయనిరాసకంబైన శుద్ధనిర్గుణత్వ తందాధానేన

సదృష్టాంత ప్రకాశిక యందలి అచలలక్షణాబను

తృతీయాధ్యాయము.

